...रांना तो ...ळत नाहीं. रा. ... बंगाली ...वळ ...हस्यास वाचतां ...शा स्थि... आमचें देशी वाङ्मय इतिहासग्रंथांचें बा...तींत अगदीं दरिद्री राहिलें व चांगला इतिहास लेखक कोणी निघा-ला नाहीं त्याचें नवल काय? शिक्षणाचा जसजसा प्रसार अधिक होऊन लोकांचीं मनें अधिक उदार होऊं लागतील तसतशा यांतल्या कांहीं अडचणी हळूहळू दूर होतील. पण तोंपर्यंत परिस्थितीशीं झगडतच इतिहासलेखकांनीं आपला मार्ग रडतखडत काढणें भाग आहे.

कौन्सिलाच्या नियमांत सुधारणा.

लॉर्ड मोर्ले यांनीं कायदे कौन्सिलांत सुधारणा करण्याचें मनांत आणिलें त्यावेळीं हिंदुस्थानच्या लोकांनीं निवडून दिलेल्या प्रतिनिधींच्या द्वारें कौन्सिलांत प्रदर्शित केलेल्या लोकमताची छाप पडून त्या योगें ...यक...चें यंत्र अधिक सुरळीत चा-...यांचा उदार हेत होता अशी ... आमची दृढ समजूत आहे. पण ... ज्यांनीं आपल्या खक्त्यांत घालून दिलेल्या तत्त्वा-नुसार नियमांचें बंधन करण्याचें काम ज्यांनीं केलें त्यांनीं तो उदार हेतु लक्षांत न ठेवतां नियमांची रचना केल्यामुळें त्या मूळ हेतुवर पाणी पडून सुधारलेलीं कौंसिलें पूर्वींच्या कौंसिलांहून कोणत्याही प्रकारें अधिक चांगलीं नाहींत अशा टीकेला जागा झाली आहे. गेल्या तीन वर्षांत या कौंसिलांच्या संबंधांत जो अनुभव लोकांस आलेला आहे तो या टीकेला पुष्टीकरण करणाराच आहे. मुंबईच्या कौन्सिलासंबंधानें एक टीकाकार ह्मणतो कीं कौंसिलाचें सध्याचें स्वरूप ह्मणजे निवळ फार्स आहे. बिनसरकारी मेंबरांतले बहुतेक निवळ जो हुकुमवाले आहेत. कांहीं थोडेसे सभासद खेरीज करून बाकीचे बहुतेक सरकारच्या तंत्रानें आपल्या मताचें धोरण ठेवणारे आहेत. अशा लोकांचें मत कौंसिलामध्यें असल्यामुळें पूर्वींचीं कौंसिलेंच बरीं होतीं असें ह्मणण्याची पाळी आली आहे. या संबंधानें लवकरच एक तक्रार मुंबई इलाख्याकडून जाणार आहे. इतर इलाख्यांचाही अनुभव कमी अधिक मानानें असाच आहे. अशा सर्वत्र स्थिति जर दिसत आहे तर तिच्या मुळाशीं कांहींतरी एक सामान्य कारण असलें पाहिजे आणि कलकत्याच्या 'बंगाली' पत्रकर्त्यांच्या मतानें तें हें आहे कीं या बिनसरकारी सभासदांत सरकारनें नेमून दिलेल्या जो हुकुमवाल्यांचाच भरणा असतो. त्यापणांस सरकारनें कौंसिलच्या मेंबरच्या पदवीला चढविलें आहे व गौरविलें आहे हे त्यांचे आपल्यावर उपकार आहेत व त्यांची बाजू संभाळून मत देणें हें आपलें कर्तव्य आहे अशी त्यांची समजूत होऊन बसते. हीच गोष्ट एकंदर अनर्थाच्या मुळाशीं आहे तेव्हां या बाबतींत सुधारणा झाल्याशिवाय हल्लींच्या सारख्या सुधारलेल्या कौंसिलापासून लॉर्ड मॉर्ले यांचा स्तुत्य उद्देश कधीं सिद्धीला जावयाचा नाहीं असें निरनिराळ्या प्रांतांतील लोकांनीं आपलें मत स्पष्टपणें सरकारास कळविणें व हल्लींच्या नियमांत सरकारास व लोकांस हितकारक व पटण्यासारखे फेरफार सुचविणें हाच प्रशस्त मार्ग आहे.

स्त्रियांना गुरूपदेश द्यावा कीं नाहीं?

अलिकडे आमच्या समाजांत गुरूंचें बंड फार माजलें आहे आणि भोळ्या भाबड्या स्त्रियांना उपदेश देण्याच्या मिषानें धूर्त लोक फसवित असल्याची उदाहरणें शेंकडों उघडकीस येत आहेत. अशा वेळीं स्त्रियांना गुरूपदेश द्यावा कीं नाहीं याविषयीं एकनाथ ज्ञानेश्वर, तुकाराम यांच्या सारख्या खऱ्या श्रेष्ठ साधुसंतांचीं वचनें देऊन लोकांना सावध करणें हें अत्यंत जरूर आहे. पूर्वींचे साधुसंत स्त्रियांना गुरूपदेश देण्याचा अगदीं विरुद्ध होते असें सदर वचनांवरून स्पष्ट दिसतें. स्वानुभव दिनकर नामक ग्रंथांत ह्मटलें आहे— 'विधवा अथवा सुवासिनी । असालिया तरुण कामिनी। तयांसी कदापि मत्यांनीं। प्रबोधवार्ता करूं नये ॥ परवनिता पडतां दृष्टी । निष्कामासीही आभिलाष उठी । त्यां एकांतीं बोधितां सुखसंतुष्टी । घडों शके कैसेनी ॥' दुसरे एके ठिकाणीं तर स्पष्ट ह्मटलें 'सकामता अथवा निष्कामता । स्त्रियेसी भर्ता-...रूप तत्त्वता। यद्यपि ज्ञानप्राप्ति व्हावी वाटल चित्ता । तरी भर्तार आज्ञा गुरुसेव्य ॥ भर्तारेविना कारितां ज्ञानप्राप्ति । स्त्रियेसी सहसा होय अधोगति । ह्मणोनि भर्तार सेवे वाचूनि । उत्तम गति स्त्रियेसी कदापि घडेना ॥ मुख्य पतिव्रतेचें स्वधर्माचरण। त्रिशुद्धि करावें भर्तार सेवन । तोंचि तियेचें विधि उपासन । तेणेंचि होय ज्ञानप्राप्ति ॥ पुढच्या ओव्यांत तर याहूनही स्पष्टपणें निषेध केला आहे 'विरक्त, सुशीला, व्यस्तकामा। मुमुक्षुभावें धरूनि प्रेमा । भर्तारसहित सद्गुरु सर्वोत्तमा। शरण आलिया जरी ॥ तरी भर्तारसहित अनुग्रह । विरक्तासी करावा निःसंदेह । भर्तारे वीण कदापि स्त्रीसमूह । उपदेशूं नये ॥ आणखी दुसरे एके ठिकाणीं ह्मटलें आहे- कोणी करतील आक्षेप । कीं गुरु ह्मणजे मायबाप । तरी भ्रतार गुरु करतां पाप । ह्मणावें बाप त्यास कैंवी ॥ तरीं हे गोष्टी बोलणें अप्रमाण । स्त्रियेसी गुरुत्वें भ्रतारची प्रमाण । प्रत्यक्ष शंकरें पार्वतीस उद्देशून । केलें निरूपण गुरुगीतेचें ॥ हीं संतांचीं वचनें स्त्रियांना भर्त्यावांचून इतरांनीं गुरूपदेश देण्याच्या अगदीं विरूद्ध आहेत. पण भोंदूंचा काळ आहे. या काळांत संतांच्या वचनांना कोण मानतो?

प्रधान पक्षांत दुफळी.

सध्याच्या प्रधानपक्षाला दुष्टग्रहाची बाधा होऊं लागली आहे असें दिसतें. हाउस ऑफ लॉर्डस बंद करण्याच्या बिलाच्या वेळेपासून युनियनिस्ट पक्ष व लॉर्डस त्यांच्यावर रागावले आहेतच. त्यानंतर होमरूल बिलामुळें ख... लिबरल पक्षांतलीच कांहीं मंडळी ना... झालेली आहे. त्यान नि... लॉईड जॉर्ज... मिळ-कॅबिनेटमध्यें असलेलें प्राबल्य ज्याना पसंत सुवाच्य नाहीं अशांच्या असंतोषानें आणखीं पाहिजे असल्यास कली आहे. मताभिलाषी स्त्रिया मजुरांचे संप वगैरे गोष्टींमुळेंही तिप्पट प्रधानपक्ष अप्रिय होत चालला असून जिल्हा पुर्णे... रपक्षाची मंडळी या पक्षाला लवकरच सोडणार हें आतां निश्चित आहे. आतां प्रश्न असा आहे कीं तीसचाळीस लेबर मेंबरांनीं सोडल्यावर लिबरलपक्षांचें बहुमत कसें राहणार? अर्थात् लिबरलपक्षाला ही एक मोठी काळजीच उपस्थित झाली असली पाहिजे चोहोंकडून दुष्टग्रहांनीं अशा रीतीनें घेरलें असतांही मि० ॲस्क्विथसारखे प्रधान आपल्या तत्त्वांना न सोडतां धैर्यानें संकटांस तोंड देऊन परिस्थितीशीं झुंजत आहेत यांतच त्यांचा थोरपणा व मानसिक दृढता हे गुण व्यक्त होत आहेत. पार्लमेंटच्या नव्या निवडणुकीचा काळ जवळ येऊन ठेपला आहे असें सध्याच्या स्थितीवरून दिसतें. या नव्या निवडणुकीचे वेळींही आपल्या पक्षाची सरशी होईल अशी उमेद सध्यांच्या प्रधानपक्षाला वाटत आहे असें जरी प्रधानमंडळांतल्या मुत्सद्यांच्या भाषणावरून दिसलें तरी अंतर्यामीं निराशेनें ठाव घेतला आहे असें बारकाईनें पाहणारास दिसून येईल.

हिंदु व मुसलमान युनिव्हर्सिट्या.

'+ + + च्या लग्नाला हजार विघ्नें' अशी मराठींत एक ह्मण आहे. तिचा हिंदु व मुसलमान युनिव्हर्सिट्यांसंबंधानें वारंवार अनुभव येत असलेला पाहून आमचें मन वारंवार उदास होतें. अगोदर सरकारच्या सांपत्तिक आश्रयाशिवाय युनिव्हर्सिटी स्थापन करूं पाहण्याची कल्पनाच दांडगी; आणि हिंदुस्थानचें दारिद्र्य, आणि शिक्षणाच्या अभिरुचीचा अभाव हीं ... या किंमत ... विघ्नें त्या मा... आगाखान... सरकार... मदतीं... रच्या मान होण... ले... ळ. ...व्हर्सिटीचा अलीगडच्या हद्दींत मात्र चालेल; या हद्दीच्या बाहेरचीं कॉलेजें त्यांना आपल्या युनिव्हर्सिट्याला जोडतां येणार नाहींत असें सरकारनें स्टेट सेक्रेटरीची परवानगी घेऊन ठरवून टाकलें? असें ठरविण्यांत सरकारचा उद्देश काय असेल तो त्यांचा त्यांनाच ठाऊक! हल्लींच्या युनिव्हर्सिट्यांना या नव्या युनिव्हर्सिट्यांपासून यत्किंचितही खरोखर भीती नव्हती. कारण या नव्या युनिव्हर्सिट्या बोलून चालून विशिष्ट धर्म मताच्या असल्यामुळें थोडेच लोक त्यांच्याकडे आकर्षिले गेले असते. बरें, हिंदुस्थानांत युनिव्हर्सिट्यांची संख्या वाढून त्यांच्या द्वारें शिक्षणप्रसार झाला व हिंदुस्थानाला आपलें हित कळूं लागलें तर सरकारला त्यांत आनंदच वाटणार आहे. शिवाय परभारें लोकांच्या द्रव्यानें लोकांचें शिक्षण झालें तर हल्लींच्या युनिव्हर्सिट्यांसाठीं लागण... सरकारचा खर्चही तितका वाचेल ... सरकारचाही त्यांत फायदा... ...सरकारनें ही नवी ... घातली हें आह्मांस ... या अटीमुळें क... ...व्हर्सिटीच्या ... बसण्याचा ... ...व्हर्सिट्यां ... चशा इ... अलीगड ... तल्या ... या युनि... नाहीं हें ठरले ... पत ... उत्पन्न होणें स्वाभा...

...आहेत कीं याने नष्ट ...त. नष्ट झालेली स्मरणशक्ति ...न लागणें आणि धातुसंबंधी ...ास सशक्त करतात ह्या गोळ्यांचा स्त्रीपुरुष दोघांसही उपयोगी आहे. ...तसा पुष्कळ दिवसांचा जूना परमा... ...त्र तीन दिवसांत बरा होईल एक ...चिंद होईल व पू वाहणें बंद होईल ...सेवन केल्यानें आपले जीवास ...वसूल होतें.

...केस काळे करण्याचा सुगंधी कलप—ह्या कलपानें तारुण्यांत पांढरे ...लेले केस काळे होतात व तेजस्वि आणि रेशमासारखे मऊ होतात. केसास लावल्यानें दुसऱ्या कलपासारखी घाण येत नाहीं. परंतु सुगंदवास येतो. याच्या अशा गुणामुळें हजारो होशी लोक याचा उपयोग करित आहेत. तरी आपणही याचा उपयोग करण्यास चूकु नये.

बाटली १ ची किंमत ६ आणे
प्रत्येक औषधाचा पोष्ट खर्च निराळा पडेल,

डा० रहेमतुला सुलेमानजी हबीब
बिलडींग कारेनर ग्रांटरोड — मुंबई

नो० नं० ४१६

कां तण हाण आवडते कां?
पांढरे केस काळे करण्याकरितां अगदीं नविन शोध
वेद कंपनीनें तयार केलेले
हेअर गोवर (साळयुशन)

१५ दिवस लावल्यानें वाटेल तसे पांढरे केस काळे होतात व डोक्यांतील टकलीस केस उगवतात. पांढरे केस काळे झाल्यानंतर पुनः पांढरे होत नाहीं. आणि तुमची अडचण दूर होईल.

मग पहा, तुह्मी कसे देखणे दिसता!

हे तेल त्याच्या बहुगुणांमूळें घरोघरीं वापरतात. कारण कीं ह्यानें डोकें शांत होतें व केस रेशमासारखे मऊ होऊन तेजस्वी होतात, गुणाची जास्त खात्री पाहिजे असल्यास वापरून खात्री करा, बाटलीची किं० रु० २

पत्ता:— वेद कंपनी हेड आफीस खांडबाजार ब्रॅंच ऑफीस सराफ बाजार मुंबई.
एजन्स्स हरजी मुलजीची कंपनी.
नो० नं० ४१७

हिंदु ह्मणविणाऱ्या शूद्राच्या सुद्धां कानीं [illegible]डूं नये ह्मणून ब्राह्मण विशेष खबरदारी [illegible]घेत असत. यामुळें ब्राह्मण लोक स्वर देऊन वेदमंत्र कसे ह्मणतात तें पाहण्याची व तसे मंत्र ह्मणण्यास शिकण्याची बाद[illegible]शहाला इच्छा झाली, आणि त्याकाळचें मुख्य विद्यापीठ ह्मणजे काशी तेव्हां तेथील एका विद्वान ब्राह्मणाचें शिष्यत्व पतकरून राहण्याच्या उद्देशानें ब्राह्मण पुत्राचा वेष धारण करून बादशहा एकें दिवशीं संकाळीं काशीस जाऊन गंगेच्या घाटावर जाऊन [illegible]क्रोश करीत बसला. तो विद्वान पंडित [illegible]वर स्नानासाठीं आला तेव्हां त्या मु[illegible] आक्रोश ऐकून त्याला त्याची दया [illegible] आणि याची एवढा इच्छा आहे तर [illegible]कवावी असें त्याच्या मनाला वाटलें. [illegible]यानें त्या मुलाला आश्रय देऊन [illegible] नात्यानें आपल्या घरीं नेऊन [illegible] स्वतः माधुकरी मागून नि[illegible]

वर्षांत त्याची वाढ दीडपट झाली ! यापुढें दरसाल तें सारखें कसें उड्या मारीत गेलें तें पुढील आंकड्यांवरून दिसून येईलः--

१९०५-६	रु.	८०,२०१,३७०
१९०६-७	”	८५,३१७,३१०
१९०७-८	”	८८,४७३,२९०
१९०८-९	”	९३,४०५,१५०
१९०९-१०	”	९५,८४४,४१०
१९१०-११	”	९८,०६७,८००
१९११-१२	”	१०५,४५४,७१०
चालू वर्षाचा अंदाज		११४,७०३,०००
येत्यावर्षाचें बजेट		११८,६१८,०००

आणि ही सगळी वाढ धर्माची आज्ञा, लोकमत, टेंपरन्स सोसायट्यांचे यत्न आणि खुद्द सरकारची मद्यपान प्रसाराविरुद्ध असलेली इच्छा. यांची पुर्ण प्रतिकूळता असतांना। पूर्वी चोरून छापून होणारी मद्यपानाची वाढ हल्लीं अबकारीखात्याच्या दक्षतेनें उघकीस येत असल्यानें हें उत्पन्न वाढलेलें दिसतें असें यावर उत्तर देण्यात येत असतें. यत्वेंर उत्तर हेंच कीं ही गोष्ट खरी असल्यास सरकारच्या इतर कोणत्याही खात्यांतले नोकर सरकारी नोकरी इतक्या निमकहलाल प्रमाणानें आणि उत्साहानें बजावतांना दिसत नाहींत. याच खात्यांत इमानी व उत्साही नोकर मिळण्यासारखी त्यावर ईश्वरीकृपा असण्याचें कारण काय? याचा तरी एकदां शोध लावला पाहिजे.

वऱ्हाड वृत्त.

हवामान — पुष्य नक्षत्रानें जी बहार करून सोडली [illegible] आश्लेषा नक्षत्रानें बहु[illegible]

मासिकाचे संपादक पुणें यानीं हा कोष तयार केला असून विद्यार्थीच्या अत्यंत उपयोगाचा आहे. याची किंमत १॥ रुपया असुन बांधणी व छापाई चांगली आहे. शब्दाचे अर्थ सांगताना असा छोटा शब्दकोष जलदी चाळता येतो व शब्दांचा भरणा १८ हजारावर आहे. विद्वान् लोकांचे अभिप्राय चांगले पडले असून हा ग्रंथ सर्वत्र संग्रह करण्यांत येईल असा आमचा तर्क आहे.

[illegible]नायरणाजवळून नित्य [illegible]क्याप्टन, [illegible]लें असतां त्या [illegible] राजिष्टर, सभाती तिंची कंत्राटदार, तहशी[illegible] ही मुखत्यार वकील, बे[illegible] महाजन, विद्याधिकारी, पोष्टमास्तर, तारमास्तर, ड्राईंगमास्तर, छापखानेद[illegible] बुकसेलर, अडते, दल[illegible] पटवारी, देशमूख, दे[illegible] भाटिये, व्यापारी, [illegible]न ओव्हरसीयर, मेंब[illegible]जात विद्यार्थी, प्रि[illegible] मुलगी, जोशी, गांव[illegible]गकी, वैदिक, प्रतिष्ठित, वि[illegible] आहे शास्त्री, पंडित, देशभक्त गवई, वेश्या, शेतकरी व मजूर वे[illegible]ळ करून आपलें कुंडलीवरून ग्रहांचें इष्टानिष्ट पाहून आनंद पावतात. सरटीफिकिटें दिली आहेत व देतात. सबब अशा अजब व अस[illegible] उतारा करून पाठविण्याबद्दलची सवलत फक्त.

“ केसरी वर्तमानपत्राचे वर्गणीदारांस व वाचकांसच दिली

तरी अशी अमोल संधि वर लिहिलेल्या दर्ज्यांचे मनुष्यानें वायां जाउ[illegible] पत्रासोबत साग्र जन्मवेळ, शके, मित्ती, वगैरेसुद्धां माहिती व केसरी[illegible] नांवची पत्त्याची चिट्ठी पाठवावी. ह्मणजे त्यांस खाली तपशिलांत लिहिलेले[illegible] सवलतीच्या दरानें मिळतील. पत्याची चिट्ठी पाठविली नाहीं तर पूर्वीचा दर घेत[illegible]

नंबर.	तपशील	फीचे सवलतीचा.	[illegible]
(१)	भृगुसंहितेवरून दोन जन्मांचें ह्मणजे भूत व वर्तमान यांचें छापील वर्णन. मागणी आलेल्या कुंडलीशीं जमवून सदर ग्रंथांतून त्याचा उतारा करून पाठविण्याबद्दल.	८६८६	८८०मी
(२)	छापील कागदावरील जन्मटिपणांस (यांत फक्त जन्म व राशीकुंडली असते)	८१८६	८२८६
(३)	मोठी पात्रिका (जन्मापासून मरेपर्यंतच्यासाग्र हकीकतीची).	४८२	९८२
(४)	बारा महिन्यांचें वर्षफळ.	१८१०	२८
(५)	मासफळ, प्रश्न, द्वादशभावर्णन, व कुंडली तपासणें या[illegible] प्रत्येकास.	८४	८
(६)	नवरानवरीकोष्टें विवाहाचें घटित पाहण्याबद्दल.	८४	
(७)	[illegible]त्रिकेचे, जन्मटिपणाचे कोरे फार्म छापील दर शेंकडा.	३	४

सूचना.-इतके अल्प व स्वस्त दर व टापटीपीचें काम नुसाम कोठें [illegible]णार नाहीं. मागणी कोणते नंबरची पाहिजे ते बाळबोध व स्पष्ट पत्ता सुद्धां लिहून कळवावें. इतर भाषेंत मागणी करूं नये. विशेष खुलासा पाहिजे असल्यास [illegible] ८८६ चें तिकीट उत्तरास पाठवावें.

यशवंत रामचंद्र चंद्रचूड ज्योतिषी.

नो. नं. ४१४ — पोष्ट कनेरसर, जिल्हा पुणें.

नोटीस

नोटीस बेशमी गणूसा वल्लद जानूसा राहणार अडूळ (बाजार) तालुके दर्यापूर यांसः—

खालीं सही करणार याजकडून नोटिशीनें कळविण्यांत येते कीं, तुला माझे जिनगींतील मौजे वोडासिंगी येथील एक शेत व सासन येथील एक शेत अशीं दोन शेतें मी तुला दिलीं तीं अशा कारितां कीं, पुढें मी मेल्यावर तरी तुलाच द्यावयाची होती सबब मी आतांच तुझे स्वाधीन केली. तर तूं आतां वाईट चालीचा निघून तुला दारुचें व्यसन लागलें आहे. व दारूच्या धुंदींत वाटेल त्याला पुर्जा वगैरे लिहून देतो. वरील शेतावर सर्वस्वी माझा हक्क आहे त्या शेतांवर तुला कर्ज वगैरे काढण्याचा व गहाण वगैरे लिहून देण्याचा मुळीच हक्क नाहीं. इतक्या उपर दिल्यास ते रद्द समजेल जाईल. व त्याबद्दल ती दोन शेतें व माझी इस्टेट जबाबदार राहणार नाहीं.

कळावें तारीख २७—७—१२

सही

जानसा वा॥ कृष्णासा सोनार राहणार आडूळा बाजार तर्फे नरहर वा॥ जानसा [illegible]नार द. खुद नो० नं० ४२३

नोटीस

नोटीस बेशमी देवराव गुणाजी लोथे राहणार माहागांव ता० आकोट यांसी:—

देणार जनाई मर्द देवराव लोथे काळगव्हाण ता० दर्यापूर नोटीस [illegible]ने तुह्मी माझे लग्नाचे नवरे अ[illegible] १०—१५ वर्षें झाली आहेत, [illegible]मी तुमचें घरीं होतें, आलि[illegible]रा वागवित नसल्यामुळें मी [illegible] राहत आहे. तुह्मी [illegible] आहे. मी तुमचे घरीं [illegible]करण्यास कबूल आहे. तरी [illegible] महिन्याचें आंत आपलें [illegible] मी आज पावेतों कर्ज केला, त्याबद्दल रु० २०० देणें आहेत, ते देऊन मजला मुदतींत न नेल्यास मग मी समजून दुसरा घरठाव करीन [illegible] राहणार नाहीं. सबब आहे ता० २३ ७ १२ [illegible]न रा० आकोला

सही

[illegible]राव लोथे राहणार [illegible]ले नि० ह० बा[illegible]

[illegible] ४२४

नोटीस

नोटीस बेंशमी [illegible] पाटील रा० कोल्हरी ता० [illegible]मगांव यांस —

मी खालीं सही करणार इजकडून कळविण्यात येतें कीं तूं माझा नवरा लग्नाचा असून लग्नास सरासरी १८ वर्षें झाली व ८ वर्षे तुमचें घरीं राहिली असतां आपण मजला चांगलें रितीनें वागवत नसून विनाकारण तंटा करून मारहाण करून बाहेर गांवी मजला एकटे सोडून जाऊन ५।६ महिने येत नव्हते घरांत दुसरे कोणी मनुष्य नाहीं व मजला खाण्यापिण्यास काहीं एक ठेवित नव्हतें. मी मोल मजूरी करून पोट भरीत असें ह्मणून माझा मामा फकीरा वा॥ आनंदा पाटील रा. वडाळी यास निरोप पाठऊन बोलाऊन घेतले. मी गांवकरि लोक जमा करून त्या लोकांचे समोर निघून आली वं माझें आंगावर डागीनें वगैरे मूळीच नव्हतें कारितां कळविण्यांत येते कीं [illegible] टीस पावल्या पासून १५ दिवसाचें [illegible] आणि अन्नवस्त्र न पुरविल्यामुळें सावकाराचे २५० रुपये कर्ज काढून खाल्ले ते द्यावे. व तुह्मी [illegible] कायमचें गांवात राहाल व वरप्रमाणें [illegible]न केल्यास व चांगलें रितीनें वागविल्यास मी राजी आहे. वागविणें नसल्यास फारकत द्यावी फारकत नं दिल्यास दुसरा घरठाव करीन मग तुमचा नवरेपणाचा हक्क राहणार नाहीं. ता. ११-४-१२ व तारीख २६-४-१२ चे तारखेस या पूर्वी नोटीसा दिल्या आहेत. कळावें ता. २९-७-१२

खुशालसींग रामसींग द० खु॥०

सही

सहीची निशानी सारजी मर्द किसन रा. वडाळी ईचे हातची असे

नो० नं० ४२५

जाहिर नोटीस

सर्वत्र लोकांस व शेट सावकार व कलाल लोक यांनाः—

खालीं सही करणार याजकडून या जाहिर नोटिशीनें कळविण्यांत येते कीं, माझा मुलगा नामे गणूसा वल्लद जानूसा राहणार अडूळ (बाजार) हा हल्लीं वाईट चालिचा निघाला असून त्याला दारूचे व्यसन लागलें आहे. त्याचें नावाचें मौजे वोडासिंगी येथलि शेत व सासन येथील शेत अशी दोन शेतें आहेत. त्या शेतावर सर्वस्वी माझा हक्क आहे. त्याला त्या शेतावर व माझे स्वतःचे इस्टेटीवर त्यानें कर्ज वगैरे मागितल्यास माझे सही शिवाय देऊ नये व गहाण पत्र्यानें, वगैरे घेऊं नये घेतल्यास रद्द समजलें जाईल. व त्याबद्दल ती शेतें व माझी इस्टेट जबाबदार राहणार नाहीं. त्यानें इस्टेटी संबंधाने कोणासी व्यवहार केला असेल तर तोही रद्द समजला जाईल कळावें तारीख २६.७.१२

सही

जानसा वा॥ कृष्णासा सोनार राहणार आडूळा बाजार तर्फे नरहर वा॥ जानसा सोनार रा. आडूळा द. खु

नो. नं० ४२६

श्री.

आज जवळ जवळ १० वर्षे लोकांनीं अनुभव घेऊन उत्तम ठरविलेला

(ज्योतिषाचा अमोल, प्रख्यात व प्रचंड ग्रथ)

भृगुसंहिता

यांत ग्रह, इष्टानिष्ट उपाय व पूर्वजन्मांतील पाप निरसन होण्याचा उपाय व सवा लक्ष कुंडलींचें ज्यांत वर्णन निवतें, असा प्रत्येक स्त्रीपुरुषानें अवश्य जन्मवेळा पाठवून मागणी करून संग्रहीं ठेवण्यास योग्य. यांत वाटेल त्या स्त्रीपुरुषानें पाठविलेली कुंडली मिळूं शकं., व शारीरसुख, लाभालाभ, पराक्रम, आईचें सख, संतति, बुद्धि, विद्या, शत्रूपासून पीडा, स्त्रीसुख, कोर्टांतील खटले, चोरीस गेलेलें द्रव्य, मृत्यु, अपमृत्यु, धर्म, पुण्य, बापाचें सुख, राजयोग, अधिकाऱ्यांची मर्जी, अधिकार, बढती, प्रमोशन, धनयोग, दारिद्र्ययोग, बरावाईट काल, हानि, नुकसान, पाप, दंड, कैद वगैरे वगैरे गोष्टी असामान्य जे भृगुऋषि यांनीं यांत वर्णिल्या आहेत, सबब ही जादू नव्हे ! कर्णपिशाच नव्हे ! ! तर प्रत्यक्ष ज्योतिषशास्त्राचा अनुभव आहे ! ! ! व या गोष्टी आपल्या जन्मकुंडली प्रमाणें त्यांत निघतात. ह्मणोन हजारों लोक राजेरजवाडे, संस्थानिक, सरदार, दरकदार, जमीनदार, जमेदार, जहागीरदार, इनामदार, नामदार, मामलेदार, फौजदार, जमादार, हवालदार, मानकरी, रावसाहेब, रावबहादूर, खानसाहेब, खानबहादूर, हुजूर डेप्यूटीकलेक्टर, इंजिनियर, सरवेअर, चिटणीस, फडणीस, हेड-अकौंटंट, अव्वल कारकून, आनरेबल, हेड कारकून, एक्स्ट्रा हेड कारकून, पेन्शनर, कौन्सिलर, शिरस्तेदार, जज. मुनसफ, माजिस्त्रेट, न्यायमंत्री, न्यायाधिकारी, क्लार्क, महाराज, महाशय, महामहोपाध्याय, ज्योतिषी, आनररी माजिस्त्रेट, दिवाण, नायबदिवाण, सुभे, असुभें, सुभेदार, सर्जन, डाक्तर, वैद्य, हकीम, मिडवाईफ, क्याप्टन, नर्स, कर्नल, लष्करांतील अंमलदार, कंपनीवाले, ब्यांकवाले, सर्कसवाले, राजिष्टर, सबरजिष्टर, मोजणीदार, [illegible]इन्स्पेक्टर, सरकल इन्स्पेक्टर, सौदागर, महालकरी, कंत्राटदार, तहशीलदार, सालीसिटर्स, [illegible]स्टर्स, हायकोर्ट वकील, जिल्हा वकील, मुखत्यार वकील, बगले वकील, सर्व [illegible]ल कारकून, रालिब्रदर्स, खोत, मोकाशी, महाजन, विद्याधिकारी, शाळामास्तर, हेडमास्तर, [illegible]सिष्टंटमास्तर, पोष्टमास्तर, ब्रँच पोष्टमास्तर, तारमास्तर, तिकीटमास्तर, स्टेशनमास्तर, [illegible]डसिग्नलर, इनस्पेक्टर, सुपरिंटेंडेंट, ड्राईंगमास्तर, छापखानेवाले, प्रोप्रायटर, प्रिंटर, वर्तमानपत्रकर्ते, पुस्तककर्ते, नाटककर्ते, बुकसेलर, अडते, दलाल, गिरणींतील लोक, मुखत्यार, तलाठी, कुळकर्णी, पाटील, पटवारी, देशमूख, देशपांडे, पांडे नाईक शिपाई, [illegible] नगरशेट, गुजर, मारवाडी, भाटिये, व्यापारी, पारशी, सावकार, लक्षाधीश, कोट्याधीश, चीफ् म्यानेजर, म्यानेजर ओव्हरसीयर, मेंबर, पंच, सेक्रेटरी, वॉचमेकर, एजंट, प्रोफेसर, कालेजांतील फेलो, विद्यार्थी, प्रिन्सिपाल रेंजफारेष्टर, राऊनगार्ड, टाईपरायटर, अबकारी सबइन्स्पेक्टर, भिक्षुक जोशी, गांवजोशी, पुराणिक, वैदिक, प्रातिष्टित, विद्वान गृहस्थ, प्रख्यात, लोकमान्य, शास्त्री, पंडित, देशभक्त गवई, वेश्या, शेतकरी व मजूर वगैरे वगैरे लोक मागणी करून आपलें कुंडलीवरून ग्रहांचें इष्टानिष्ट पाहून आनंद पावतात. व त्यांनीं हजारों सरटीफिकिटें दिली आहेत व देतात. सबब अशा अजब व असामान्य ग्रंथांतून उतारा करून पाठविण्याबद्दलची सवलत फक्त.

" केसरी वर्तमानपत्राचे वर्गणीदारांस व वाचकांसच दिली आहे. "

तरी अशी अमोल संधि वर लिहिलेल्या दर्ज्याचे मनुष्यानें वायां जाऊं न देतां पत्रासोबत साग्र जन्मवेळ, शके, मित्ती, वगैरेसुद्धां माहिती व **केसरीची** आपले नांवची पत्त्याची चिठ्ठी पाठवावी. ह्मणजे त्यांस खाली तपशिलांत लिहिलेल्या मागण्या सवलतीच्या दरानें मिळतील. पत्याची चिठ्ठी पाठविली नाहीं तर पूर्वीचा दर घेतला जाईल.

नंबर.	तपशील	फीचे दर.	
		सवलतीचा.	पूर्वीचा
(१)	भृगुसंहितेवरून दोन जन्मांचें ह्मणजे भूत व वर्तमान यांचें छापील वर्णन. मागणी आलेल्या कुंडलीशीं जमवून सदर ग्रंथांतून त्याचा उतारा करून पाठविण्याबद्दल.	८६०६	८८०६
(२)	छापील कागदावरील जन्मटिपणांस (यांत फक्त जन्म व राशीकुंडली असते)	०१८६	०२८६
(३)	मोठी पात्रिका (जन्मापासून मरेपर्यंतच्यासाग्र हकीकतीची).	४०२	९८२
(४)	बारा महिन्यांचें वर्षफळ.	१८१०	२८२
(५)	मासफळ, प्रश्न, द्वादशभाववर्णन, व कुंडली तपासणें या प्रत्येकास.	८४	८८
(६)	नवरानवरीचें विवाहाचें घटित पाहण्याबद्दल.	८४	८८
(७)	पत्रिकेचे, जन्मटिपणाचे कोरे फार्म छापील दर शेंकडा.	३	४

सूचना.-इतके अल्प व स्वस्त दर व टापटीपीचें काम तुह्मास कोठेंही मिळणार नाहीं. मागणी कोणते नंबरची पाहिजे ते बाळबोध व स्पष्ट पत्ता सुवाच्य लिहून कळवावें. इतर भाषेंत मागणी करूं नये. विशेष खुलासा पाहिजे असल्यास ८८६ चें तिकीट उत्तरास पाठवावें.

यशवंत रामचंद्र चंद्रचूड ज्योतिषी.

नो. नं. ४१४ — पोष्ट कनेरसर, जिल्हा पुणें.

का य द्या चीं

फो गा म

न्यायाश्रय मासिक पुस्तक आह्मी आज ४५ वर्षें काढीत असतो; यांत चारी हायकोर्टांच्या व प्रिव्हिकौन्सिलच्या ठरावांचें भाषांतर दिलेलें असतें. याची सालीना अगाऊ वर्गणी रु. १० व ट. खर्च ६ आणे आहे.

इतर कायद्यांचीं पुस्तकें, इंडियन पिनलकोड, क्रि. प्रो. कोड, सि. प्रो. कोड वगैरे सर्व सटीक व सार्थी पुस्तकें व किरकोळ आक्ट आमचेकडे विक्रीस तयार आहेत; खालील पत्त्यावर क्याटलाग मागवा.

पुणें, शनवार ४२९. — न्यायाश्रय कर्ते.

नो. नं. ४१५

पत्र अः

तुमची निराशा दूर करण्यां करिता

डॉ. आर, एस, युनानी यांचे औषध

फारच अकसीर आणि यशस्वी झाले आहे. **करितां--खात्री--करा**

शक्तिच्या गोळ्या— ह्या गोळ्या इतक्या रामबाण आहेत कीं याने नष्ट झालेली शक्ति व पुरुषत्व चमत्कारीक रितीनें परत येते. नष्ट झालेली स्मरणशक्ति प्राप्त होते. व मेंदू पुष्ट होतो. झोंप न येणें, भूक न लागणें आणि धातुसंबंधी प्रत्येक रोग नाहिसा करून ह्या गोळया मनुष्यास सशक्त करतात ह्या गोळ्यांचा असा खास गुण आहे. ह्मणून ह्या गोळ्या स्त्रीपुरुष दोघांसही उपयोगी आहे.

बाटली १ ची किंमत रु० १

परम्यावर अकसीर औषध— वाटेल तसा पुष्कळ दिवसांचा जूना परमा असला तरी पण ह्या औषधाच्या सेवनाने मात्र तीन दिवसांत बरा होईल एक भाग पिताच वाटेल तशी आग, व तिडक बंद होईल व पू वाहणें बंद होईल असा ह्या औषधाचा चमत्कारीक गुण आहे. याचे सेवन केल्यानें आपले जीवास सुख होईल व द्रव्याचा व्यय होणें थांबेल.

बाटली १ ची किंमत रु० १

केस काळे करण्याचा सुगंधी कलप—ह्या कलपानें तारुण्यांत पांढरे झालेले केस काळे होतात व तेजस्वि आणि रेशमासारखे मऊ होतात. केसास लावल्यानें दुसऱ्या कलपासारखी घाण येत नाहीं. परंतु सुगंधवास येतो. याच्या अशा गुणामुळें हजारो होशी लोक याचा उपयोग करित आहेत. तरी आपणही याचा उपयोग करण्यास चूकु नये.

बाटली १ ची किंमत ६ आणे

प्रत्येक औषधाचा पोष्ट खर्च निराळा पडेल,

डा० रहेमतुला सुलेमानजी हबीब

बिलडींग कॉरेनर ग्रांटरोड — मुंबई

नो० नं० ४१६

कां तण हाण आवडते कां ?

पांढरे केस काळे करण्याकरितां अगदीं नविन शोध

वेद कंपनीनें तयार केलेले

हेअर गोवर (साल्युशन)

१५ दिवस लावल्यानें वाटेल तसे पांढरे केस काळे होतात व डोक्यांतील टकलीस केस उगवतात. पांढरे केस काळे झाल्यानंतर पुन: पांढरे होत नाहीं. आणि तुमची अडचण दूर होईल.

मग पहा, तुह्मी कसे देखणे दिसता !

हे तेल त्याच्या बहुगुणांमूळें घरोघरीं वापरतात. कारण कीं ह्यानें डोकें शांत होतें व केस रेशमासारखे मऊ होऊन तेजस्वी होतात, गुणाची जास्त खात्री पाहिजे असल्यास वापरून खात्री करा, बाटलीची किं० रु० २

पत्ता:— वेद कंपनी हेड आफीस खांडबाजार ब्रॅंच ऑफीस सराफ बाजार मुंबई. — एजन्टस हरजी मुलजीची कंपनी.

नो० नं० ४१७

एकाच वस्तूपासून तीन देणग्या

सौंदर्य—

—आरोग्य —

— थोडा खर्च

जेव्हा तुमचें रक्त दूषित होतें तेव्हां ह्या तिन्ही सुखांना मुकावें लागतें.

रक्तदोषापासून पुष्कळ प्रकारचे वाणेरे भयंकर रोग होतात:—काळे डाग, संधिवात शांतव्रण, पीनस, नाकसडणें, रक्तपिती, सर्वांगठणकणें, सुन. री मेहरी, बद, फोड, चट्टे, अंगाची आग, तोंडाला दुर्गंध, अजीर्ण, कंडू व कडकीपासून इतर रोग.

तर स्वतःचाच राजवैद्य बनून

रोग नष्ट करणें बरें नव्हें काय ?

डा. गोखले एम्. ए. एम्. डी यांच्या प्रख्यात—

आयोडाईझड सार्सापरीलानें

ते निखालस बरे होतात.

फक्त उत्तम वनस्पतींचा बनविलेला आयोडाईझड.

—— अनुभवतरपहा. ——

किं. १ रु. पो. ख. ०४ आ. उत्तमगुणास, ४ बाटल्यांची पो. ख. सह किं. ४ रु.

बालामृत हे काय आहे ?

— अस्सल बालामृत हें —

मुलाना आरोग्य देणारें आहे ते पुढील रोगावर अमोलिक उपाय आहे

क्षय, खोकला, दम, अपचन, मोठें पोट, काड्यांसारखीं हाडें, ओकारी, शौचाला घाण, वाईट दुधानें होणारें रोग, कंडू, आंकडी वगैरे.

डा० गोखले एम्. ए. एम्. डी यांनीं पुष्कळ वर्षांच्या अनुभवानें प्रथम तयार केलेलें.

इतर सर्व बालामृतें याच्या रंगीत नकला ! रंगीत साखरेचे पाक पाजून नसते रोग मुलांना विकत घेऊ नका.

कि. ०१२ आणे पो. ख. ०४ पूर्ण गुणा[illegible] बाटल्यांची किं. पो. ख. सह २८९

पत्ता:-- हिंदु फ्यामिली मेडिकल हॉल [illegible]धवबाग मुंबई नं. ४ नं. २८७

जवानी

भीमसेनी बळ

व

तारुण्यांतील शक्ती गेली असल्यास

दुसऱ्या औषधाशीं
तुलना केल्यास
नंबर १ चें

ताबडतोब आमच्या १ रुपया किंमतीच्या नामांकित शक्तिवर्धक औषधाचा

उपयोग करा

व मग पहा कीं दहा दहा व पन्नास पन्नास रुपये किंमतीच्या याकुतीपासून जास्त फायदा आहे कीं आमच्या रुपया किंमतीच्या औषधापासून जास्त फायदा आहे ?

आमचें औषध वापरणारांकडून त्यास त्याच्या गुणाप्रमाणें

मेलेल्यास जिवंत करणार

हा किताब मिळाला आहे.

आणि तुह्मांस वापरल्यावर खरें तेंच कळून येईल.

हें औषध ज्या वस्तूपासून बनविलेलें आहे ती वस्तू दुनियेंतील हकिमांचें राजे लुकमानी याच्या औषधांपैकीं एक पहिल्या नंबरचें औषध आहे.

ज्यामुळें तुमची गेलेली शक्ती--तारुण्यांत आलेली दुर्बलता गात्रांची शिथिलता आजारीपणामुळें अंगांतील कमी झालेलें रक्त तुह्मांस प्राप्त होईल.

गरीबांनीं वापरून आह्मांस आशीर्वाद द्यावा ह्मणून ४० गोळ्यांच्या शिशीस किंमत १ च रुपया ठेविली आहे. पोस्टेज वेगळें. लेपाची शिशी पाहिजे असल्यास तिचीही किंमत १ रुपया आहे करितां दुसरें औषध घेण्यापूर्वीं ह्या औषधांचा उपयोग करण्यांस चुकू नका.

पांच रुपयांचीं औषधें घेणारास गोळ्यांच्या २ शिश्या बक्षिस देऊं. दुसऱ्या कित्येक जबरदस्त रोगाकरितां आमच्याकडे अस्सल युनानी औषधें मिळतील व त्याबद्दल माहिती पत्र आल्यास कळवूं.

एम. ई. हकीम.
सिधपूर, नॉर्थ गुजराथ

धी बॉम्बे टाइल कंपनी

ITALIAN TILES

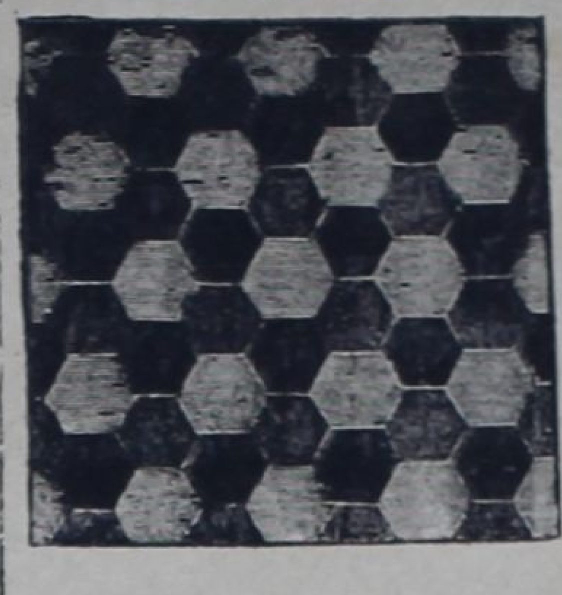

= आरस पराण =

जमीनीवर बसविण्याच्या रंगीन काश्या दगड'' आणि सीमेन्ट विकणार.

आमच्या मालाची खात्री करून घ्या!

उत्तम माल ??? स्वस्त भाव ??

१६७ डंकन रोड मुंबई नंबर ४

ठिक ठिकाणी एजंटस् पाहिजेत.

सन लाइफ अशुअरन्स कंपनी ऑफ कानडा

[१८६९]

इंग्लिश सरकारची सक्त देखरेख सरकारी हुकुमाशिवाय भांडवल गुंतवता येत

भांडवल तेरा कोटी रुपये.

पॉलिसीचे नमूने फारच सुधारलेले आहेत.

पॉलिसी .... बिन अटीच्या.

पॉलिसी .... बिन तक्रारी.

पॉलिसी .... बिन बुडणारी.

हिंदुस्थानचे मुख्य ऑफिस हार्नबी रोड मुंबई. } व्य. श्री मुधोळकर मध्यप्रांताचे व वऱ्हाडचे जनरल एजंट अकोला ' प्रांतवऱ्हाड नो. नं. १३

Oriental Govrnment se curi LIFE ASSURANCE COMPANY Limited

ESTABLISHED IN 1874.
R. Paterson, Brown, Manager,
HEAD OFFICE—BOMBAY

FUNDS Exceed 4 crores

CLAIMS PAID FOR OVER 3 CRORES
IMMEDIATE SETTLEMENT OF CLAIMS

If there be one thing of more importance than another in connection with Life Assurance, it is when claims arise, that the amount due under the policy be paid to the Claimants at the earliest possible date. This the Directors of the 'Oriental' keep well before them and act in treating the clients with the utmost liberality.

UNQUESTIONABLE SECURITY.

It is not sufficient to read that a Company's funds amount to a given um, but it is essential to know how such Funds are invested if in miscellaneous and risky investments or how secured.

The Funds of the 'Oriental' are invested in Government Securities and lodged with the Government Official Trustee of Bombay in termes the Company's Trust Deed, as Security for Claims arising through deceas of assured lives, and endowment policies matured.

Government Officers, Professional men, Tradesmen and others by employing portion of their annual income or profits in effecting life policies, at once create a fund equivalent to the savings of many years.

No man can be sure how long he will live, and although he may save money yet, if he dies early before he had time to save much, his wife and family may be in distress. Life Assurance is a means by which his danger is got over. Life being so uncertain, the sooner man make up his mind to assure his life the better. Once satisfied of the propriety of the step, do not delay. There are numerous instances in the records of the Oriental' where the delay of a month or less, has left the family without the intended provision.

INFLUENTIAL AND ENERGETIC AGENTS WANTED. For term please apply to the undersigned.

Prospectuses, forms and any further information can be obtained on application

M. DESOUZA,
CHIEF AGENT, Nagpur

CHIEF AGENCY FOR C. P., BERAR & KHANDESH No. No. 14

हें पत्र आकोला येथें कैलासवासी खंडेराव बाळाजी फडके यांच्या वऱ्हाडसमाचार छापखान्यांत नारायण खंडेराव फडके यांनीं सदाशिवआश्रमांत छापून प्रसिद्ध केलें.

नकली औषधानें फसूं नका.

बादशाही याकुती " बनविण्याचा हक्क प्रसिद्ध डॉक्टर चांदलीआ यानाच आहे.

डॉक्टर चांदलीआ कृत प्रासिद्ध झालेलीं औषधें सकत्व, नामर्दाई व नेभळेपणाची समुळ नाश करून तारुण्यदेशेची छटा फमटवून पूर्ण तरतरी व जेम आणणारी

"बादशाही याकुती"

(सरकारी रजिस्टर नंबर २२० आहे.)

ही " याकुती " आजकाल कमताकत झालेल्या दुनियेला एक ईश्वरी प्रसादच . शिथिल झालेल्या शिरांना जोमदार बनविण्यांत गेलेली स्मरण शक्ति परत र सजीव करण्यांत, आविचारानें धातुपात केल्यामुळें लहान वयांतच दिसणारी तारपणची सर्व चिन्हें दूर करण्यांत स्वप्नावस्था व लघवींतून जाणारी धातु करण्यांत, विर्य वाहिन्यांना भरपूर विर्य पुरविण्यांत " बादशाही याकुती " जे एक अमृत आहे. किं. डबी १ ची रु. १०

गुप्तावयवांची कमजोरीवर प्रासिध्ध "पुरुषार्थ लेप" किं० रु० २५

जास्त माहितीसाठीं हकीकत लीहा.

पत्ताः-- चांदलीआ आणि कंपनी काळ्का देवी रोड मुंबई.

नो. नं. ३३१

जाहीरात.

!!! डाक्टर जी. बी. याची सुवासिक औषधा तपकीर !!!

!! मागवा व खात्री करून घ्या !!

ह्या तपकीरीचा शेंकडों लोकांनीं अनुभव घेऊन सर्टिफिकीटें दिलीं आहेत. शिवाय वैद्य व डाक्टरें लोकांचीं या तपकीरीच्या स्वच्छते बद्दल व गुणाबद्दल अनुकूल मतें आह्माकडे आलेलीं आहेत. ही तपकीर पिनस. अर्धाशिशी, डोके दुंखणें व डोक्यांतील मेंदुचे इतर सर्व रोग तसेंच पडसें वगैरे विकारांवर फार वस्ताद आहे. ही ओढल्यानें मेंदुतील दृषित धातु पातळ होऊन नेत्रद्वारें व नाकांतून बाहेर निघून जाते व मस्तकांतील मेंदु स्वच्छ होऊन बुद्धी व ज्ञान तीव्र व वृद्धिंग होतात. मज्जेसंबंधीं रोग दूर करणारें या सारखें सुलभ साधन दुसरें नाहीं. साधी तपकीर दहा वीस वेळां ओढून जो उपयोग होतो तो गूण आमची ही सुवासिक तपकीर फक्त दोन तीन वेळ ओढल्यानें करते. एक पैशाच्या साध्या तपकीरींत आमच्या सुवासिक तपकिरीच्या दोन चिमटी मिळाविल्या असतां सर्व तपकीर सुगंधी होते. शेंकडों लोक ही तपकीर आपल्या कुटुंबांत नित्य लागणाऱ्या औषधांप्रमाणें संग्रही ठेवतात साध्या तपकीरी प्रमाणें ह्या आमच्या तपकीरींतील सुवास व तीव्रता एकदोन दिवसांत नष्ट होत नाहींत. हे गूण आमच्या तपकीरींत एक वर्षेपर्यंत कायम रहातात ही तपकीर आह्मी मोठ्या श्रमानें व वैद्यलोकांच्या सहायानें तयार कराविली आहे. एक वेळ अनुभव घेऊन खात्री करून घ्यावी. एक आण्याचीं तिकीटें पाठविलीं असतां नमुन्याची बाटली पाठवूं. सर्वांस घेण्यास सुलभ पडावी ह्मणून हिची किंमत आह्मी फायद्याकडे न पहातां फारच माफक ठेविली आहे.

एक बाटलीस ४ आणे व बंगी टपाल व व्ही. पी. खर्च ३ आणे

डजन बाटल्यास रुं. २–८ " " " ६ आणे

[सूचना] पत्र लिहिणारांनीं इंग्रजींत अथवा बाळबोध लिहींत आमचेवर दया करून लिहीणें कळावें. तपकीर मिळण्याचे ठिकाणः—

गुरुबसवा आणि कंपनी, सावकार पेठ, मद्रास.

नो. नं. ३०७

जाहिर नोटीस

मुकुंदेव वा॥ गंभीर पाटील रा० शिलोडी ता० खामगांव २ नारायण वा॥ राघोजी पाटील रा० शिलोडी ता खामगांव ३ हरी वा॥ गोविंदा काळे रा० शिलोडी ता० खामगांव ४ हुसेन अली किकाभाई बोहरी रा. खामगांव ५ त्रिंबक दौलतराव देशमुख राहणार खामगांव ६ सावीत्री वा॥ रामा माळी राहणार घाटपुरी ता० मलकापूर पोस्ट खामगांव मौजे मुटाळ तालुके खामगांव येथील मुकदम पाटील मौजे वाडी ता० खामगांव येथील मुकदम पाटील यांस व सर्व लोकांस खालीं सही करणार कळवितों कीं.

१ बिसनदयाळ शिवनारायण दुकान खामगांव या दुकानचे मालक १ शिवनारायण बिसनदयाळ व २ टीकाराम बिसनदयाळ हे आहेत. त्यापैंकी शिवनारायण बिसनदयाळ यानें, बिसनदयाळ शिवनारायण या दुकानची स्थावर इस्टेट घरें व शेती वगैरे कोणास खेरदी, गहाण अगर बक्षीस देईल तर कोणी घेऊं नये कारण सदर्हु इस्टेटीचे मालक दोन आहेत. तसेंच ती ईस्टेट दुसऱ्यापाशीं गहाण आहे व सदर्हु इस्टेटी पैकीं खामगांव जलालपुऱ्यांतील एका घराचा तंटा चालू आहे त्या तंट्याचा आपसांत निकाल करून शिवनारायण हा पावती लिहून घेणार तर ही गोष्ट मजला कबूल नाहीं कारण तें घर माझे स्वताचे (बापानें बक्षीस दि[ले]) आहे.

२ सदर्हु शेतें व [...] ज्याचेंपाशीं बटाइनें व माड्यानें आहेत त्यांनीं माल व पैसे शिवनारायण यास दिले असतां ते मला कबूल नाहींत का[रण] तो एकटा मालक नाहीं कां[र] त्या [...]कट्यास पैसे देऊन निकाल केल्या मी [...] दिवाणींत दावा करून पैसे वसूल [कर]ीन व दाव्याकरितां जो खर्च लागेल तोही घेतला [जाईल] ही जाहीर नोटीस दिली सही ता० ३१-७-१[२]

सही

टिकाराम बिसनदयाळ रा० खामगांव द० खु०

नो० नं० ४१८

नोटीस

रा. विश्वनाथ बापुजी विदूर शाळामास्तर रा० सिरसोली तालुके आकोट यांस–

खालीं सही करणार इजकडून नोटीस देण्यांत येते कीं तुह्मास ता० २-१२-११ रोजीं वऱ्हाड समाचार पत्रांतून माझे वडील गोविंद खंडुजी यानीं नोटीस दिली होती. त्या नोटिशीचें तुह्मी उत्तरही पाठविलें नाहीं व त्याप्रमाणें माझे खावटीचें रुपये आजपावेतों दिले नाहीं, मात्र मला विनाकारण दोष लावतात. आजपावेतों मी अब्रूचा बचाव केला आहे. तुह्मी माझी कांहींतरी कारण लाऊन हेळसांड केलीत तरी आतां एकदा ही नोटीस देऊन कळवितें कीं ही नोटीस पावतांच खावटीचे रुपये पूर्वीचें नोटिसीप्रमाणें ४२० व त्या नंतर आजपावेतों झालेले रुपये ३९ असें रुपये ४५९ माझे खावटीबद्दल देऊन मला तुह्मी लावलेल्या दोषांतून मुक्त करावें. असे न केल्यास तुमची माझी हीच शेवटची फारकत असे [...] कावल्यास तुमचा क[...]क नाहीं. कळावें ता० ३१-७-१२

सही

कुसी जवजे विश्वनाथ मा[...]

गोविंद खंडोजी विदुर राहणार जळगांव ता० मजकूर जि० बुलडाणे

नो० नं० ४१९

जाहिर नोटीस

जोगळेकर आणि कंपनी लिमिटेड अकोला यांजकडून तमाम शेअर होल्डरा[स] कळविण्यांत येते कीं वरील कंपनीचे शे[अ]रपैकीं आपणांकडेस जितके रुपये भरणें राहिले असतील तितके रुपये ता० २९-८-१९१२ पर्यंत कंपनीचे हापिसांत भरून चुकतें करावें. तसें न केल्यास कंपनींत आजपर्यंत भरलेले रुपये व शेअरस आरटिकल ३६ प्रमाणें जप्त होऊन कंपनींत जमा होतील, व त्यावर शेअर होल्डरांचा मुळींच हक्क राहणार नाहीं. सही ता० ४-८-१२

पी. सी. जो[गळेकर आणि क]ं[पनी] " त्रिंबक माहादेव गिरणी [मॅ]नेजिंग एजन्टस अकोला

नो[०] नं ४२०

नोटीस

नोटीस बेशमी पुंडु वा। चंपु पाटील रा० टाकळी फाळक्याची ता० खामगांव यांस—

मी खालीं सही करणार इजकडून कळविण्यांत येते कीं तूं माझा लग्नाचा नवरा असून लग्नास अजमास १० वर्षें झालीं व ६ वर्ष तुमचे घरीं राहिलीं असताना त्या समई चांगले रीतीनें वागविलें नसून विनाकारण तुह्मी व तुमची आई असे मजला नेहमीं मारहाण करून त्रास देऊन घरा[बाहेर] काढून देऊन उपासीतापासी ठेवीत असत [अन्नाच्छा]दन करून संसार केला व मजला तुह्मी मारलें. माझे डोकें फुटून बेहोष पडली होती तुह्मी निरोप न पाठविता गांवकरी लोकांनीं माझे आईबापास निरोप पाठऊन बोलाऊन घेतले व माझे बापाचे बरोबर रवाना केलें. मी आईबापाचे घरीं आल्यापासून एक दिवस सुद्धां घेऊन जाण्यास आले नसून अन्नवस्त्राचाही बंदोबस्त केला नाहीं करितां कळाविण्यांत येते कीं १५ दिवसाचे आंत सावकाराचे ३०० रुपये कर्ज देऊन व मजला घेऊन जावे व मजला घेऊन न गेल्यास फारकती द्यावी. फारकती न दिल्यास हीच नोटीस फारकती समजून दुसरा घरठाव करीन मग तुमचा मजवर नवरेपणाचा हक्क मुळींच राहणार नाहीं तुह्मास यापूर्वी ता० ११-४-१२ व ता० २६-४-१२ अश्या दिले आहे कळावें ता० २९-७-१२

खुशाल रामसींग द० खु०

सही

सहीची नि० सारजी मर्द पुंडु रा० वडाळी हातची नि० अंगु[ठा]

नो० नं० ४२१

Registered N. N. 4

...ड समाचार.

Berar Samachar.

वर्ष ४६] आकोला-- सोमवार तारीख १२ माहे आगष्ट सनं १९१२ ई० [अंक ३२

वर्गणीचे दर

आकोल्यांतील लोकांस........१ रुपया
बाहेरगांवीं ट. हां. .... २ रुपये
वर्गणी आगाउच घेण्याची वहिवाट ठेविली आहे.

नोंटिशींचें दर

दर ओळीस दीड आणा.
हेडिंगच्या दोन ओळी धरल्या जातील.
... सुवाच्य ... पाहिजे.
सूचनाः- गुरुवारच्या आंत येणाऱ्या नोटीसा त्याच आठवड्यांत घेतल्या जातील. ...पर्दे येणाऱ्या नोटिसास स्पेशल चार्ज ... डेल

जाहिरात

मुंबई ब्यांकेची सेव्हिंग ब्यांक.

ह्या बँकेंत खालीं दिलेल्या अटींवर ठेवी ठेवितां येतात.

कोणत्याही वर्षाचे १ ले जानेवारी आणि ३१ दिसेंबर याच्या दरम्यान एक हजार रुपये पर्यंत पैसा ठेविला जाईल.

ठेवी दोन अथवा अधिक इसमांच्या नावावर ठेवतां येतील आणि तो पैसा त्यापैकीं एकास अथवा जास्त इसमांस अगर त्यापैकीं मयतांचे मागें राहील त्यांस काढतां येईल

व्याज दर साल दर शेंकडा तीन रुपयेप्रमाणें दिलें जाईल. व्याजाची आकारणी प्रत्येक महिन्याची जी कनिष्ठ शिल्लक असेल तिजवर केली जाईल. मात्र पांच हजार.वरील शिल्लक रकमेस व्याज नाहीं. नियमांच्या प्रती बँकेंत अर्ज केला असतां मिळतील.

मुंबई ब्यांक आकोला ९।९।०९ नं १ { G. A. Phillips. एजंट

मुंबई बँकचें सोनें.

मुंबई बँकचा छाप असलेल्या उत्तम कसाच्या सोन्याच्या चिपा मुंबई बँकच्या आकोले उमरावती येथील ऑफिसांत विकत मिळतील. गिऱ्हाइकानें जास्त माहिती कारितां ... तपास करावा.

एका चिपचें वजन २६$\frac{३}{४}$ तोळे असतें. साधारण भाव वऱ्हाड समाचार वर्तमानपत्रांत बाजारभाव ह्या सदराखालीं सांपडेल.

मुंबई बँक आकोला २१-९-१० नं० २ { G. A. Phillips. एजंट

जाहिरात

खरे गारेचे चष्मे. व खात्रीलायक घड्याळें आमचे येथें मिळतील. एकदा अनुभव घेऊन पहावा खात्री न पटल्यास पैसे परत.

पत्ता एम. एम. आणि सन्स
पुलाजवळ आकाले

निराश्रित बाल रक्षण गृह

सर्वत्र जन समाजास अल्प मतीनें व अज्ञान बुद्धीनें व नम्रतेनें जाहीर करण्यांत येते कीं ज्या ज्या ज्ञातींत पुनरविवाहाची वहीवाट नाहीं त्या त्या ज्ञातींत वैधव्याचे प्रमाण दिवसें दिवस वाढत चाललें आहे यामुळें गर्भपात बालहत्यादी पातकें कशीं होतात व त्यांचा परीणाम पातकी व त्यांचे संसर्गी लोकांस कसा भोगावा लागतो व सदरील संबंधानें अनीवार्य संकटांत पडल्यामुळें त्यांना किती दुःखें सोसावीं लागतात. ते तपसीलवार लिहिण्यास अशक्य आहे. ते ... त्याचा परीणाम इतकांच ... हे ... ईश्वरापुढें पातकी, सरकारपुढें गुन्हेगार, आपआपल्या ज्ञातींत अनेक प्रकारचे दोषास पात्र व घरांतील आप्त वर्गास स्वतः डोळ्यावर झांकण टाकून कानाडोळा करावा लागतो याचा विचार प्रत्येकांनी स्वतःच करावा. या सर्व गोष्टीविषयीं जगनियंत्या परमेश्वरानें माझे मनांत संचार केल्यामुळें वर दर्शविलेल्या संकटांतून निभावण्याकारितां आकोला ताजनापेठेंत हनुमान वस्तींत मारुतीचे देवळाजवळ **निराश्रित बालरक्षण गृह** स्थापन केलें आहे भाड्यानें घेतलेलें घर केव्हां सोडावें लागेल याचा निश्चय नसतो या कारितां मुद्दाम विकत घेतलेलें घर या कामीं अर्पण केलें व वर दर्शविलेल्या नांवाची फळी त्या ठिकाणीं लावलेली आहे. या कामीं संचार करणारा व प्रत्यक्ष हातानी करविणारा व अशा कामीं सर्व प्रकारें निरंतर यश देणारा जगनियंता परमेश्वरच समर्थ आहे.

आपलें अज्ञान बालक जी. श्रीमंतातर्फे
म्यानेजर विष्णू प्रभुराम पेन्शनर
हायकोर्ट पिटिशनरायटर

ता० १६-५-१२ आकोला वऱ्हाड
नो. नं. २६०

हिंदुस्थानावर आरिष्ट.

हिंदुस्थानांतील रहिवाशांच्या पाठीस ज्वर व हिंवताप यांचें आरिष्ट सदोदित लागलेलें आहे पण त्याचा प्रतिकार करण्यास बाटलीवाला यांचें हिंवतापाचें औषध व गोळ्या हे रामबाण आहेत. ताप किंवा शीतज्वर येणारसें वाटतांच हें औषध घ्यावें. किं. १ रु.

बाटलीवाला यांच्या निस्तेज लोकांसाठीं शक्तिकारक गोळ्या

हें औषध घेतल्यानें भागवटा, मेंदूचे श्रम, पौरुषनाश, अशक्तता व क्षयरोगाचें स्वरूप, त्याप्रमाणें अजीर्ण इ. इ. विकार. व ताबडतोब दूर होतात. किं रु. १८८.

बाटलीवाला यांचें दंतमंजन.

हें दंतमंजन मायफळाशीं कांहीं इंग्रजी औषधांचा वैद्यकीय रीतीनें मिलाफ करून बनविलें आहे. किं. ८४

बाटलीवाल्याचें गजकर्णावर मलम.

यानें गजकर्ण, कुजली खरूज याचा विकार एका दिवसांत नाहींसा होतो. किं. ८४

हीं औषधें सर्व औषधा विकणाऱ्या दुकानावर व डॉ. एच एल. बाटलीवाला जे. पी. मुंबरली लेबोरेटरी दादर, मुंबई यांजकडे मिळतात.

नो० नं० २७६

NOTICE

Under section 44 of the Berar Municipal Law the......... Municipal Committee of Basim propose to impose unber······ section 41 (1) (*A*) (b) a tax on ginned and pressed cotton to be levied from all persons carrying on within the limits of the Basim Municipality the trade of ginning cotton or pressing the same into bales by means of steam or mechanical process at the following rates:-

(1) For each Boja of 10 Maunds ginned...... 8 pies

(2) For each bale of 14 Maunds pressed... 10 pies

Note:- The income earned by the tax payers from this trade will not be assessable to the tax on professions and Trades leviable under Residency Orders Notification No 112 dated 18 March 1899.

Any inhabitant objecting to the levy of the proposed tax may be within 30 days from the publication of this notice submit his objection in writing to the Chairman to the Committee. The objections received (if any) will be considered by the Committee at a Special Meeting duee notice of which will be given to the objectors.

Dated Basim 31 st July 1912. } W. G. Slaney, Chairman, Municipal Committee Basim.

No. No. 433

श्री राजेश्वर संस्थान इमारत खातें माहे एप्रील, मे, जून, जुलै. चार महिन्याबद्दल तपसील.

जमा रुपये.

नावा निहाय वर्गणी

९४८= श्री. मागील महिन्याची शिल्लक
९ " विष्णु दामोदर भट वकील
१० " अनंत गोविंद नरगुंदकर वकील
४० " विष्णू बाळकृष्ण मराठे वकील
२५ " दत्तात्रय वासुदेव गोखले सबरजीष्टर
७५ " यशवंत रायभान पाटील तहासिलदार
१९०। " सावतराम रामप्रसाद साहु
२०१ " लक्ष्मीनारायण रामप्रताप साहु
२९१ " टिकमदास तेजमल साहु
१० " गणेश गोपाळ हातवळणें वकील
७५ " रामकृष्ण बाळाजी ओक वकील
१० " त्रिंबक माहादेव गिरणीकर वकील
२५ " बळीराम हिराजी कुंभार
२० " सुखराम सिताराम सोनार
२५ " नारायण काशिनाथ दाते वकील
१५ " ओंकार रामप्रसाद ...शहा सोनार
७५ " बालसा रतनसा कलाल
२० " शंकर भवानी सोनार
४० " नारायण खंडेराव फडके वकील
२० " पांडु सुर्यभान पाटील
५ " द्वारकानाथ गणेश देशमुख वकील
१० " गणेश रघुनाथ इनामदार वकील
१० " शंकर माहादेव मोहोळकर वकील
१०८- " धर्मादाय आलेली रक्कम
३४०॥= " चुना विक्रीबद्दल आलेली रक्कम
५०० " लक्ष्मीनारायण संस्थानकडून उसनवार घेतली
८८३।.। " जोगळेकर कंपनीकडून घेतले.

२९०५।-।.

नावे रुपये खर्चाचा तपसील.

१३॥- तांगाभाडें
५४६।- लोखंडी सामान खरेदी
२४८=। चिल्हर सामान खरेदी
१०८०|||- मजूरीबद्दल गवंडी, मजूर, घाणीजोडी, सुतार भिस्ती वगैरे
१३३॥- रेल्वेभाडें लोखंडी सामानाबद्दल
८८= गाडी भाडें
३२२॥=॥ जागा खरेदीकरितां
२४४।=॥ चुना खरेदी
४०३। विटा खरेदी
१२०।= रेती खरेदी
७। फाड्या खरेदी
|||- मागील नावे कडील रकम राहिलेली

२९०५।-।

शिल्लक नाहीं.

नारायण काशिनाथ दाते वकील
परशराम चिंतामण जोगळेकर
व्यवस्थापक
श्रीं राजेश्वर कमेटी आकोला
आकोला ता० ७-८-१२ इ.

वऱ्हाडसमाचार.

आषाढ वद्य ३० शके १८३४ परिधावी

साहित्य संमेलन.

(येत्या आक्टोबर महिन्याच्या शेवटल्या आठवड्यांत येथें होणाऱ्या शिक्षक समा-[illegible]च्या बैटकीबरोबर साहित्यसंमेलनही [illegible]रावें असा विचार येथील प्रमुख गृहस्थांनीं केला आहे. हा विचार सर्वोत्कृष्ट असून वऱ्हाडांतील सर्व सुशिक्षित व विचारी मंडळींस तो संमत होईल अशी आह्मांस खात्री आहे. वऱ्हाडप्रांत शिक्षण, राजकीय चळवळ, सामाजिक सुधारणा वगैरे बाबतींत इतर प्रांतांहून मागें असला तरी देशहित[illegible] कळकळ आणि तें क-[illegible] यथाशक्ति साह्य देण्याचे कामीं तत्परता या दोन बाबतींत तो कोणत्याही प्रांताला हार जाणारा नाहीं हें आह्मी निश्चयपूर्वक सांगूं शकतों. आमच्या प्रांतांत चांगले विद्वान, सुशिक्षित पदवीधर वकील मंडळींत व सरकारी नोकरींत अनेक आहेत. त्यांतले ना० रा. ब. मुधोळकर रा० देवराव बाबा, रा. ब. महाजनि, रा० अच्युतराव साठे, रा. श्रीपादराव कोल्हटकर, रा चिपळूणकर, रा. ब. भागवत, रा० परचुरे, रा. असनारे वकील वगैरे गृहस्थांनीं कोणी राजकीय चळवळीसंबंधानें तर कोणी सामाजिक, औद्योगिक किंवा वाङ्मयक्षेत्रांत यथाशक्ति काम करून वऱ्हाड प्रांताच्या कीर्तींत भर घातली आहे. तथापि प्रांताच्या विस्ताराच्या मानानें अशांची संख्या फारच थोडी आहे ही गोष्ट कबूल केली पाहिजे. लोकांत अशा देशहिताच्या चळवळीची अधिक माहिती होऊन सामान्य जनसमूहांत उत्साह उत्पन्न झाल्याशिवाय या चळवळी आमच्या देशांत बद्धमूल झाल्या आहेत असें कदापि ह्मणतां येणार नाहीं.

देशोन्नतीचा प्रश्न बहुशाखात्मक आहे. त्या प्रश्नाला अनेक अंगें आहेत. त्यांपैकीं कांहीं अंगांचा मात्र आह्मी विचार करूं व बाकीच्यांचा करणार नाहीं असें ह्मणणें ह्मणजे बागेंतल्या झाडांची जोपासना करणारानें एखाद्या झाडाचें फळ तेवढें मी पोसीन, पण त्याच्या खोडाकडे किंवा मुळाकडे लक्ष देण्याचें मला कारण नाहीं असें ह्मणण्यासारखेंच हास्यास्पद होणार आहे. आमची उन्नति सर्वांगीन झाली पाहिजे तरच ती खरी हितावह होईल. राजकीय सामाजिक, औद्योगिक, धार्मिक, नैतिक व शिक्षण विषयक तशीच वाङ्मयात्मक उन्नति झाल्याशिवाय कोणतेंही राष्ट्र उदयास आलें नाहीं. प्राचीन हिंदुस्थान, चीन, ग्रीस, रोम, व अर्वाचीन काळांत जर्मनी, अमेरिका, इंग्लंड व जपान या सर्व देशांचे इतिहास या गोष्टीची साक्ष देत आहेत.

या उन्नतीच्या अंगांत ही तुलनात्मक दृष्टीनें उच्चनीचता पाहूं लागलों तर भाषेच्या उन्नतीचा प्रश्न अधिक महत्त्वाचा व अगत्याचा आहे असें दिसून येईल. कारण कीं साहित्य अथवा वाङ्मय याची व्याप्ति श्रीगणेशाला प्रारंभ केलेल्या मुलापासून तों परब्रह्माचें चिंतन करीत बसलेल्या वृद्ध तत्त्वज्ञान्यापर्यंत आहे. लोकांमध्यें सुविचारांची प्रेरणा व प्रसार करण्याचें साधन वाङ्मय हें आहे, तसेंच लोकांच्या आचाराविचारांची उष्णता मोजण्याचेंही साधन वाङ्मय हेंच आहे. लोकमताचें, त्यांच्या आचाराविचाराचें व एकंदर देशस्थितीचें यथार्थ प्रतिबिंब त्यांच्या वाङ्मयांत स्पष्ट उठलेलें दिसतें ह्मणून उन्नतीच्या इतर आंगांपेक्षांहि वाङ्मय विषयक उन्नतीचें महत्त्व कांकणभर अधिक आहे असें कबूल करावें लागेल.

पण खेदाची गोष्ट ही आहे कीं जशी राष्ट्रसभा, सामाजिक परिषद् किंवा औद्योगिक परिषदा स्थापन होऊन त्याच्या आजपर्यंत अनेक बैठकी झाल्या व त्यांनीं लोकांचें चित्त थोडें फार वेधलें तशा तऱ्हेचा यत्न साहित्या— संबंधानें फारसा झाला नाहीं तो न होण्यास मुख्य कारण ह्मणजे आमच्या देशांतले भाषाभेद हें आहे. हिंदुस्थानांत एकभाषा सर्वतोमुखीं झालेली नाहीं व आणखी कित्येक पिढ्यांपर्यंत ती होण्याचें चिन्हही दिसत नाहीं. प्रत्येक प्रांताची निराळी भाषा, व त्या भाषेची योग्यता, वाढ, व इतिहास निरनिराळा, असा प्रकार असल्यामुळें सगळ्या भरतखंडांतल्या लोकांची एक साहित्यपरिषद् भरणें ही गोष्ट व्यवहार्य नाहीं. तथापि प्रत्येक भाषेला आपल्या प्रभुत्वाचें स्वतंत्र क्षेत्र हें असतेंच. त्या मर्यादेंत राहणाऱ्या विद्वान् पुढाऱ्यांनीं आपल्या भाषेविषयींची आस्था बाळगून आणि अभिमान धरून त्या भाषेविषयींचें आपलें कर्तव्य बजावण्यास तयार राहिलें पाहिजे. हा त्याचा धर्म आहे. अशा तऱ्हेनेंच आमच्या देशांतल्या निरनिराळ्या भाषाक्षेत्रांतून बंगीय साहित्य परिषद्, हिंदी नागरी प्रचारणी सभा, गुर्जर साहित्य परिषद्, आंध्र साहित्य परिसद् व महाराष्ट्र साहित्य परिषद् या संस्था निर्माण झाल्या आहेत. कालमानानें व परिस्थितीनेंच त्यांना निर्माण केल्या आहेत. तथापि पहिल्या दोन संस्था खेरीज करून बाकीच्या सस्थांसंबंधानें अद्याप यावा तितका लोकांचा उत्साह दिसून येत नाहीं. निदान महाराष्ट्र साहित्य परिषदेविषयीं तरी आमचें हें विधान यथार्थ आहे, आणि ही गोष्ट त्या परिषदेचे सेक्रेटरी रा. वासुदेव गोविंद आपटे बी. ए. यानीं गेल्या जून महिन्यांत याच विषयावर पुण्याच्या वसंत व्याख्यान मालेंत झालेल्या आपल्या व्याख्यानांत प्रांजलपणें कबूल केली आहे.

पण लोकांत उत्साह नाहीं अशी कुरकुर करून स्वस्थ बसण्यापासून कार्यनिष्पत्ति होणार नाहीं उत्साह असेल तर तो वाढविला पाहिजे व नसला तर तो उत्पन्न केला पाहिजे. या दोन्ही गोष्टी करण्याचें उत्तम साधन ह्मणजे साहित्यसंमेलन प्रांतोप्रांतीं भरविणें हें आहे. संमेलन भरविल्यानें संस्थेचे हेतु, तिची कार्य करण्याची दिशा, तिच्या कार्यकारी मंडळीचे अंगचें कर्तृत्व व [illegible] तल्या अडचणी यांची [illegible] नशी चटकन करून देत[illegible] एरव्हीं देता येत नाहीं[illegible] अशीं संमेलनें फिरतीं ठेवण्यात ती [illegible] मुख्य उद्देश आहे.

असो; साहित्यसंमेलन आजपर्यंत महाराष्ट्रांत चार वेळा, व बडोद्याच्या मराठी राज्यात एकदां असें पाच वेळां भरलें. महाराष्ट्राच्या बाहेर मराठी भाषेचें मोठें क्षेत्र ह्मणजे वऱ्हाड व नागपूर हें आहे. तेव्हां महाराष्ट्रानें इतकीं वर्षें त्या साहित्यसंस्थेचें संगोपन केल्यावर आतां एखादें वर्ष तरी तुह्मी या अर्भकाचा समाचार ध्या असें आमच्या प्रांतास ह्मणण्याचा महाराष्ट्रास पूर्ण हक्क आहे. राजाच्या आगमनप्रसंगीं त्याचा आपल्या शक्त्यनुरूप यथायोग्य सत्कार करणें हा जसा राजनिष्ठ प्रजेचा धर्म आहे, तसाच आपल्या माय भाषेच्या उपकारांचें स्मरण ठेवून तिचा मातृत्वाचा अधिकार आपण अत्यंत आदरपूर्वक मानण्यास व तिला उन्नतावस्थेला आणण्याचे यत्नांस यथाशक्ति साह्य करण्यास तयार होणें हा प्रत्येक व्यक्तीचा धर्म आहे. सर्व बंधनापेक्षा प्रेमाचें व धर्माचें बंधन फार पवित्र असतें. भाषेचें बंधन हें अशा तऱ्हेचेंच फार पवित्र, थोर, आणि सत्परिणामी असल्यामुळें या बंधनाची थोरवी आपण पूर्णपणें जाणतों, त्या संबंधाची जबाबदारी घेण्याची आमची तयारी आहे, त्या जबाबदारींतून पार पडण्यास लागणारा उत्साह व करावा लागणारा स्वार्थत्याग करण्यास आह्मी तयार आहों असें ह्मणण्यास खऱ्या मातृभक्तानें केव्हांही पुढें झालें पाहिजे. यंदा साहित्यसंमेलन येथें भरवून आमच्या मराठी मायभाषेविषयींची आपली अत्यंतिक निष्ठा, आदर, व कृतज्ञता व्यक्त करण्याची कल्पना सर्वोत्कृष्ट आहे असें जें या लेखाच्या आरंभीं ह्मटलें तें येवढ्याच साठीं. आमचा वऱ्हाडप्रांत थोडासा तरी जागृत आहे हें यावरून स्पष्ट होईल, आणि सद्यः स्थितींत खुद्द महाराष्ट्रांत या संबंधानें सुषुप्ति दिसत असतां वऱ्हाडप्रांतानें जागृति दाखविली असा या प्रांताच्या कीर्तीचा डंका चोहीकडे वाजेल. या दृष्टीनेंही ही कल्पना सर्वथा इष्टच आहे. सारांश, येत्या साहित्यसंमेलनाची वऱ्हाडांतली बैठक पूर्णपणें यशस्वी होईल अशी तजवीज करण्यास झटणें हें प्रत्येक वैदर्भीयाचें अवश्य कर्तव्य आहे.)

रॉयल कमिशन

हिंदुस्थानांतल्या सरकारी नोकऱ्या व नोकर यांच्या संबंधांत चौकशी करण्यासाठीं नुकत्याच नेमले गेलेल्या कमिशनांत ना. मि. गोखले, ना. चौबळ व मद्रासचे मुसलमान हायकोर्ट जज्ज ना. मि. अबदुलरहीम या तिघा हिंदी गृहस्थांचीं व मि. रॅमसे मॅकडोनल्ड या लेबर पक्षाच्या पुढऱ्याचें नांव पाहून हिंदी गृहस्थास आनंद झाला आहे. तितकाच सर व्हॅलेंटाइन चिरोल सारख्या अगदीं एकतर्फी लेखकाचें व अर्लीनाल्डशे सारख्या हिंदुस्थानाविषयीं पूर्ण चुकीचे ग्रह मनांत भरून बसलेल्या गृहस्थांचीं नांवें पाहून रॅमसे मॅकडोनल्ड [illegible] हरकत घेतली आहे आ[illegible] नेमणूक रद्द करावी अशी [illegible] आहे. मुंबई ग्याझिटचे संपादक त[illegible] ही पक्षीकडे गेले आहेत. त्यानीं [illegible] मनकवडेपणाच्या विद्येंत निष्णातपणा [illegible] ला आहे कीं काय हें माहीत नाहीं. पण मि० रॅमसे मॅकडोनल्ड यांची नेमणूक करण्यांत सध्याच्या प्रधान पक्षाचा निवळ लबाडीचा हेतु आहे असें त्यानीं दर्शविलें आहे. सध्या लिबरलपक्ष आणि लेबरपक्ष यांच्यात जो लढा पडला आहे तो लक्षात घेऊन या कमिशनच्या निमित्तानें लेबरपक्षाचा एक पुढारी अनायासें कांहीं दिवस तरी इंग्लंडांतून घालवून देऊन आपला मार्ग निष्कंटक करण्याची प्रधान मंडळाची ही युक्ति आहे असें ग्याझिट[illegible]चें ह्मणणें आहे. लेबरपक्षाला[illegible] किंवा त्याच्या पुढाऱ्याला लिबरलपक्षाचा कोणताही कावा न समजण्या इतके खुळे ग्याझिटकर्ते समजतात काय? तसा कांहीं प्रकार असता तर मि. रॅमसे मॅकडोनल्ड यांनीं रॉयलकमिशनमध्यें बसण्याचें काम कधीं पतकरलें असतें काय? या कमिशनला साह्यकारी असे आणखी दोन तीन सभासद हिंदुस्थानांतल्या इंपीरियल व प्रांतिक सरकारी नोकरींतून निवडून देण्यांत येतील असेंही मि० मॅंटेग यानीं पार्लमेंटांत सांगितलें. हे साह्यकर्ते सरकारी नोकरांतूनच कां असावेत, बिन सरकारी कामगार किंवा खाजगी गृहस्थवर्ग यांतून कां निवडले जाऊं नयेत याचें कारण कळत नाहीं. ना. मि. सुब्बारावसारखे या विषयाचा विशेष बारकाईनें अभ्यास केलेले कौन्सिलचे मेंबर, किंवा मि० वाच्छा, अथवा हिंदुस्थानच्या संपादक वर्गापैकीं एखाद दुसरा ठळक संपादक नेमिला गेला तर सुशिक्षित हिंदी गृहस्थाचें प्रमाण या कमिशनमध्यें फार थोडें आहे असा जो आक्षेप आहे तो अनायासें दूर होईल. मि० वाच्छा यांची नेमणूक झाल्यास पारशी ज्ञातीचा एक प्रतिनिधि नेमिला गेला असेंही होईल.

एक राजकीय कोडें

हिंदुस्थानाला प्रांतिक स्वराज्य देण्यासंबंधानें इंडिया बिलाच्या तिसऱ्या प्यारिग्राफाच्या अर्थासंबंधानें जो मतभेद उत्पन्न झाला आहे तो खरोखर फार गमतीचा आहे. त्या प्यारिग्राफाचा हेतु व मागचा पुढचा संदर्भ हीं वाचून पाहिलीं तर हिंदुस्थानांत उत्पन्न झालेली अशांतता अंशतः दूर करण्यास त्यांना स्वराज्याचें मधाचें बोट लावून ठेवणें हा उपाय तो प्यारिग्राफ लिहिणाराचे मनांत खास होता असें ह्मणावें लागतें. हिंदुस्थानचे अंडर सेक्रेटरी मि० मांटेग यांचें ऑक्सफोर्ड येथील खऱ्या उदार मताचें आणि सरळ विचाराचें भाषण वाचलें ह्मणजे या गोष्टीविषयीं वादच राहत नाहीं. उलट स्टेट सेक्रेटरी लॉर्ड क्रयू यांचें भाषणें वाचलीं ह्मणजे हिंदुस्थानच्या लोकानीं आपल्या महत्त्वाकांक्षेची कक्षा इतकी विस्तृत न ठेवतां सरकारी अधिकारी देतील तेवढा अधिकाराचा तुकडा घेऊन आं-

नें कांहीं मर्यादित मुभा दिली आहे.
नें हा लेखक मर्यादातिक्रम करीत
सें कोणाला ह्मणतां येणार नाहीं.

आणि त्या विषयींची [illegible]
वेळोवेळीं आलेले[illegible]
न करतां या [illegible]
[illegible]रण थोडक्यांत[illegible]
[illegible]राजनीति[illegible]

स्वस्थ राहावें, स्वराज्याची गोष्ट सुद्धां ...त आणूं नये असें लॉर्ड मोर्ले साहे... ...प्रमाणें त्यां... आहे या विषयीं शंका उरत नाहीं. पण मि० मांटेग व लॉर्ड क्र्यू यांच्या मतांमध्यें–वरिष्ठ अंमलदार आणि त्याचा दुय्यम यांच्या सरकारी कामाच्या धोरणाशीं असलेल्या मूळतत्त्वासंबंधानेंच–इतका भेद कसा? असा प्रश्न कोणी विचारल्यास लॉर्ड क्र्यू साहेबांचें उत्तर तयारच आहे कीं आपलें स्वतःचें मत व मि० मॅांटेग यांचें मत यांत कोठेंच फरक नाहीं! हें काय गौडबंगाल आहे तें कळत नाहीं. मुत्सद्यांचीं भाषणें अनेक अर्थांचें वहन करण्यास समर्थ असतात, किंबहुना वेळ प्रसंग येऊन पडेल तसा शब्दांचा अर्थ फिरवितां येणें याचेंच नांव मुत्सद्दीपणा अशीही पुष्कळांची समजूत आहे. पण एकानें जिला पूर्व ह्मटली तिलाच दुसऱ्यानें पश्चिम ह्मणावी आणि पुनः आह्मां दोघांत मतभेद नाहीं असेंही ह्मणण्यास तयार व्हावें हा काय शब्दच्छल ...गावा कीं ...ा ह्मणावी तें कळत नाहीं. हिंदुस्थानांत राष्ट्रीयत्वाची जाणीव स्पष्ट दिसूं लागली आहे लोकांच्या स्वराज्याच्या महत्त्वाकांक्षा हळूहळू प्रांतिक स्वराज्य देऊन पूर्ण कराव्या ह्मणून ...कार सध्याच्या सुधारणा करीत आहे असें मि. मॅांटेग आपल्या भाषणांत ह्मणाले, आणि 'हिंदुस्थानच्या लोकांच्या महत्त्वाकांक्षा हीं त्यांचीं सुखस्वप्नें आहेत तीं स्वप्नें प्रत्यक्ष व्यवहारांत पूर्ण झालेलीं पाहण्याचा योगायोग सध्याच्या काळीं तर नाहींच, पण पुढेंही केव्हां तरी येईल हें संभवनीय नाहीं असें लॉर्ड क्र्यू बोलले. यांतलें खरें कोण? लॉर्ड क्र्यू ह्मणतात कीं दोघेही खरे–इतकेंच नाहीं तर एकाच मताचे–आहेत. शब्दांना जर कांहीं निश्चित अर्थ असेल तर लॉर्ड क्र्यू तो लॉर्ड क्र्यू यांच्या या मताला पूर्णपणें प्रतिकूळ आहे असें ह्मणणें भाग आहे.

कांग्रेसचे जनक पर. मि. ह्यूम.

हिंदुस्थानच्या राष्ट्रीय सभेचे मूळ उत्पादक मि० ह्यूम यांचें नांव ज्यांस ठाऊक नाहीं. असा एकही सुशिक्षित हिंदुस्थानांत सापडावयाचा नाहीं असें ह्मटलें असतां अतिशयोक्ति होणार नाहीं. हिंदुस्थानच्या लोकांत राजकीय व सामाजिक बाबतींत जागृति उत्पन्न करण्याचें श्रेय पुष्कळ अंशीं त्यांचेकडे जातें व तें न्यायानें जातें असें आमचें मत आहे. कांग्रेसच्या उत्पत्तीच्या हेतूंच्या सिद्ध्यर्थ त्यांनीं आमरण देह झिजविला, पदराला खार लावून घेतला, जातभाईच्या रोषालाही जुमानिलें नाहीं आणि आणीबाणीच्या प्रसंगीं राष्ट्रीयसभेला सरकारी अधिकाऱ्याच्या हल्ल्यांतून बचावलें. त्यांच्या त्या श्रमाचें अंशतः तरी चीज झालेलें पाहण्यास ते इतके दिवस जगले ही समाधानाची गोष्ट ह्मटली पाहिजे. त्यांनीं उतारवयांत येवढ्या महत् कार्याला हात घातला व तें हिमतीनें, आणि निश्चयानें पार पाडलें यावरून त्यांच्या मानसिक दृढतेची व आशावादित्वाची कांहींशी कल्पना करतां येते. त्यांच्या अंगच्या या गुणांचा एक शतांश जरी आमच्या लोकनायकांत वसूं लागेल तरी हिंदुस्थानांत पक्षिणीच्या कांडानें केल्यासारखें जंगी परिवर्तन घडून येईल. मि० ह्यूम यांची मूर्ति यापुढें हिंदुस्थानच्या राष्ट्रीयसभेच्या चालकांस सल्ला मसलत देण्यास उरली नाहीं, तरी त्यांनीं वेळोवेळीं केलेल्या कानउघाडण्या आणि पाठविलेले आशाजनक संदेश याच राष्ट्रीयसभेला भविष्य काळांतल्या मार्गदर्शक गीता होतील. अशा पुरुषांचा वियोग केव्हांही अत्यंत दुःखजनक असतो. मग सध्याच्या काळीं त्यांच्या मरणानें सगळा हिंदुस्थानदेश हळहळत आहे यांत नवल नाहीं.

हिंदू आणि हिंदुधर्म

लोकांच्या आचरणावरून त्यांच्या धर्माची परीक्षा करावयाची कां त्यांच्या धर्माचीं तत्त्वें मुख्य धरून त्यांच्या अनुरोधानें त्यांच्या आचरणाचा बरा वाईटपणा ठरवावयाचा असा कोणीं प्रश्न केला तर काय उत्तर न्यायानें आलें पाहिजे तें सांगणें फारसें कठिण नाहीं. लोक आणि धर्म यांची सांगड हिंदुधर्मानें जशी उत्तम प्रकारें घालून दिली आहे तशी अन्यधर्मांत सांपडणें मुष्कील आहे. तथापि न्या. सर नारायणराव चंदावरकर यांनीं मल्हारी महार याच्या ...चरणावरून हिंदुधर्माचें काढलेलें ह्रद्गत ...तीनें ... आहे अशी टीका एका दैनिक पत्रानें केली आहे. सदर पत्रकर्ते ह्मणतात कीं लोक आणि त्यांचा धर्म यांना एक मानणें ही मोठी चूक आहे. सर नारायणराव यांनीं मल्हारी महाराच्या सात्त्विक व प्रेमळ वर्तनावरून हिंदुधर्माचें ह्रद्गत काढलें तसें त्या महाराला लुबाडणाऱ्या सावकाराच्या वर्तनावरून दुसऱ्या एखाद्यानें काढलें तर तें तसेंच निघेल काय? या टीकाकाराला हें कळलें नाहीं कीं मल्हारीची सात्विकता, व त्याचा भाविकपणा हे जसे हिंदुधर्मानें मान्य केले आहेत तसे सावकारच्या अंगचे लोभ, दांभिकता, निष्ठुरता इ० दोषांवर आपल्या मान्यतेचें शिक्का मोर्तब केलें नाहीं. अर्थात त्या सावकाराच्या वर्तनावरून हिंदुधर्माची योग्यता ठरविणें हें जितकें अशास्त्रीय तितकेंच अप्रयोजक किंबहुना मूर्खपणाचें होईल. न्यायमूर्तींच्या या लेखमालेबद्दल आह्मीं यापूर्वीं दोन वेळां प्रशंसापर लेख लिहिलेंच आहे. ही संबंध लेखमाला आतां इंग्रजी भाषेंत आली आहे. पण हिचें सर्व देशी भाषांत भाषांतर होऊन सर्व दर्जाच्या लोकांच्या वाचनांत ती यावी अशी तिची योग्यता आहे. तेव्हां मराठी भाषेंत तिचें अवतरण करून तें अगदीं स्वल्प किंमतींत महाराष्ट्रीय वाचकांस उपलब्ध करून देण्याचें श्रेय कोणी घेईल काय?

मराठी कादंबऱ्या

अलीकडे 'केसरी' पत्रांत रा. नारायण हरि आपटे या नांवाचा कोणी अज्ञात इसम मराठी कादंबऱ्यांसंबंधाचीं आपलीं मतें प्रकट करून कादंबरी लेखकांस शेल्यपागोट्यांचा आहेर करीत आहे. सध्याच्या विचार स्वातंत्र्याच्या काळांत प्रत्येकाला आपले विचार हवे तसे ठरविण्याची व प्रकट करण्याची कायद्यानें कांहीं मर्यादित मुभा दिली आहे. त्या दृष्टीनें हा लेखक मर्यादातिक्रम करीत आहे असें कोणाला ह्मणतां येणार नाहीं. पण हा लेखक कोण? व ज्या विषयासंबंधानें तो लिहित असतो त्या विषयावर ठाममत देण्यास कितपत अधिकार आहे याचा विचार कायद्यानें केला नाहीं तरी लोकांनीं केलाच पाहिजे. निदान 'केसरी' कर्त्यांनीं तरी करावयास पाहिजे. या लेखकाला उत्तर देण्यास कोणी लेले या नांवाचा दुसरा एक इसम बाहेर पडला आहे. या इसमाच्या धृष्टतेची तर कमालच ह्मटली पाहिजे. रा. हरिभाऊ आपटे यांनीं स्वतंत्र ह्मणून ज्या कादंबऱ्या लिहिल्या आहेत त्या खरोखर स्वतंत्र नसून दुसऱ्या कोठल्या तरी कादंबऱ्यांच्या कालमच्या कॉलमची चोरी आहे असें त्यानें स्पष्ट ह्मटलें आहे. रा. हरिभाऊ आपटे यांचे सारखा उच्च प्रतीचा लेखक व अव्वल प्रतीचा कादंबरीकार असल्या क्षुद्र वृत्तीच्या लेखकाला उत्तर देऊन त्याचा सन्मान करील हें संभवनीय नाहीं. तरीपण त्यामुळें आरोप करणारावरची जबाबदारी त्यामुळें कमी होते असें नाहीं. रा. हरिभाऊ आपटे यांनीं 'रूपनगरची राजकन्या' किंवा दुसरी कोणतीही स्वतंत्र ह्मणून लिहिलेली कादंबरी खरोखर स्वतंत्र नसून अमक्या अमक्या बंगाली किंवा इंग्रजी पुस्तकाची चोरी आहे असें सप्रमाण दाखविल्याशिवाय लेल्यासारख्याच्या धृष्टतेस मार्मिकतेचें स्वरूप देण्याइतके दुधखुळे लोक महाराष्ट्रीय वाचकांत फारसे सापडणार नाहींत. आह्मी रा. हरिभाऊ आपटे यांच्या सगळ्या कादंबऱ्या लक्षपूर्वक वाचल्या आहेत. त्यांच्या कादंबऱ्यांत इंग्रजी कादंबरीकारांच्या विचारांची व रचनेची छाया कोठें कोठें पडलेली आहे हें आह्मी कबूल करतों पाल्हाळ, पुनरुक्ति, एकतर्फीपणा हेही दोष त्यांच्या कादंबऱ्यांत आहेत पण दुसऱ्याच्या लेखांतले कालमचे कालम उचलून घेऊन रा० हरिभाऊंनीं ती आपली स्वतंत्र कृति ह्मणून पुढें केल्याचें एकही उदाहरण आह्मांस ठाऊक नाहीं. असल्यास त्यांच्यावर हा आरोप करणारांनीं तें चव्हाट्यावर आणावें हाच सरळ व न्यायाचा मार्ग आहे.

जपानच्या सूर्याचा अस्त.

जपानच्या अभ्युदयाला पुष्कळ अंशानें कारण असलेले, व ज्यांना तेथील लोक प्रतिसूर्य मानतात असे तेथील बादशहा मुत्सुहिटो यांना गेल्या आठवड्यांत देवाज्ञा झाल्याचें दुःखकारक वर्तमान आलें आहे. जपानचें राजघराणें फार प्राचीन आहे आणि त्यांत हें विशेष आहे कीं आजपर्यंत निदान ऐतिहासिक कालांत तरी त्या एकाच राजघराण्यांत राजसत्ता राहिलेली आहे. नुकते गत झालेले बादशहा हे त्या घराण्यांतले १२१ वे पुरुष होते. हे सन १८६८ सालीं गादीवर बसले व तेव्हांपासून आतांपर्यंत ह्मणजे सुमारें ४४ ... यांपैकीं पहिली ... ह्मणजे जपानच्या ... काळ होता. ही ... होती याविषयीं ... आणि त्या विषयींची माहिती व... वेळोवेळीं आलेलीही आहे. तिची ... न करतां या बादशहाच्या राज... धोरण थोडक्यांत सांगतों ह्मणजे ... यांची राजनीति मुख्यतः तीन तत्त्वांवर ब...विलेली होती. तीं तत्त्वें ह्मणजे हीं–१ स्वाभिमान २ शांतता व ३ प्रग[ति] हीं तिन्हीं तत्त्वें त्यांनीं आपल्या राज... राज्यकारभारांत अशीं बेमालूम सांधलीं हो[तीं] कीं त्यांच्या मिलाफानें कोणतेंही पातितरा... उदयाला आलें असतें. त्यांच्या स्वाभिमानां[त] स्वदेशाभिमानाला बरीच मोठी जागा मिळा[ली] होती यामुळें त्यांनीं स्वतःचे अधिका[र] मर्यादित करून लोकमताच्या स[भा] स्थापित केल्या. शांतीच्या तत्त्वांत बाह्यशांतता व अंतःशांतता ह्मणजे सर्व पक्षांच्या व मतांच्या लोकांचा मिलाफ हें विशेष स्वरूप होतें. यामुळेंच चीन व रशिया यांच्याशीं युद्ध करावें कीं नाहीं याविषयीं आरंभीं जरी पुष्कळ तीव्र मतभेद होते तरी एकदां युद्धाला सुरुवात झाल्यावर देशाच्या अब्रूसाठीं रक्ताचा प्रत्येक थेंब खर्चीं ...ास तयार असे वीर त्या देशांत पुढें आले. लोकांच्या वाजवी हक्कांच्या व मागण्यांच्या आड हे बादशहा कधीं आले नाहींत. त्यांचें मनावर पाश्चात्य संस्कार फार उत्तम प्रकारचे झाले होते. त्यामुळें आपल्या प्राच्य रीतींतला चांगला भाग कायम ठेवून वाईटाचा त्याग करण्यास व त्याचे जागीं पाश्चात्यांचा अनुकरणीय भाग उचलण्यास ते सर्वदा तत्पर असत. असें चांगलें उदाहरण डोळ्यांपुढें असल्यावर 'यथा राजा तथा प्रजा' या उक्तीप्रमाणें सगळे जपानी लोक प्राच्य व प्रतीच्य यांचें अपूर्व संमिश्रण करण्यांत कधीं मागें राहिले नाहींत यांत आश्चर्य नाहीं. प्रगतीचें हें तत्त्व जपानच्या सध्याच्या इतिहासांत सोन्याच्या ठळक अक्षरांनीं लिहिलेलें आहे. या बादशहाच्या कारकीर्दीला प्रारंभ झाला ते वेळीं जपानच्या राज्य कारभारांत सरदारांचें प्रस्थ बरेंच होतें. पण तें नाहींसें करून लोकमतांचा प्रभाव ज्यास्त झाल्याशिवाय खरी प्रगति व्हावयाची नाहीं असें दिसून येतांच या बादशहांनीं धैर्यानें त्या कामाला हात घातला व १८९० सालीं पहिलें जपानी पार्लमेंट भरवून राजसत्ता व लोकसत्ता यांच्या मर्यादा कायमच्या ठरवून टाकिल्या. हें जें महत्कार्य त्यांनीं केलें त्यामुळें जपानच्या राजकीय प्रगतीचा पाया भक्कम बसला. अर्थात या बादशहाची कारकीर्द जपानच्या किंबहुना जगाच्या इतिहासांत संस्मरणीय होऊन राहिली आहे असें ह्मटलें असतां अतिशयोक्ति होणार नाहीं. असा बादशहा—असा जपानचा प्रतापरवि थोड्याशा दिवसांच्या आजारानें अस्तंगत व्हावा ही मोठी दुर्दैवाची गोष्ट आहे. तथापि एका माणसानें सगळ्या राष्ट्रावर आपल्या कृत्याची छाप बसविली आहे व ती छाप अक्षय्य टिकणारी आहे.

..स रु. १–८ नं. ...०७
] पत्र लिहिणारांनीं इंग्रजींत अथवा बाळत्तम स्मारक ...मिचेवर दया कळावें. तपकीर मिळण्याचे ठिकाणः— ...ास पुष्कळ
गुरुबसवा ड. बसप्पनी,
सावकार पेठ, मद्रास.

…च्या कारकीर्दीत जपानचें …च्या मार्गांत आणखी पुढें …शीं अपेक्षा करणें वावगें होणार

अजातशत्रु

विलायतेंतील सुप्रसिद्ध 'ट्रुथ' पत्राचे एक …ंकित लेखक 'मार्मा ड्यूक' हे चाळीस सेवा करून आतां पेनशन घेत आहेत. लेख बहुधा सामाजिक विषयांवर असत. …त्य समाजांतील दोष मोठ्या मार्मिक-…शोधून काढून त्यावर कधीं उपहासपर, गुद्गुल्या करणारे व कधीं तर अगदीं …णीत व झोंबणारी अशी टीका ते करीत. लेख अतिशय काळजीपूर्वक लिहिलेले …. त्यासाठीं कित्येक वेळां तोच तो चौदावेळ लिहावा लागे असें ते ह्मणतात. …खी ते ह्मणतात कीं मला पुष्कळ वेळां …ना जें काय अत्यंत प्रिय त्यावर …य निष्ठुरपणानें शस्त्र चालवावें …गे. … क्रम आज ४० वर्षे माझ्या लेखा… …सायांत अव्याहत चालला होता. तथापि एकालाही शत्रु करून घेतलें नाहीं. …खर लेखकालाही अत्यंत अभिमानास्पद ह्मटली पाहिजे. चाळीस वर्षें समाजावर … टीका करून अजातशत्रु राहणें हें …र्य नव्हे काय? यावरून युरोपियन …ाच्या पाठीचें कातडें तरी जाड असलें …ते अगर मन तरी उदार असलें पाहिजे. …या इकडे कै० आगरकर यांनीं …क' पत्र वेगळें काढून त्यांत समा-…या ठळक दोषांचें आविष्करण सणसणीत …च्या द्वारें करूं लागतांच त्यांचे कित्येक …ग मित्र त्यांचे कट्टे शत्रु बनले! व पुण्याचा आगरकरांना पूर्ण अभिमान त्याच पुणेकरांनीं शिमग्यांत त्यांचा … करून व त्याचें प्रेत शहरांत फि-तें जाळलें! चाळीस वर्षें वर्तमान…त्या टीकाकाराचें काम करून 'अजातश-… राहणें ही केवढी भाग्याची ह्मटली पाहिजे!

…ातंत्र्यरक्षण आणि इंग्लंडची सहानुभूति.

तिबेट प्रकरणासंबंधानें लिहितांना लंडनचें …त पत्र ह्मणतें कीं तिबेटी लोक स्वातंत्र्य …र्थ युद्ध करीत आहेत. तिबेटांत ची-… अधिकार पुनः स्थापित होण्याचा … फार कमी दिसतो. कारण चीन …तच सध्यां गडबड उडून राहिली व तेथील सरकाराजवळ सध्यां म-…ळही नाहीं … …द्रव्यबळही नाहीं. … चीनवर … …ट इंग्लंडनें …ी स्वस्थ बस… …तां फार दिवस नाहीं. कारण …चीनच्या ताब्यांतन … …लें, … …ुंबई. एक इंचभर जमीन सुद्धां ग्रेट ब्रिटनला नको आहे. तिबेटी लोकांची स्वातंत्र्यप्रीति पाहून त्याला त्या लोकांविषयीं सहानुभूति वाटत आहे व यामुळेंच चीन, रशिया आणि इंग्लंड यांच्या मधल्या संघर्षाला तिबेटनें कारण होऊं नये अशी इंग्लंडची इच्छा आहे. तुर्क लोक स्वातंत्र रक्षणार्थच इटलीशीं लढत आहेत. पर्शिया देशांत स्वातंत्र्य रक्षणार्थच स्वज्ञातिविरोध माजला आहे. इजिप्तमध्यें सुद्धां राष्ट्रीयपक्ष स्वातंत्र्य रक्षणार्थच झगडत आहे. या सर्वांशीं लंडन 'टाइम्स' पत्राची पूर्ण सहानुभूति असेलच.

नो० नं० ४१७

हंडाभर हुंडा.

बंगाल्यांत अहिरिपुकर येथील चंडीचरण घोष नांवाच्या एका गरीब माणसाला मु-लीच्या लग्नासाठीं हंडाभर हुंडा देण्याचें सा-मर्थ्य नसल्यामुळें त्याच्या दोन मुली अविवाहित राहिल्याचें परमावधीचें दुःख होऊन शेवटीं त्यानें जीव दिला अशी बा-तमी एका बंगाली पत्रांत प्रसिद्ध झाली आहे. हिजवरून बंगाल्यांत हुंडा घेण्याच्या चालीपासून केवढें अनर्थ घडत आहेत तें दिसून येईल. बंगाली लोकांत शिक्षणाचा प्रसार व स्वाभिमानाची जागृति इतर प्रांतांच्या मानानें ज्यास्त असतां हा कलंक त्यांना दूर करतां येऊं नये हें आश्चर्य आहे! कांहींएक हुंडा न घेतां या गरिबाच्या मुलींचें पाणी ग्रहण करण्यास तरुण स्वदेशाभिमानी मंड-ळींतून दोघे जणांनीं कां पुढें येऊं नये तें आह्मांस कळत नाहीं. बंगाली लोकांचा स्वदेशाभिमान ह्मणजे नुसती तोंडाची वाफ आहे, त्यांत खऱ्या कळकळीचा लेश नाहीं अशी टीका करण्यास बंगाली लोकांच्या अशा कृत्यांनींच जागा मिळते. जेथें धन-लोभ इतका प्रबळ आहे कीं समाजाची दयाबुद्धि त्यामुळें अगदीं मावळली आहे तेथें राज्यकर्त्यांपासून तरी न्यायाची व सदयतेची अपेक्षा करण्यास लोकांना काय अधिकार आहे? असा प्रश्न बंगाली लोकांस केला तर ते यावर काय उत्तर देतील? विवाह हा करार आहे. असें पाश्चात्य लोक ह्मणतात. बंगाली लोक आपल्य आचरणानें त्या संस्काराला करारापेक्षांही खालच्या दर्जाला नेऊं पाहत आहे. विवाह हा बाजारातला सवदा आहे या तत्त्वावर निर्लोभी अशा ऋषींच्या वंशजांचे अत्यंत पवित्र संस्कार चालावे याहून अधिक अपमानास्पद गोष्ट कोणती असेल!

तहाशिली.

वऱ्हाडांतील तहाशिलींची हद्द फारच लहान मोठी आहे. कांहीं तहाशिलींचा विस्तार फार ल-हान आहे पण त्याच्या उलट कांहीं आकोट, दर्यापूर, वगैरे तहाशिलींच्या मर्यादा फारच लांब-वर पसरलेल्या आहेत. या मोठ्या तहाशिली ह्मण-जे मध्यप्रांतांतील जिल्ह्यांच्या तोडीच्या आहेत. हल्लीं जी मुलकी कारभाराची पद्धति अंमलांत आहे … … आफीस खांडबा… तालु-… … एजन्सस इरजी हे असें …भाराची … सर्व … …दान …ा एका तहाशिलदाराला झेपेल इतका कारभार त्याच्याकडे असला तर सर्व मुलकी व फौजदारी कामें नीटपणें चालतील. हल्लींच्या कामाच्या व्यवस्थे संबंधानें लोकांच्या तक्रारी पुष्कळ आहेत व अधिकारीही कामा-खालीं इतके मरून चूर असतात कीं त्यांस विशेषसा दोष लाविता येत नाहीं. स्वच्छता, पाण्याचा पुरवठा, गांवाची रचना, शेतीचा सु-धारणा, प्रजेचें शिक्षण, लोकांचें आरोग्य इत्यादि नानाविध कार्याकडे जशी दृष्टी पोचावी तशी पोचविता येत नाहीं. कार्यबाहुल्याच्या मानानें सरहद्दीच्या मर्यादा अधीक संकूचित पाहिजेत ६०।७६ गांवापेक्षां अधीक गांव एका तहाशिली खालीं असूं नयेत ह्मणजे तहाशिल-दार व नायब तहाशिलदार यांस चांगली पैरवी ठेविता येईल. अतां जेथें २२ तहाशिली आहेत तेथें निदान ४० तहाशिली झाल्या पाहिजेत असा आमचा समज आहे. वरिष्ठ अधिकारी या प्रश्नाकडे लक्ष पुरवितील अशा आशेनें आह्मी ही सूचना पुढें आणिली आहे.

वऱ्हाड वृत्त.

हवामान— थोडी बहुत उघाडी असते पण पर्जन्याच्या धारा वरचेवर पृथ्वीला स्नानें घालीत आहेत. अशा समयाला सूर्यप्रकाश व वारा यांची संगती मिळेल तर सर्व वनस्पतिवर्ग रसानें ओथंबून जातील आणि भावी फलसमृद्धी मोठी जोमाची होईल. ऋतुमानाची लहानमोठीं दुखणीं लोकांच शन-तील असा रंग आहे,

रा० रा० श्रीराम सुरजमल्ल मारवाडी हे येथील एका जुन्या प्रसिद्ध पेढीचे मालक आहेत; यांच्या वडिलांनीं दुकानदारीचा कारभार त्यांच्या गळ्यांत घातला असूनही त्यांनीं वकिलीचा अभ्यास केला आणि मुंबईकडील परिक्षा त्यांची उतरली आहे हें कळविण्यास आनंद वाटतो. विद्येची अभिरुचि व संपत्ति यांचा उत्तम विनियोग हे तरुण गृहस्थ करून दाखवितील असा आह्मांस भरंवसा आहे.

अध्यक्ष-यंदाच्या राष्ट्रीय सभेच्या अध्यक्षत्वाचा बहुमान रावबहादूर रंगनाथ नरसिंह मुधोळकर यांस देण्याविषयीं सर्व राष्ट्राचा आग्रह दि-सत आहे ही मोठ्या आनंदाची गोष्ट होय. आत्मस्तुतीचा दोष येऊं नये ह्मणून आह्मी या सुचने संबंधानें मौनव्रत धारण करितों. ही निवड व्यक्तीलाच काय पण प्रांतालाही धन्यता आणील.

सुयोग— यंदाच्या येथील विद्या परिष-देच्या समयाला धरून महाराष्ट्रांतील साहित्य परिषद् भरविण्यासंबंधानें राव बहादूर विष्णु मोरेश्वर महाजनी यांनीं पक्का संकेत ठर-विला आहे. ही मोठ्या बहारीची योजना होय.

रा० रा० ए. डी. बारसाहेब डिस्ट्रिक्ट जज, पूर्व वऱ्हाड, यांस जोधपूर संस्था-नचे चीफ जस्टिस नेमणार असल्या विष-यींची पक्की बातमी आली आहे. या प्रेमळ व नेटिवापेक्षां अधिक नेटीव साहेबांच्या बढतीविषयीं सर्वांस आनंद वाटेल.

कवि मयूर——मुर्तिजापूरचे वे. शा. रा. रा. प्रल्हाद माधव शास्त्री जोशी यांस श्रीजद्गुरूंनीं त्यांच्या संस्कृत विद्येतील नैपु-ण्याबद्दल 'कवि मयूर' हा किताब दि… आहे स्वामीकडून तेथील … वेद शाळेला ६० रुपये देणगी देण्यां… आली.

दानशूर धर्माधिकारी—कारंज्याच्या मुक्का-माला श्रीजद्गुरूंनीं रा. रा. लक्ष्मणराव दहि-हंडेकर यांस त्यांच्या निष्ठेवरून व कळकळी वरून धर्माधिकारी ही पदवी दिली आहे ही संतोषाची गोष्ट होय.

महोत्सव—श्रीजगद्गुरु यांची स्वारी मूर्तीजापूरास व कारंजास असतांना त्यांचा ग्रामस्थांनीं बहुत सन्मान केला आणि त्यांच्या सुश्राव्य व्याख्यानांचा लाभ करून घेतला. श्री स्वामींच्या आगमनानें धर्मजागृति या प्रांतीं अधीक झाली आहे.

रा० रा० मन्नुप्रसाद, शिवनारायण प्रसाद आणि दुर्जनसिंग या तीन पोलीस इन्स्पेक्टरां च्या बदल्या अनुक्रमें कारंजा, वाशीम, व आकोट येथें करण्यांत आल्या आहेत.

धन्यवाद–श्रीमती नागूताई जोशी या विलायतेंतील आपला वैद्यकीचा अभ्यास संपूर्ण करून गेल्या शुक्रवारीं मुंबईस सुखरूपपणें दाखल झाल्या. या मुंबई युनिव्हरसिटीच्या एल. एम एस. ची परीक्षा उतरल्या असून त्यांनीं विलायतेंतील पुष्कळशा पदव्या संपादकेल्या आहेत. ह्या आतां उत्तम वैद्य व सर्जन झाल्या आहेत. या एका कुमारिकेनें श्रेष्ट ब्रह्मचर्य, अलौकिक धृति व विद्येची महत्वाकांक्षा हे सद्गुण पराकाष्ठेच्या शिखराला नेऊन पोचविले आ-हेत. श्रीमती नागुताईचें अभिनंदन यथार्थ करण्याला आह्मापाशी शद्बभांडार नाहीं पण त्यांची ही जयश्री त्यांच्या कुलालाच काय पण प्रांताला, राष्ट्राला, किंबहुना सर्व महिलावर्गाला शोभा देणारी आहे.

रा. रा. ए. जी. राइट साहेब विद्याखात्याचे ऑफिशिएटींग डायरेक्टर यांस गेल्या महिन्याचे १४ वे तारखे पासून कायमचे डायरेक्टर नेम-ण्यात आलें.

रा. रा स्लाय साहेब कमिशनर यांची रजा संपतांच ते पुनः वऱ्हाडांत सप्टेंबर अखेरीला येती-ल पण त्यांची नेमणूक पब्लिक कमिशनच्या सभासदाच्या जागीं झाल्या अन्वयें ते बहुतेक तिकडेच करण्याला जातील असा अंदाजा आहे.

"कीर्तन– मिती आषाढ शु॥ १० रोज मंगळवार पासून दररोज सायंकाळीं ८ ते १०॥ वाजे पावेतों पेठेंतील शेट बचुलाल यांचे श्रीराम मंदिरांत चातुर्मासा निमित्त हरिभक्त परायण रा० रा० धुंडीराज रामचंद्र बांम अलीबागकर यांचें कीर्तन सुरू आहे. तरी सर्वत्रांनीं श्रवण करण्यास येण्याची कृपा करावी"

जाहिरात

वऱ्हाड शिक्षक समाज यंदां आकोलें येथें ता० २८ माहे आक्टोबर सन १९१२ पासून तों तारीख २ नोव्हेंबर १९१२ पर्यंत भरेल.

ॲथलेटीक खेळांसही तारीख १ नोव्हेंबर सन १९१२ इसवी रोजीं सुरुवात होईल.

आकोलें ता० ९ माहे अगस्ट सन १९१२ } गणेश बाबजी एकबोटे, गणपत प्रल्हार मुनशी. सेक्रेटरी

वऱ्हाड शिक्षक समाज आकोलें.

नो० नं० ४३४

नोटीस

सर्व लोकांस या नोटिशीनें कळविण्यांत येतें का कजने फत्तेखेडी ता० मेहेकर जिल्हा बुलडाणा. येथें गोविंदसा विष्णुसा आणि कंपनी या नांवाची जिनींग फॅक्टरी आहे, त्या फॅक्टरींत एक बायलर एक एंजिन व २० रेचे आहेत, हें सर्व यांत्रिक सामान व ज्या इमारतींत हीं सर्व यंत्रें आहेत ती इमारत व त्या शिवाय स्टोअर रुममध्यें वरील फॅक्टरीचे उपयोगाचे व कांहीं जुने सामान आहे तें, व शिवाय स्टोअर रुमची इमारत ही सर्व जाहिर लिलावानें तारिख १८।८।१२ इ० रोजीं दुपारी ११॥ व १२ वाजतां याचें दरम्यान जागेवर फत्तेखेडीं येथें विकावयाचीं आहेत. मशिनरी सर्व दुरस्त असून उत्तम काम देण्यासारखी आहे. अशी आह्मी इंजिनिअरकडून खात्री करून घेतली आहे. कारितां ज्यांची ही फॅक्टरी विकत घेण्याची इच्छा असेल त्यांनीं सदर्हु ता० १८।८।१२ इ० रोजीं हरासाचेवेळीं हजर रहावें. सर्व फॅक्टरीला इमारती सुद्धां ३२००० रुपये खर्च झालेला आहे. व हल्लीं तिची किंमत १६००० पासून २०००० रु० आहे एंजिन व बायलर अगदीं नवे आहेत. त्यावर फक्त दोन वर्षें काम घेतलें आहे. लिलाव तीनवार पुकारल्याबरोबर रक्कम नगदी दिली पाहीजे. त्याप्रमाणें न दिल्यास फॅक्टरीचा पुनः फेर लिलाव होईल व त्यामुळें नुकसान आल्यास पैसे न भरलेल्या खरेदीदारास द्यावें लागेल. लिलावाचें सामानाची यादी फॅक्टरींत लिलावाचे तारखेचे एक दिवस आधिपासून पाहावयास मिळेल ता० १९।७।१२ इ०

A. R. Pimprikar
Receiver appointed by
the Additional Dist. Jduge
Akola.

No. No. 411

तुमची निराशा दूर करण्यां कारिता

डॉ. आर, एम, युनानी यांचे औषध

फारच अकसीर आणि यशस्वी झाले आहे. **कारितां--खात्री--करा**

शक्तिच्या गोळ्या— ह्या गोळ्या इतक्या रामबाण आहेत कीं याने नष्ट झालेली शक्ति व पुरुषत्व चमत्कारीक रितीनें परत येते. नष्ट झालेली स्मरणशक्ति प्राप्त होते. व मेंदू पुष्ट होतो. झोंप न येणें, भूक न लागणें आणि धातुसंबंधी प्रत्येक रोग नाहिसा करून ह्या गोळ्या मनुष्यास सशक्त करतात ह्या गोळ्यांचा असा खास गुण आहे. ह्मणून ह्या गोळ्या स्त्रीपुरुष दोघांसही उपयोगी आहे.

बाटली १ ची किंमत रु० १

परम्यावर अकसीर औषध— वाटेल तसा पुष्कळ दिवसांचा जुना परमा असला तरी पण ह्या औषधाच्या सेवनाने मात्र तीन दिवसांत बरा होईल एक भाग पिताच वाटेल तशी आग, व तिडक बंद होईल व पू वाहणें बंद होईल असा ह्या औषधाचा चमत्कारीक गुण आहे. याचे सेवन केल्यानें आपले नीरास सुख होईल व द्रव्याचा व्यय होणें थांबेल.

बाटली १ ची किंमत रु० १

केस काळे करण्याचा सुगंधी कलप— ह्या कलपानें तारुण्यांत पांढरे झालेले केस काळे होतात व तेजस्वि आणि रेशमासारखे मऊ होतात. केसास लावल्यानें दुसऱ्या कलपासारखी घाण येत नाहीं. परंतु सुगंधवास येतो. याच्या अशा गुणामुळें हजारो हौशी लोक याचा उपयोग करित आहेत. तरी आपणही याचा उपयोग करण्यास चूकु नये.

बाटली १ ची किंमत ६ आणे

प्रत्येक औषधाचा पोष्ट खर्च निराळा पडेल,

डा० रहेमतुला सुलेमानजी हबीब
बिलडींग कारेनर ग्रांटरोड — मुंबई

नो० नं० ४१६

कां तरुण होणें आवडते कां ?

पांढरे केस काळे करण्याकरितां अगदीं नविन शोध
वेद कंपनीनें तयार केलेले
हेअर गोवर (साळयुदान)

१५ दिवस लावल्यानें वाटेल तसे पांढरे केस काळे होतात व डोक्यांतील टकलीस केस उगवतात. पांढरे केस काळे झाल्यानंतर पुनः पांढरे होत नाहींत. आणि तुमची अडचण दूर होईल.

मग पहा, तुह्मी कसे देखणे दिसता !

हे तेल त्याच्या बहुगुणांमूळें घरोघरीं वापरतात. कारण कीं ह्यानें डोकें शांत होतें व केस रेशमासारखे मऊ होऊन तेजस्वी होतात, गुणाची जास्त खात्री पाहिजे असल्यास वापरून खात्री करा, बाटलीची किं० रु० २

पत्ता:— वेद कंपनी हेड आफीस खांडबाजार ब्रांच ऑफीस सराफ बाजार मुंबई. एजन्स्स इरजी मुलजींची कंपनी.

नो० नं० ४१७

नकली औषधानें फसूं नका.

"बादशाही याकुती" बनविण्याचा हक्क प्रसिद्ध डॉक्टर चांदलीआ यानाच आहे.

डॉक्टर चांदलीआ कृत प्रसिद्ध झालेलीं आषध नपुसकत्व, नामर्दाई व नेभळेपणाची समुळ नाश करून तारूण्यदेशेची छटा फमटवून पूर्ण तरतरी व जोम आणणारी

"बादशाही याकुती"

(सरकारी रजिस्टर नंबर २२० आहे.)

ही "याकुती" आजकाल कमताकत झालेल्या दुनियेला एक ईश्वरी प्रसाद आहे. **शिथिल झालेल्या शिरांना जोमदार बनविण्यांत** गेलेली स्मरण शक्ति परत भरपूर सजीव करण्यांत, अविचारानें धातुपात **केल्यामुळें लहान वयांतच दिसणारीं ह्मातारपणची सर्व चिन्हें दूर करण्यांत** स्वप्नावस्था व लघवींतून जाणारी धात बंद करण्यांत, **विर्य वाहिन्यांस भरपूर विर्य पुरविण्यांत** "बादशाही याकुती" ह्मणजे एक अमृत आहे. किं. डबी १ ची रु. १०

गुप्तावयवांची कमजोरीवर प्रासिध्ध
"पुरुषार्थ लेप" किं० रु० २५

जास्त माहितीसाठीं हकीकत लीहा.

पत्ता:-- चांदलीआ आणि कंपनी काळ्का देवी रोड मुंबई.

नो. नं. ३३१

जाहीरात.

!!! डाक्टर जी. बी. याची सुवासिक औषधी तपकीर !!!

!! मागवा व खात्री करून घ्या !!

REGISTERED TRADE MARK

ह्या तपकीरीचा शेंकडों लोकांनीं अनुभव घेऊन सर्टिफिकीटें दिलीं आहेत. शिवाय वैद्य व डाक्टर लोकांचीं या तपकीरीच्या स्वच्छते बद्दल व गुणाबद्दल अनुकूल मतें आह्माकडे आलेलीं आहेत. ही तपकीर पिनस. अर्धशिशी, डोके दुखणें व डोक्यांतील मेंदुचे इतर सर्व रोग तसेंच पडसें वगैरे विकारांवर फार वस्ताद आहे. ही ओढल्यानें मेंदुतील दृषित धातु पातळ होऊन नेत्रद्वारें व नाकांतून बाहेर निघून जाते व मस्तकांतील मेंदु स्वच्छ होऊन बुद्धी व ज्ञान तीव्र व वृद्धिंग होतात. मज्जेसंबंधीं रोग दूर करणारें या सारखें सुलभ साधन दुसरें नाहीं. साधी तपकीर दहा वीस वेळां ओढून जो उपयोग होतो तो गुण आमची ही सुवासिक तपकीर फक्त दोन तीन वेळ ओढल्यानें करते. एक पैशाच्या साध्या तपकीरींत आमच्या सुवासिक तपकिरीच्या दोन चिमटी मिळविल्या असतां सर्व तपकीर सुगंधी होते. शेंकडों लोक ही तपकीर आपल्या कुटुंबात नित्य लागणाऱ्या औषधांप्रमाणें संग्रही ठेवतांत साध्या तपकीरी प्रमाणें ह्या आमच्या तपकीरींतील सुवास व तीव्रता एकदोन दिवसांत नष्ट होत नाहींत हे गुण आमच्या तपकीरींत एक वर्षेपर्यंत कायम रहातात ही तपकीर आह्मी मोठ्या श्रमानें व वैद्यलोकांच्या सहायानें तयार करविली आहे. एक वेळ अनुभव घेऊन खात्री करून घ्यावी. एक आण्याचीं तिकीटें पाठविलीं असतां नमुन्याची बाटली पाठवूं. सर्वांस घेण्यांस सुलभ पडावी ह्मणून हिची किंमत आह्मी फायद्याकडे न पहातां फारच माफक ठेविली आहे.

एक बाटलीस ४ आणे व बंगी टपाल व व्ही. पी. खर्च ३ आणे
डजन बाटल्यास रुं. २-८ " " " ६ आणे

[सूचना] पत्र लिहिणारांनीं इंग्रजींत अथवा बाळबोध लिहींत आमचेवर दया करून लिहीणें कळावें. तपकीर मिळण्याचे ठिकाण:—

गुरुबसवा आणि कंपनी,
सावकार पेठ, मद्रास.

नो. नं. ३०७

एकाच वस्तूपासून तीन देणग्या

सौंदर्य—

—आरोग्य—

— थोडा खर्च

जेव्हा तुमचें रक्त दूषित होतें तेव्हां ह्या तिन्ही सुखांना मुकावें लागतें.

रक्तदोषापासून पुष्कळ प्रकारचे वाणेरे भयंकर रोग होतातः—काळे डाग, संधिवात शांतव्रण, पीनस, नाकसडणें, रक्तपिती, सर्वांगठणकणें, सुनमैरी मेहरी, वद, फोड, चट्टे, आगाची आग, तोंडाला दुर्गंध, अजीर्ण, कंडू व कडकीपासून इतर रोग.

तर स्वतःचाच राजवैद्य बनून

रोग नष्ट करणें बरें नव्हे काय ?

डा. गोखले एम्. ए. एम्. डी यांच्या प्रख्यात—

आयोडाईझड सार्सापरीलानें

ते निखालस बरे होतात.

फक्त उत्तम वनस्पतींचा बनविलेला आयोडाईझड.

— अनुभवतरपहा. —

किं. १ रु. पो. ख. ०४ आ. उत्तमगुणास, ४ बाटल्यांची पो. ख. सह किं. ४ रु.

बालामृत हे काय आहे ?

— अस्सल बालामृत हें —

मुलाना आरोग्य देणारें आहे तें पुढील रोगावर अमोलिक उपाय आहे

क्षय, खोकला, दम, अपचन, मोठें पोट, काड्यांसारखीं हाडें, ओकारी, शौचाला घाण, दाईट दुधानें होणारे रोग, कंडू, आकडी वगैरे. डा० गोखले एम्. ए. एम्. डी यानीं पुष्कळ वर्षांच्या अनुभवानें प्रथम तयार केलेलें. इतर सर्व बालामृतें याच्या रंगीत नकला ! रंगीत साखरेचे पाक पासून नसते रोग मुलांना विकत घेऊ नका.

किं. ०१२ आणे पो. ख. ०४ पूर्ण गुणास ३ बाटल्यांची किं. पो. ख. सह २॥९

पत्ताः-- हिंदु फ्यामिली मेडिकल हॉल माधवबाग मुंबई नं. ४ नं. २८७

धी बॉम्बे टाइल कंपनी

= आरस पराण =

ITALIAN TILES

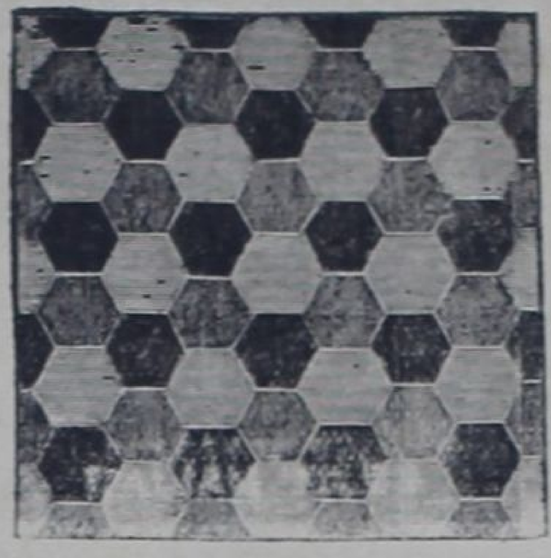

जमीनीवर बसविण्याच्या रंगीत लाद्या दगड आणि सीमेन्ट विक्रागार.

आमच्या मालाची खात्री करून घ्या.

उत्तम माल ? ! !   स्वस्त भाव ? ?

१९७ डंकन रोड मुंबई नंबर ४

ठिक ठिकाणी एजंटस् पाहिजेत.

सन लाइफ अशुअरन्स कंपनी ऑफ कानडा

[१८६९]

इंग्लिश सरकारची सक्त देखरेख सरकारी हुकुमाशिवाय भांडवल गुंतवता येत नाही.

भांडवल तेरा कोटी रुपये.

पॉलिसीचे नमूने फारच सुधारलेले आहेत.

पालिसी .... बिन अटीच्या.

पॉलिसी .... बिन तक्रारी.

पॉलिसी .... बिन बुडणारी.

हिंदुस्थानचे मुख्य ऑफिस हार्नबी रोड मुंबई. } व्य. श्री मुधोळकर मध्यप्रांताचे व वऱ्हाडचे जनरल एजंट अकोला ' प्रांतवऱ्हाड नो. नं. १३

Oriental Govrnment se curi LIFE ASSURANCE COMPANY Limited

ESTABLISHED IN 1874.
R. Paterson, Brown, Manager,
HEAD OFFICE—BOMBAY

FUNDS Exceed 4 crores

CLAIMS PAID FOR OVER 3 CRORES
IMMEDIATE SETTLEMENT OF CLAIMS

If there be one thing of more importance than another in connection with Life Assurance, it is when claims arise, that the amount due under the policy be paid to the Claimants at the earliest possible date. This the Directors of the 'Oriental' keep well before them and act up treating their clients with the utmost liberality.

UNQUESTIONABLE SECURITY.

It is not sufficient to read that a Company's funds amount to a given um, but it is essential to know how such Funds are invested if in miscellaneous and risky investments or how secured.

The Funds of the 'Oriental' are invested in Government Securities and lodged with the Government Official Trustee of Bombay in termes of the Company's Trust Deed, as Security for Claims arising through decease of assured lives, and endowment policies matured.

Government Officers, Professional men, Tradesmen and others by employing a portion of their annual income or profits in effecting life policies, at once create a fund equivalent to the savings of many years.

No man can be sure how long he will live, and although he may save money yet, if he dies early before he had time to save much, his wife and family may be in distress. Life Assurance is a means by which his danger is got over. Life being so uncertain, the sooner a man makes up his mind to assure his life the better. Once satisfied of the propriety of the step, do not delay. There are numerous instances in the records of the Oriental' where the delay of a month or less, has left the family without the intended provision.

INFLUENTIAL AND ENERGETIC AGENTS WANTED. For terms please apply to the undersigned.

Prospectuses, forms and any further information can be obtained on application

M. DESOUZA,
CHIEF AGENT, Nagpur

CHIEF AGENCY FOR C. P., BERAR & KHANDESH No. No. 14

जवानी

भीमसेनी बळ

— व

तारुण्यांतील शक्ती गेली असल्यास

तावडतोब आमच्या १ रुपया किंमतीच्या नामांकित शक्तिवर्धक औषधाचा

उपयोग करा

दुसऱ्या औषधाशीं तुलना केल्यास नंबर १ चें

व मग पहा कीं दहा दहा व पन्नास पन्नास रुपये किंमतीच्या याकुतीपासून जास्त फायदा आहे कीं आमच्या रुपया किंमतीच्या औषधापासून जास्त फायदा आहे ? आमचें औषध वापरणारांकडून त्यास त्याच्या गुणाप्रमाणें

मेलेल्यास जिवंत करणार

हा किताब मिळाला आहे.

आणि तुम्हांस वापरल्यावर खरें तेंच कळून येईल.

हें औषध ज्या वस्तूपासून बनविलेलें आहे ती वस्तू दुनियेंतील हकिमांचे राजे लुकमानी याच्या औषधांपैकीं एक पहिल्या नंबरचें औषध आहे.

ज्यामुळें तुमची गेलेली शक्ती--तारुण्यांत आलेली दुर्बलता गात्रांची शिथिलता आजारीपणामुळें अंगांतील कमी झालेलें रक्त तुम्हांस प्राप्त होईल.

गरीबांनीं वापरून आम्हांस आशीर्वाद द्यावा म्हणून ४० गोळ्यांच्या शिशीस किंमत १ च रुपया ठेविली आहे. पोस्टेज वेगळें. लेपाची शिशी पाहिजे असल्यास तिचीही किंमत १ रुपया आहे करिता दुसरें औषध घेण्यापूर्वी ह्या औषधांचा उपयोग करण्यांस चुकूं नका.

पांच रुपयांची औषधें घेणारास गोळ्यांच्या २ शिश्या बक्षिस देऊं. दुसऱ्या, कित्येक जबरदस्त रोगाकरितां आमच्याकडे अस्सल युनानी औषधें मिळतील व त्यावद्दल माहिती पत्र आल्यास कळेल.

एम. ई. हकीम.
सिधपूर, नॉर्थ गुजराथ

हें पत्र आकोला येथें कैलासवासी खंडेराव बाळाजी फडके यांच्या वऱ्हाडसमाचार छापखान्यांत नारायण खंडेराव फडके यानीं सदाशिवआश्रमांत छापून प्रसिद्ध केलें.

नोटी[illegible]

बेशमी तुकाराम वा फकीरजी दहातोंडें कामदार पाटील व लक्ष्मण वा सूयभान दहातोंडे राहणार मौजे 'सीस उदेगांव' पोष्ट बोरगांव मंजू ता० व जि० आकोला

यांस—

खालीं सही करणार याजकडून ह्या नोटिशीनें कळविण्यांत येते कीं आह्मी मौजे मजकूर येथील शेत सर्वे नंबर ३८ यातील दोन त्रितिअंश हिस्सा पूर्वेकडील वाटलेला आणि सर्वे नंबर ९ यांतील एकद्वितिअंश हिस्सा पश्चिमेकडील वाटलेला असे दोन्ही शेतांतले हिस्से आह्मी गुजाई मर्द परशराम कुणबी राहणार मौजे मजकूर इच्या जवळून खरेदी घेतले आहेत व ताब्यांतही घेतले आहेत. सदर्हु शेतांत सरकी तुमच्या समक्ष पेरली आहे व त्यांत 'डवरे' ही दिले आहेत. आता आमचे ऐकण्यांत असें आलें आहे कीं तुह्मी मौजे मजकुरचे कामदार पाटील असल्यामुळें कांहीं मनुष्यें घेऊन सदर्हु वरील नंबरचे आमचे मालकीचे दे[illegible] शेतांतील काम करणारे मनुष्याबरोबर [illegible] करण्याचे विचारांत असून व शेतांतील पिकाची खराबी करून जबरदस्तीनें शेताचा ता[illegible] घेण्याचे बेतांत आहां करितां या नोटिशीनें तुह्मांस कळविलें जात आहे कीं तुह्मी सदर्हु आमच्या वरील नंबरच्या शेतांत येऊन विनाकारण दंगाधोपा करूं नये. सदर्हु शेतांवर तुमचा कांहीं हक्क असल्यास तुह्मीं दिवाणी कोर्टमार्फत शाबीत करून द्यावे असें न करितां विनाकारण सदर्हु आमच्या शेतांत तुह्मी दंगाधोपा केल्यास तर तुमचा कायदेशीर योग्य बंदोबस्त केला जाईल. कळावें ही नोटीस देतों सही ता० ३-८-१२

सही

सुरेभान गंभीरजी पा। रा० इझोर

ता० आकोला पो० बोरगांव मंजू

द० खु०

नो० नं० ४२७

नोटीस

राजेश्री सखाराम घुल्या राहणार हरताळ पेठा एदलाबाद ता० भुसावळ यांस नोटीस देणार राधी मर्द सखाराम घुले राहणार मौजे डोंगरी–खेडळ परगणे माटरगांव ता० चिखली पो० सवण

इजकडून

तुह्मी माझे लग्नाचे नवरे असून साहा वर्षांपूर्वी मजला माझा भाऊ हैबती यानें बाळांतपणा करितां आणिले पुढें लागलीच मजला तुह्मी घेण्यास आले आणि ह्मणूं लागले कीं मी तुला घेऊन जातो तेथें माझ्या पाटाच्या बायकोसी तूं भांडू नये याबद्दल तंटा करून शेवटीं मला न नेता परत गेले पुढें मी बाळांतीण झाली मुलगा झालेला पांच महिन्यानंतर मयत झाला मला घेऊन जाण्यास माझ्या भावानें तुह्मास बरेंच पत्र लिहिले तरी तुह्मी मला नेले नाहीं व उत्तरही पाठविले नाहीं तुमची वाट आजवर साहा वर्षांपर्यंत मी पाहत बसले तुह्मी कांहींच माझ्याबद्दल काळजी बाळगली नाहीं व निरलज्यपणें भावाचे पदरचे खात बसले घरची मंडळी कुरबुरही करितात ते मला सहन होत नाहीं यामुळें मी त्रासून या नोटिशीनें अखेरची तुह्मास कळविते. ही नोटीस पावल्या नंतर पंधरा दिवसाचे आत साहा वर्षांचे खावटी बद्दल दरसाल ५० रुपये प्रमाणें तीनसे रुपये माझ्या भावास देऊन मजला येथून घेऊन जावे ह्या मुदतींत तुह्मी ह्याप्रमाणें करणार नाहीं. तर मी दुसरा पाटाचा नवरा करण्यास तुमची संमती आहे असें समजून पाटाचा नवरा पाहुन भावाचें खावटीसंबंधी पैसे त्याकडून घेऊन माझ्या भावास देऊन पाट करून त्याजबरोबर जाईन. तुह्मास दुसरी बायको असल्यानें माझी गरज तुह्मास राहिली नाहीं. तुमचे नांवावर आजवर बसून राहिलें आतां माझ्याच्यानें बसवत नाहीं मुदतींत तुह्मी येऊन वरप्रमाणें तजवीज करून मला नेल्यास उत्तम नाहींपेक्षां पुढें मजवर तुमचा हक्क कोणत्याच प्रकारें राहिला नाहीं व तुमची तक्रार वगैरे ऐकली जाणार नाहीं कळावें ता० ३१।७।१२

सही

राधा मर्द सखाराम घुले इची नि०

नो० नं० ४२८

नोटीस

रा. राजाराम भिवसनजी सुतार राहणार पाळधी तालुके येरंडोल जिल्हा पूर्व खानदेश

यांस:–

खालीं सही करणार यांजकडून नोटीस देण्यांत येते कीं आह्मी दमण्या घ्याकरितां तारीख २५ मार्च १९११ रोजीं तुमचे गांवीं आलो असतां तुमचे कारखान्यांतील दमण्या पाहून त्या आह्मांस पसंत पडल्या पण त्या दुसऱ्या गिऱ्हाइकाच्या आहेत त्या देतां येत नाहींत. तुह्मांस पाहिजे असल्यास एक माहिन्यात तयार करून देऊं असें तुह्मी सांगितल्या वरून तुमचा व आमचा दोन दमण्याचा सवदा प्रत्येकी किंमत रुपयें ८५ पंचायशी प्रमाणें दोन दमण्यांबद्दल १७० एकशेंसत्तर द्यावें व दमण्या गादी पट्टा सहित फक्त जू बांधावयाची वारती खेरीज करून सर्व सामानासहित एक महिन्याचे आंत द्याव्या असा ठरून त्याच वेळीं बयाण्या बद्दल रुपयें २५ नगदी दिले व गांवीं गेल्यावर १०० शंभर रुपयें पाठवावें ह्मणजे करारा प्रमाणें एक माहिन्याचे आंत दमण्या तयार करून रेल्वेनें पाठवीन व बाकी राहिलेले रुपयें ४५ पंचेचाळीसची रेल्वे रसीद व्ही. पी. करून पाठऊन देईन मात्र तुमचे कडून गांवीं गेल्यावर रुपये न आल्यास करारशिर दमण्या तयार होणार नाहींत असें तुह्मी ह्मटल्या वरून व आह्मांस दमण्या घेण्याची फार जरूर असल्यामुळें आह्मी गांवीं आल्या बरोबर दर्यापूर पोष्टांतून तुमचे नांवानें १०० रुपयाचे मनिआॅर्डर पाठविलें व तें तुह्मांस पावल्या बद्दलची तुमची रसीदही आली पण कराराप्रमाणें एक महिन्यांत तुमचे कडून दमण्या

आल्या नाहींत पुढें आणखी ८।१५ दिवस वाट पाहून तुह्मांस दमण्या पाठवून देण्याबद्दल पत्र लिहिलें त्याचें उत्तरही नाहीं नंतर दमण्या पाठविण्याचे बाबतींत बरीच पत्रें लिहिलीं पण एकाही पत्राचें उत्तर तुह्मी दिलें नाहीं पावसाळा सुरू झाल्यामुळें दसऱ्याच्या सुमारास येतील या भरंवशावर आह्मीही स्वस्थ राहिलों पण त्या वेळेसही त्या तुह्मी पाठविल्या नाहींत शेवटीं तारीख १२ नोव्हेंबर सन १९११ रोजीं आह्मी पाळधीस येऊन तुमची भेट घेतली असतां तुह्मी कळविलें कीं माझा भाऊ व पुतण्या वगैरे प्लेगनें मरण पावल्यामुळें दमण्या पाठविण्याच्या करारांत मजकडे खोटेपणा आला आहे. आतां मात्र मी कार्तिकी पौर्णिमेस जरूर पाठवून देतों अशी त्या वेळेस थाप देऊन आह्मास रवाना करून दिलें पण तोही करार तुमचा टळला ह्मणून आह्मी दमण्या आणण्यास येतो असें पत्र पाठविले असतां तुह्मी त्या पत्राचें उत्तर तारीख ८।१२।११ रोजीं पाठविलें कीं हंगामामुळें मनुष्यें कामास मिळत नाहींत याकरितां आतां न येता एक माहिन्यानीं येऊन दमण्या घेऊन जाव्या त्या प्रमाणें आह्मी तारीख ९ फेब्रुवारीस सन १९१२ रोजीं पाळधीस आला होतों पण त्याही वेळीं तुमचे येथें दमण्या तयार नव्हत्या व त्याच वेळीं आह्मी तुह्मांस बजाविलें कीं १५ दिवसांचे आंत दमण्या पाठवाव्या नाहीं तर आमचे रुपये व्याजासहीत परत पाठवून द्यावें त्या गोष्टीस आज सहा माहिने होत आले तरी तुमचे कडून दमण्या किंवा रुपये एकही आलें नाहींत सबब ही नोटीस देणें भाग पडलें. तरी ही नोटीस पावल्या दिवसा पासून आठ दिवसांचे आंत दमण्या पाठवाव्या व रेल्वे रसीद ३५ रुपयांचा व्ही. पी. करून पाठवावी कारण या बाबतींत आह्मांस विनाकारण पाळधीस दोन वेळां यावें लागलें त्याबद्दल १० रुपयें खर्च झाले आहेत ते तुह्मांस देणें भाग आहे पंधरा दिवसांत तुमचे कडून दमण्या न आल्यास तुह्मांस दिलेले रुपयें १२५ व त्याचे व्याज दरमहा दर शेकडा दोन रुपये प्रमाणें व पाळधीस येण्याचा वरील खर्च रुपये १० व शिवाय या नोटीसीचा खर्च यासहीत योग्य कोर्टात तुमचेवर दावा केला जाईल.

कळावें तारीख २५ माहे जुलई सन १९१२ इसवी दस्तुर खुद

सही

गोपाळराव वामनराव देशमूख रा. रामतीर्थ तालुके दर्यापुर त. मु. मोरो गंगाधर पेंडसे

नो० नं० ४२९

नोटीस

नोटीस बेशमी खाजे महमद ओरावर अलीखा जहागीरदार राहणार भंडारज बु॥ वगैरे गांव साहा मुक्काम पातूरशेक बाबू ता० बाळापूर जि० आकोला यांस—

खालीं सह्या करणार यांजकडून नोटिशीनें कळविण्यांत येते कीं, आपण जी पोस्ट मार्फत नोटीस दिली ती पावली आणि दिलेली नोटीस सर्वस्वी खोटी आहे. आमचे कडेस असलेलीं आमची मालकीची जमीन तिजबद्दल शेतसारा सुमार सन १३१९ सुरुं तें १३२१ पावेतों तीन सालच्या शेतसाऱ्या बद्दल रोख नगदी रुपयें ९९८ अक्षरी नऊशे आठ्यानो खुद मालक जहागीरदार याजपाशीं आह्मी दिलें आहे. वरून आमचे कडेस असलेले जमिनींचे खात्याप्रमाणें तीन सालची रक्कम वजा जाऊन शिल्लक पैसे जहागीरदाराकडेस निघत आहेत. करितां नोटीशीनें कळविण्यांत येतें कीं नोटीस पावल्या पासून १५ दिवसाचे आंत ९९८ रुपयें आमचें नावे खातेवारींत जमा होऊन शिल्लक राहिलेले पैसे आमचे आह्मास परत द्यावे वरील मुतदींत आपले कडून हिशेब न दाखविल्यास कोर्टमार्फत योग्य तजवीज करून कोर्टखर्च व नोटिशीच्या खर्चासुद्धां भरून घेतले जाईल.

कळावें तारीख ७।८।१९१२

सह्या.

हरी चिमणाजी पाटील द. खु.

तुकाराम जगदेव पाटील हातची नि.

खुद दस्तुर हरी चिमणाजी पा. राहणार भंडारज ता. बाळापूर पो. पातूरशेखबाबू

नो. नं ४३०

नोटीस

नोटीस बेशमी झिपरी मर्द उंदऱ्या महार राहणार रामगांव ता० आकोलें हल्लीं वस्ती वाढी ता० वाशीम जि० आकोला

यांस:–

खालीं सही करणार याजकडून नोटीस देण्यांत येते कीं तूं माझी बायको आहेस. तुजला पांचचार वेळां आणण्यास गेलों होतो परंतु तूं कांहीं आलीं नाहींस तूं माझी गंधर्वाची बायको आहेस आणि माझे घरचे दागीनें वगैरे सर्व तुझे आंगावर आहेत त्यांचा तपसील येणेंप्रमाणें.

सरी चांदीची तोळे १० कोपरवाळ्या चांदीच्या तोळे २० नथ मासे ६ कानांतील बाळी सोन्याची मासे ६ येणेप्रमाणें सर्व चिजा माझ्या तुझें आंगावर आहेत मी तुला पोसण्यास राजी आहो आणि जर तूं दुसरा नवरा केलास तर त्याच्या घरून घेऊन येईल तुजवर त्या नवऱ्याची सत्ता कांहींच राहणार नाहीं. तूं माझी स्वतांची बायको आहेस. करितां तुजला ही नोटीस दिली आहे. कळावें तारीख ३-८-१२ इ०

सही.

उंदऱ्या वल्लद दिवट्या माहार राहणार रामगांव नि॥ खुद हातचा आंगठा

नो० नं० ४३१

आनंदी आनंद.

पाऊस चांगला पडला. या मुळें पिकें चांगलीं येणार. सबब पुढील सालांकरितां **आमचीं सुधारलेलीं शेतकीचीं आऊतें** मागवा. यांत तुमचाच फायदा होणार आहे.

किर्लोस्करबंधु.

पोष्ट किर्लोस्करवाडी (सं० औंध जिल्हा सातारा).

नो० नं० ४३२

Registered N. N. 4

वऱ्हाडसमाचार.

Berar Samachar.

वर्ष ४६] आकोला—— सोमवार तारीख २६ माहे आगष्ट सन १९१२ ई० [अंक ३४

वर्गणीचे दर

आकोल्यांतील लोकांस........१ रुपया
बाहेरगांवीं ट. हां. .... २ रुपये
वर्गणी आगाउच घेण्याची वहिवाट ठेविली आहे.

नोंटिशीचें दर

दर ओळीस दीड आणा.
हेडिंगच्या दोन ओळी धरल्या जातील. नोटीस सुवाच्य असली पाहिजे.

सूचनाः— गुरुव... आंत येणाऱ्या नोटीसा त्याच आठवड्यां घेतल्या जातील. पाठी येणाऱ्या नोटिसास स्पेशल चार्ज पडेल

जाहिरात

मुंबई ब्यांकेची सेव्हिंग ब्यांक.

ह्या बँकेंत खालीं दिलेल्या अटींवर ठेवी ठेविता येतात.

कोणत्याही वर्षाचे १ ले जानेवारी आणि ३१ दिसेंबर याच्या दरम्यान एक हजार रुपये पर्यंत पैसा ठेविला जाईल.

ठेवी दोन अथवा अधिक इसमांच्या नावावर ठेवतां येतील आणि तो पैसा त्यांपैकीं एकास अथवा जास्त इसमांस अगर त्यांपैकीं मयताचे मागें राहील त्यांस काढतां येईल

व्याज दर साल दर शेंकडा तीन रुपये प्रमाणें दिलें जाईल. व्याजाची आकारणी प्रत्येक महिन्याची जी कनिष्ठ शिल्लक असेल तिजवर केली जाईल. मात्र पांच हजार.वरील शिल्लक रकमेस व्याज नाहीं. नियमांच्या प्रती बँकेंत अर्ज केला असतां मिळतील.

मुंबई ब्यांक आकोला २।१२।०९ { G. A. Phillips. एजंट

नं १

मुंबई बँकचें सोनें.

मुंबई बँकचा छाप असलेल्या उत्तम कसाच्या सोन्याच्या चिपा मुंबई बँकच्या आकोले उमरावती येथील ऑफिसांत विकत मिळतील. गिऱ्हाइकानें जास्त माहिती करितां बँकेंत तपास करावा.

एका चिपचें वजन २६ $\frac{२}{३}$ तोळे असतें. साधारण भाव वऱ्हाड समाचार वर्तमानपत्रांत बाजारभाव ह्या सदराखालीं सांपडेल.

मुंबई बँक आकोला २१-९-१० { G. A. Phillips. एजंट

नो० नं० २

जाहीरात

खरे गारेचे चष्मे. व खात्रीलायक घड्याळें आमचे येथें मिळतील. एकदा अनुभव घेऊन पाहवा खात्री न पटल्यास पैसे परत.

पत्ता एम. एम. आणि सन्स
पुलाजवळ आकोले

निराश्रित बालरक्षण गृह

सर्वत्र जन समाजास अल्प मतीनें व अज्ञान बुद्धीनें व नम्रतेनें जाहीर करण्यांत येते कीं ज्या ज्या ज्ञातींत पुनरविवाहाची वहीवाट नाहीं त्या त्या ज्ञातींत वैधव्याचे प्रमाण दिवसें दिवस वाढत चाललें आहे यामुळें गर्भपात बालहत्यादी पातके कशीं होतात व त्यांचा परीणाम पातकी व त्यांचे संसर्गी लोकांस कसा भोगावा लागतो व सदरील संबंधानें अनीवार्य संकटांत पडल्यामुळें त्याना किती दुःखें सोसावीं लागतात. ते तपसीलवार लिहिण्यास अशक्य आहे. तरी थोडक्यांत त्याचा परीणाम इतकाच आहे कीं ईश्वरापुढें पातकी, सरकारपुढें गुन्हेगार, व आपआपल्या ज्ञातींत अनेक प्रकारच्या दोषास पात्र व घरांतील आप्त वर्गास स्वतः डोळ्यावर झांकण टाकून कानाडोळा कसा होतो याचा विचार प्रत्येकांनी स्वतःच करावा. या सर्व गोष्टीविषयीं जगानियंत्या परमेश्वरानें माझे मनांत संचार केल्यामुळें वर दर्शविलेल्या संकटांतून निभावण्याकरितां आकोला ताजनापेठेंत हनुमान वस्तींत मारुतीचे देवळाजवळ **निराश्रित बालरक्षण गृह** स्थापन केलें आहे भाड्यानें घेतलेलें घर केव्हां सोडावें लागेल याचा निश्चय नसतो या करितां मुद्दाम विकत घेतलेलें घर या कामीं अर्पण केलें व वर दर्शविलेल्या नांवाची फळी त्या ठिकाणीं लावलेली आहे. या कामीं संचार करणारा व प्रत्यक्ष हातानी करविणारा व अशा कामीं सर्व प्रकारें निरंतर यश देणारा जगानियंता परमेश्वरच समर्थ आहे.

आपलें अज्ञान बालक जी. श्रीमंतातर्फे
म्यानेजर विष्णू प्रभुराम पेन्शनर
हायकोर्ट पिटिशनरायटर
ता: १६-८-१२ आकोला वऱ्हाड
नो. नं. २६०

आनंदी आनंद.

पाऊस चांगला पडला. या मुळें पिकें चांगलीं येणार. सबब पुढील सालांकारितां **आमची सुधारलेलीं शेतकीचीं आऊतें मागवा.** यांत तुमचाच फायदा होणार आहे.

किर्लोस्करबंधु.
पोष्ट किर्लोस्करवाडी (सं० औंध जिल्हा सातारा).

नो० नं० ४३२

हिंदुस्थानावर आरिष्ट.

हिंदुस्थानांतील रहिवाशांच्या पाठीस ज्वर व हिंवताप यांचें अरिष्ट सदोदित लागलेलें आहे पण त्याचा प्रतिकार करण्यास बाटलीवाला यांचें हिंवतापाचें औषध व गोळ्या हे रामबाण आहेत. ताप किंवा शीतज्वर येणारसें वाटतांच हें औषध घ्यावें. किं. १ रु.

बाटलीवाला यांच्या निस्तेज लोकांसाठीं शक्तिकारक गोळ्या

हें औषध घेतल्यानें भागवटा, मेंदूचे श्रम, पौरुषनाश, अशक्तता व क्षयरोगाचें स्वरूप, त्याप्रमाणें अजीर्ण इ. इ. विकार. तावडतोब दूर होतात. किं रु. १८८.

बाटलीवाला यांचें दंतमंजन.

हें दंतमंजन मायफळाशीं कांहीं इंग्रजी औषधांचा वैद्यकीय रीतीनें मिलाफ करून बनविलें आहे. किं. ०४

बाटलीवाल्याचें गजकर्णावर मलम.

यानें गजकर्ण, कुजली खरूज याचा विकार एका दिवसांत नाहींसा होतो. किं. ०४

हीं औषधें सर्व औषधां विकणाऱ्या दुकानावर व डॉ. एच एल. बाटलीवाला जे. पी. मु वरळी लेबोरेटरी दादर, मुंबई यांजकडे मिळतात.

नो० नं० २७६

NOTICE.

Two scholarships for the Bombay or Calcutta Veterinary Colleges will be awarded in October next. The course will last 3 years, at the end of which approved students will be eligible for admission into the Provincial Veterinary Service. Candidates must have passed at least the Matriculation Examination, and be of good physique and active habits. For details apply to the Superintendent, Civil veterinary Department, Central Provinces, Nagpur.

The Nagpur 16th August 1912. } Sd. C. E. Low, Director of Agre & Inds., C. P.

No. No. 445

नोटीस

नोटीस बेशमी शंकरजी जैरामजी थेरे राहणार माम्न ता० दर्यापूर रामतिर्थ. यांसः—

खालीं सह्या करणार पंच मंडळी याजकडून कळविण्यांत येते कीं, मौजे माम्न येथील जैनगृहमंदीर जयरामजी वल्लद पांडोबा व शिवरामजी वा॥ पांडोबा याचे तें मालकीचें असून यांची समाईक वाटणी होऊन राहिलेले, ज्यास्त तसमा तो देवाच्या नांवानें दिला आहे. व आपणा जवळ असलेले भंडारातर्फे निघालेले ४०० रुपये व आपण घातलेले ६३ रुपये असें मिळून ४६३ रुपये यांचें श्रीजींचें नांवानें मौजे लामूर येथील शेत खरेदी घेऊन तू पंचाला न विचारतां वहिवाटदार होऊन मुखत्यार झालास व आपला हक्क बसविण्याला पहात आहेस. करितां नोटीशीनें कळविण्यांत येते कीं, ही नोटीस पावल्या पासून ८ दिवसांचें आंत तें शेत व घर पंचातर्फे लावून आणाम वाटल्यास आपण पंचातर्फे मुखत्यार या नात्यानें वागावें व आपण संस्थानच्या नांवानें घेतलेल्या शेतांत घातलेलें ६३ रुपये आह्मी पंच देण्यास तयार आहो वरील मुदतींत आपण न वागल्यास रितीप्रमाणें तजविज करूं व नोटिशीचा व कोर्टखर्चासुद्धां तुमचे जवळून भरून घेतले जाईल. कळावें ता० १९-८-१२

सह्या

यादव पांडोबा सईतवाळ माम्न द. खु.
मारुती वा॥ राघोजी सइतवाळ द० खु.
तुकाराम वा॥ नारायण सइतवाळ रा० मामन
रतन वा॥ सदोबा सईतवाळ रा० धामोडी
नामाजी वा॥ विठोबा सइतवाळ रा० मामन
जानबा वा॥ जैरामजी सइतवाळ रा० मामन
गणपत वा॥ जैरामजी सइतवाळ रा० मामन
सर्वा तर्फे द० खु० यादव पांडोबा सइतवाळ दस्तुर खुद

नो. नं. ४४६

नोटीस

नोटीस बेशमी माहादा वा॥ पुन्हाजी मराठे रा० आकोट यांसः—

खालीं सही करणार अशी नोटीस देते कीं, तुमच्याशीं माझें लग्न होऊन सगासरी १७ वर्षें झालीं. मी १०।१२ वर्षें तुमचा संसार केला परंतु तुह्मी सात वर्षांपासून वाईट लोकांच्या नादास लागून बाहेर ख्याली झाले व मला माझे बहिणीचें घरीं भलता बहाणा करून आणून घातले तेव्हांपासून मला नेलें नाहीं मी पुष्कळ निरोप तुह्मास पाठविले व एक दोन वेळा मनुष्यही पाठविला परंतु तुह्मी येऊन मला घेऊन गेले नाहीं शेवटीं मी नाइलाज होऊन गतवर्षीं ता. २६-६-११ रोजीं मी तुह्मास पोष्ट मार्फत नोटीस दिली तरी पण तुह्मी मला नांदण्यांस नेलें नाहीं जर तुमचे मनांत मला नांदविण्याचे असेल तर मी सदर निर्वाहाकरितां काढलेलें सावकाराचें कर्ज रुपये २९० ही नोटीस पावल्यापासून आठ दिवसांचे आंत येऊन देऊन टाकावें व चारपंचाची चांगले रितीनें मला वागविण्याची हमी घ्यावी असें न केल्यास ही नोटीस फारकत समजून मी दुसरा घरठाव करीन मग तुमचा मजवर नवरेपणाचा हक्क राहणार नाहीं व माझ्या गंधर्वाच्या नवऱ्यावर तुमची कोणतेही प्रकारें जबाबदारी राहणार नाहीं. कळावें दस्तुर नारायण हिरामण बारी जामेदकर रा० आकोला तारीख १९-८-१२ इ.

सही

गिरजी मर्द माहादाजी मराठे रा० आकोली खुर्द हातची बांगडा

नो. नं. ४४७

वऱ्हाडसमाचार.

श्रावण शुद्ध १४ शके १८३४ परिधावी

देशी संस्थानिकांचें वेड.

आमच्या देशाचें दुर्भाग्य ह्मटलें पाहिजे कीं जें थोडेसे देशी संस्थानिक आपल्या देशांत ब्रिटिश सरकारच्या कृपेनें ह्मणा अथवा सदर संस्थानिकांच्या पूर्वजांच्या पुण्याईनें ह्मणा, अधिकारसुख भोगीत आहेत, त्यांतल्या पुष्कळांचें लक्ष प्रजेच्या संगोपनापेक्षां अन्य गोष्टींकडेच विशेष असतें. आज आमच्या देशांत सर्वांहून अधिक विचारवंत, सुसंस्कृत मनाचे आणि उदार विचाराचे संस्थानिक ह्मणजे श्री. सर सयाजीराव गायकवाड हे आहेत. पण यांचा स्वतःचा खर्च एकंदर संस्थानच्या उत्पन्नाच्या मानानें एक अष्टमांशापेक्षां ज्यास्त आहे! परदेशचे प्रवास, हवा खाण्यासाठीं बंगले बांधणें, देशी गृहस्थांकडून सहज होऊं शकणाऱ्या कामांसाठीं युरोपियन व अमेरिकन कामगार मोठाल्या पगारावर आणणें, मोटारगाड्या, व इतर विलास यांच्यापायीं होणारा उधळपट्टीचा खर्च हा सगळा गरीब रयतेनें मोठ्या कष्टानें मिळविलेल्या पैशांतून करतांना आमच्या संस्थानिकांना आपल्या गरीब रयतेची आठवण कशी होत नाहीं याचें आश्चर्य वाटतें. परवा नुकतेच ग्वालेरच्या श्री. शिंदसरकारांनीं एडिंबरो युनिव्हर्सिटीला साठ हजार रुपयांची देणगी लष्करी शिक्षणाच्या उत्तेजनार्थ दिली. श्रीमंतांनीं आपल्या स्वतःच्या संस्थानांत एखादी लष्करी शिक्षणाची शाळा काढण्याकडे या रकमेचा विनियोग केला असता तर गोष्ट निराळी होती. पण एडिंबरो युनिव्हर्सिटीनें या पैशानें लष्करी शिक्षणाचा वर्ग काढला तर त्या पासून महाराजांच्या प्रजेला काडीइतका तरी फायदा व्हावयाचा आहे काय? या वर्गांत हिंदुस्थानच्या काळ्या आदमीचा प्रवेश होणार आहे काय? त्याचा फायदा ब्रिटिश लोकांना किंवा हिंदी माणसाचा विटाळ समजून त्याचा छळ करणाऱ्या गोऱ्या वसाहतवाल्यांनाच मिळणार. पैसे कोणाचे आणि फायदा कोण घेतो! आह्मी असेंही ऐकतों कीं महाराजांनीं गोऱ्यांच्या घरांत असा सढळ हातानें पैसा लोटला त्याच वेळीं आपल्या संस्थानचा खर्च कमी करण्यासाठीं शेंकडों कारकुनांनाही नोकरींतून कमी केलें. स्वतःच्या पोरांना उपाशीं ठेवून दुसऱ्याच्या पोराला दूधभात घालणाऱ्या आईच्या भूतदयेची, वात्सल्याची किंवा व्यावहारिक ज्ञानाची तारीफ करावी तेवढी थोडीच आहे!

पाश्चात्यांची पूजा.

राजकीय बाबतींत आमचे लोक—विशेषतः सुशिक्षित लोक—स्वतःच्या हक्कांसाठीं कितीही भांडलों तरी सामाजिक दृष्ट्या आह्मी पाश्चात्यांची पूजा किती अंधश्रद्धेनें करीत असतों याचीं कांहीं उदाहरणें मुंबई ग्याझिटपत्रांत दिलीं आहेत, आणि स्वताच्या दृष्टीनें विचार करणारास तीं खरोखर मननीय वाटतील याविषयीं आह्मांस बिलकुल शंका नाहीं. आमचा पोषाख घ्या-भाषा घ्या, शब्दांचे उच्चार घ्या, नांवें पहा, मालाविषयींची आवड पहा, आमचा विश्वास पाश्चात्यावर किती आहे आणि देशबंधूवर किती आहे तेंही पहा. सर्व बाबतींत आमचें वर्तन उफराटें दिसून येईल सध्यां जिकडे तिकडे साहेबी पोषाखाला मान आहे. कोणी जोडा घेऊन आमच्या घराचा उंबरठा ओलांडून आंत आल्यास आह्मांस चीड येते, पण तोच मनुष्य बूट घालून आमच्या दिवाणखान्यांतल्या बैठकीवरून निर्भयपणें जाऊं शकतो. धोतर नेसलेल्या डाक्तरापेक्षां पाटलूण बूट घातलेल्या डाक्तराला अधिक फी व मान मिळतो हा खुद्द डाक्तरलोकाचा अनुभव आहे. आमच्यांतल्या कित्येक सुशिक्षितांना आपली मातृभाषा धडपणें बोलतां किंवा लिहितां न येण्यांतच मोठेपणा व भूषण वाटतें. 'संस्कृत' या शब्दाचा 'सॅनूस्क्रट' असा उच्चार न करणारे हरीचे लाल थोडेच निघतील. आमच्या मुलांचीं, कुत्र्यांचीं, घरादारांचीं वगैरे नांवें पाश्चात्य पद्धतीचीं ठेवण्यांत आह्मी स्वत्वाची हानि करीत आहों अशी शंका सुद्धां पुष्कळांचे मनांत येत नाहीं. देशी वरिष्ठ अधिकाऱ्यांपेक्षां युरोपियन अधिकाऱ्यांचे हाताखालीं राहण्यास आह्मांस आनंद वाटतो. शाळेंतल्या अध्यापकांना गुरुजी ह्मणवून घेण्यापेक्षां 'सर' ह्मणवून घेण्यांत मोठेपणा वाटतो. एखाद्या व्यापाऱ्याला किंवा महाजनाला शेटजी ह्मटलें असतां राग येतो, पण 'साहेब' ह्मणतांच त्याची मर्जी प्रसन्न होते. इंग्रजी व्यापाऱ्यांनीं चार आण्याचा माल गोड बोलून एक रुपयाला आमच्या गळ्यांत बांधिला तरी तो आह्मांला अप्रामाणिकपणा वाटत नाहीं; पण देशी दुकानांत चार आण्यांचे जागीं सवाचार आणे द्यावे लागले तर आह्मी भांडून आकाश पाताळ एक करतों. आमच्या जुन्या भोळ्या समजुतींना आह्मी उपहासानें हंसतों, पण त्याच एखाद्या साहेबाच्या द्वारें आमच्यापुढें मांडण्यांत आल्या ह्मणजे त्याला अलौकिक शास्त्रीय शोधाचें स्वरूप प्राप्त होतें. देशी कारागिर कितीही कुशल असला तरी तो अखेर रानटी ह्मणून आह्मी त्याची अवहेलना करतों; पण तेंच दिखाऊ कुचकामाच्या विलायती मालाच्या कारागिरीची स्तुति करण्यास आमची वाणी कधीं कंटाळत नाहीं. अशी स्थिति असून आमच्यांत सत्व नाहीं, स्वाभिमान नाहीं, गुणाची खरी परीक्षा नाहीं, मनोधैर्य नाहीं, देशाभिमान नाहीं, भाषाभिवृद्धीविषयीं आस्था नाहीं, देशबंधूंच्या मनांत प्रेम उत्पन्न करण्याची हातोटी नाहीं, किंवा पूर्व पुरुषांविषयीं आणि चालीरीतीविषयीं पूज्यबुद्धि नाहीं असें कोणीं ह्मटलें तर त्याच्यावर टीकास्त्राचा भडिमार करण्यास आह्मी पुनः तयारच! आमचे पूर्वज देवता मानलेल्या मूर्तींची पूजा करीत; आह्मी चालत्या बोलत्या, चिरूट ओढत्या किंवा दारूचे ग्लास झोकत्या, पाश्चात्यांची पूजा सर्व बाबतींत चालविली आहे. ग्याझिटमधल्या लेखकानें केलेली ही कानटोंचणी कितपत फलद्रूप होईल हें सांगतां येत नाहीं पण या टीकेंतलें प्रत्येक अक्षर वस्तुस्थितीचें एकेक चित्र आपल्या डोळ्यापुढें उभें करते यांत शंका नाहीं.

ना. मि. गोखले आणि स्वराज्य.

प्रांतिक स्वराज्याविषयींच्या गव्हर्नमेंट ऑफ इंडिया बिलांतल्या तिसऱ्या प्यारिग्राफाचा अर्थ लॉर्ड क्र्यू यांनीं अगदीं संकुचित करून टाकिला, पण त्याच्या योगानें ना. मि. गोखले यांच्या आशावादित्वाच्या उष्णतामापक यंत्रांतला पारा रतिमात्र खालीं न येतां उलट तो दुप्पट जोरानें वर चढला आहे असें विलायतेंतल्या त्यांच्या भाषणावरून दिसतें. ना. मि. गोखले यांच्या प्रकृतीची अशी मौज आहे कीं ते हिंदुस्थानांत जितके निराशावादी दिसतात तितके ते विलायतेस गेल्यावर आशावादी बनतात. लार्डक्र्यूसारख्या मुत्सद्यांनीं अर्थाची कितीही ओढाताण केली तरी हिंदुस्थानचें भाग्य कोणाही मुत्सद्यांच्या हातीं नाहीं. तें हिंदी लोकांच्याच हातीं आहे असें ना. गोखले यांचे ह्मणणें आहे. 'आत्मैवात्मनो बंधुरात्मैव रिपुरात्मनः' असें गीताकाराचें वाक्य आहे तेंच शेवटीं खरें ठरतें. लॉर्ड क्र्यू साहेबांची अर्थाची फिरवा फिरव हा कदाचित् विरुद्धपक्षानें गव्हर्नमेंट ऑफ इंडिया बिल मंजूर करण्यांत विघ्न आणूं नये ह्मणून केलेला मुत्सद्दीपणाचा डावही असण्याचा संभव आहे. कांहींही असो, पण कांग्रेसनें जें राजकीय ध्येय (वसाहतींचें स्वराज्य) डोळ्यापुढें ठेविलें आहे तें ढळूं न देतां कायदेशीर पद्धतीनें तें साध्य करण्याचा यत्न अव्याहत नेटानें चालविल्यास ईश्वरी योजनेच्या आड येण्याची मुत्सद्यांची प्राज्ञा नाहीं हें ना. गोखले यांच्या भाषणाचें मुख्य सार आहे. ब्रिटिशअमलाखालीं अमेरिकेंतल्या संयुक्त संस्थानाप्रमाणें हिंदुस्थानानेंही ब्रिटिशसाम्राज्यरूपी साखळींतला एक दुवा होऊन राहावें हें कांग्रेसचें ध्येय नवें आहे असें नाहीं. सर हेनरी कॉटन यांनीं एकोणीस वर्षांपूर्वीं सरकारी नोकरींत असतां कांग्रेसचें हें ध्येय 'नवें हिंदुस्थान' नांवाच्या आपल्या पुस्तकांत नमूद केलें होतें व १९०४ सालीं मुंबईच्या कांग्रेसच्या अध्यक्षस्थानावरून त्यांनीं याच ध्येयाचें विवेचन केलें होतें. तेंच ध्येय पुढें ठेवल्यापासून कौंसिलांची सुधारणा गतवर्षीच्या दिल्लीदरबारच्या वेळचा बादशहाचा जाहिरनामा इ० मधूर फळें आपणांस प्राप्त झालीं आहेत व हेंच ध्येय पुढें याहूनही अधिक फलप्रद होणार आहे मात्र तें फळ लवकर किंवा उशीरा प्राप्त होणें हें ना० गोखलें ह्मणतात त्याप्रमाणें पुष्कळ अंशानें आपल्या हिंदी लोकांच्या प्रयत्नावर अवलंबून आहे.

येशू ख्रिस्ताची [illegible]

ख्रिस्तधर्म व बौद्धधर्म [illegible] गोष्टींत विलक्षण साम्य आहे [illegible] कर्मकांड अनुष्ठानें, व्रतें, नेमधर्म इ० गोष्टींतल्या या साम्यावरून मॅक्समूलर सारख्या पंडितांनीं असें अनुमान काढलें आहे कीं येशू ख्रिस्ताच्या मनावर बौद्धधर्माचा चांगलाच परिणाम झाला होता. बायबलाच्या 'नव्या करारां'त येशू ख्रिस्ताचें साद्यंत चरित्र दिलेलें आहे, पण त्यांत त्याच्या बालपणाची हकीकत नाहीं ही एक गोष्ट लक्षांत घेण्यासारखी आहे. यावरून हे पंडित असें ह्मणतात कीं ख्रिस्त आपल्या बालपणात कोठें तरी देशांतरीं गेला होता व तेथें बौद्धधर्माचा परिणाम त्याच्या मनावर घडला असावा. हें त्याचें आजपर्यंत नुसतें अनुमान होतें. पण त्याला पुष्टि देणारा पुरावा नुकताच बाहेर आला आहे. एक रशियन ख्रिस्तीधर्मी पंडित तिबेटांत प्रवास करीत असतां त्याला तेथें येशूच्या चरित्राची एक पोथी मिळाली. तिजवरून असें कळ[illegible] कीं येशू बालपणीं हिंदुस्थानांत आला [illegible]होता व तेथें हिंदुधर्माची माहिती करून घेतल्यावर त्या बौद्धधर्मी लोकांशीं सहवास घडला, व या दोन्ही धर्मांतलीं चांगलीं तत्त्वें वेंचून काढून तीं पुढें त्यानें आपल्या धर्मांत गोंविलीं. हा शोध लावणाऱ्या रशियन पंडिताचें नांव नोटोव्हिच असें आहे. हा पंडित सात वर्षें तिबेटांत राहिला व त्यानें तेथील लामाकडून तिबेटी ग्रंथांबद्दलची बरीच माहिती मिळविली. एके दिवशीं बोलतां बोलतां येशू नावाचा एक धर्मगुरु पश्चिमेकडून आमच्या देशांत आला होता व त्याची हकीकत आमच्या ग्रंथांत आहे असें एक लामा सहज ह्मणाला व त्यावरून तो ग्रंथ पाहण्याची उत्कंठा नोटोव्हिच यास झाली व त्यानें त्या ग्रंथाच्या शोधासाठीं लाडक, लेह, व हिमिस येथील मठांत जाऊन पुष्कळ तपास केला. अशा प्रकारची एक पोथी आहे येवढी गोष्ट तेथेंही त्याला कळली, पण बौद्धगुरु ती पोथी त्याला दाखवीनात. त्यानें घड्याळ, थर्मामिटर, अलार्म टाइमपीस वगैरे वस्तु लामाला नजर केल्या, पण या लालचीनेंही लामाचें मन वळेना, तेव्हां त्याची मनोभावानें सेवा करीत तो त्यांच्यापाशीं राहिला, तेव्हां त्यांना त्याची दया आली व मग त्यांनीं ती पोथी नोटोव्हिच यास दाखविली. या पोथीचे दोन भाग असून ते अगदीं जीर्ण झालेल्या कागदावर लिहिलेले आहे व त्यांवर जाड पुठ्ठ्याचें वेष्टन आहे. या पोथींत येशूचें चरित्र दिलें आहे तें असें आहे— येशूचा जन्म इझराइल देशांत एका दरिद्री पण शुद्ध कुलांत झाला होता. याच्या पूर्व पुरुषांतही असाच एकजण प्रख्यात पुरुष होऊन गेला होता. येशूची बालपणापासूनच धर्माकडे प्रवृत्ति होती. त्यानें विवाह न करतां वयाच्या तेराव्या वर्षींच विरक्त होऊन गृहत्याग केला, व व्यापारी लोकांचा एक तांडा हिंदुस्थानांत येत होता त्यांच्या बरोबर तो सिंध प्रांतांत आला. हिंदुस्थानांत आल्यावर हिंदुधर्माकडे त्याचें मन

एकाच वस्तूपासून तीन

सौंदर्य——

——आरोग्य——

—— थोडा खर्च

जेव्हा तुमचें रक्त दूषित होतें तेव्हां ह्या तिन्ही सु

रक्तदोषापासून पुष्कळ प्रकारचे घाणेरे भयंकर रोग होत

शांतव्रण, पीनस, नाकसडणें, रक्तपिती, सर्वांगठणकणें, सु

आगाची आग, तोंडाला दुर्गंध, अजीर्ण, कंडू व कडक

तर स्वत:चाच राजवैद्य बनू

रोग नष्ट करणें बरें नव्हें काय ?

डा. गोखले एम्. ए. एम्. डी यां

डाईझड सार्सापरी

ते निखालस बरे होतात.

दानें प्रथम तयार केलेलें.

पाक पाजून नसते

कीं. पो. ख. सह २८९

मुंबई नं. ४   नं. २८७

या औषधाशीं

ना केल्यास

बर १ चें

नामांकित

किंमतीच्या याकुतीपासून जास्त

मून जास्त फायदा आहे ?

आमचे औषध वापरणारांकडून त्यास त्याच्या गुणाप्रमाणें

मेलेल्यास जिवंत करणार

हा किताब मिळाला आहे.

आणि तुह्मांस वापरल्यावर खरें तेंच कळून येईल.

हें औषध ज्या वस्तूपासून बनविलेलें आहे ती वस्तू दुनियेंतील हकिमांचें राजे लुकमानी याच्या औषधांपैकीं एक पहिल्या नंबरचें औषध आहे.

ज्यामुळें तुमची गेलेली शक्ती--तारुण्यांत आलेली दुर्बलता गात्रांची शिथिलता आजारीपणामुळें अंगांतील कमी झालेलें रक्त तुह्मांस प्राप्त होईल.

गरीबांनीं वापरून आह्मांस आशीर्वाद द्यावा ह्मणून ४० गोळ्यांच्या शिशीस किंमत १ च रुपया ठेविली आहे. पोस्टेज वेगळें. लेपाची शिशी पाहिजे असल्यास तिचीही किंमत १ रुपया आहे करितां दुसरें औष घेण्यापूर्वीं ह्या औषध उपयोग करण्यांस चुकू नका.

पांच रुपयांची औषधें घेणारास गोळ्यांच्या २ शिश्या बक्षिस देऊं. दुसऱ्या, कित्येक जबरदस्त रोगाकरितां आमच्याकडे अस्सल युनानी औषधें मिळतील व त्याबद्दल माहिती पत्र आल्यास कळवूं.

एम. ई. हकीम.
सिधपूर, नॉर्थ गुजराथ

वे टाइल, कंपनी

= आरस पराण =

ीनीवर बसविण्याच्या रंगीन लाइया दग

सिमेन्ट विकणार.

मच्या मालाची खात्री करून घ्या.

उत्तम माल ? ? !   स्वस्त भाव ? ?

डंकन रोड मुंबई नंबर ४

काणी एजंटस् पाहिजेत.

क अशुअरन्स कंपनी

ऑफ कानडा

[१८६९]

ख सरकारी हुकुमाशिवाय भांडवल गुंतवता येत नाही.

डवल तेरा कोटी रुपये.

नमूने फारच सुधारलेले आहेत.

.... बिन अटीच्या.

.... बिन तक्रारी

.... बिन बुड

न्य. श्री मुधोळकर मध्यप्रांताचे वऱ्हाडचे जनरल एजंट अकोला   नो. नं. १३ 'प्रांतवऱ्हाड

Oriental Govrnment se curi LIFE ASSURANCE COMPANY Limited

ESTABLISHED IN 1874.
R. Paterson, Brown, Manager,
HEAD OFFICE—BOMBAY

FUNDS Exceed 4 crores

CLAIMS PAID FOR OVER 3 CRORES
IMMEDIATE SETTLEMENT OF CLAIMS

If there be one thing of more importance than another in connection with Life Assurance, it is when claims arise, that the amount due under the policy be paid to the Claimants at the earliest possible date. This the Directors of the 'Oriental' keep well before them and act up treating their clients with the utmost liberality.

UNQUESTIONABLE SECURITY.

It is not sufficient to read that a Company's funds amount to a given um, but it is essential to know how such Funds are invested if in miscellaneous and risky investments or how secured.

The Funds of the 'Oriental' are invested in Government Securities and lodged with the Government Official Trustee of Bombay in termes of the Company's Trust Deed, as Security for Claims arising through decease of assured lives, and endowment policies matured.

Government Officers, Professional men, Tradesmen and others by employing a portion of their annual income or profits in effecting life policies, at once create a fund equivalent to the savings of many years.

No man can be sure how long he will live, and although he may save money yet, if he dies early before he had time to save much, his wife and family may be in distress. Life Assurance is a means by which his danger is got over. Life being so uncertain, the sooner a man makes up his mind to assure his life the better. Once satisfied of the propriety of the step, do not delay. There are numerous instances in the records of the Oriental' where the delay of a month or less, has left the family without the intended provision.

INFLUENTIAL AND ENERGETIC AGENTS WANTED. For terms please apply to the undersigned.

Prospectuses, forms and any further information can be obtained on application

M. DESOUZA,
CHIEF AGENT, Nagpur

CHIEF AGENCY FOR C. P., BERAR & KHANDESH   No. No. 14

हें पत्र आकोला येथें कैलासवासी खंडेराव बाळाजी फडके यांच्या वऱ्हाडसमाचार छापखान्यांत नारायण खंडेराव फडके यांनीं सदाशिवआप्पांत छापून प्रसिद्ध केलें.

का य द्या चीं

फ ग ठ ... प्र स्त अः

न्यायाश्रय मासिक पुस्तक आह्मी आज ४९ वर्षे काढीत असतो; यांत चारी हायकोर्टांच्या व प्रिव्हिकौन्सिलच्या ठरावाचें भाषांतर दिलेलें असतें. याची सालीना अगाऊ वर्गणी रु. १० व ट. खर्च ६ आणे आहे.

इतर कायद्यांचीं पुस्तकें, इंडियन पिनल्कोड, क्रि. प्रो. कोड, सि. प्रो. कोड वगैरे सर्व सटीक व साधीं पुस्तकें व किरकोळ आक्ट आमचेकडे विक्रीस तयार आहेत; खालील पत्त्यावर क्याटलाग मागवा.

पुणें, शनवार ४२९. न्यायाश्रय कर्ते.

नो. नं. ४१९

नकली औषधानें फसूं नका.

" बादशाही याकुती " बनविण्याचा हक्क प्रसिद्ध डॉक्टर चांदलीआ यानाच आहे.

डॉक्टर चांदलीआ कृत प्रसिद्ध झालेलीं औषधें

नपुसकत्व, नामर्दाई व नेभळेपणाची समुळ नाश करून तारूण्यदशेची छटा फमटवून पूर्ण तरतरी व जोम आणणारी

" बादशाही याकुती "

(सरकारी रजिस्टर नंबर २२० आ

ही " याकुती " आजकाल ...

आहे. शिथिल झाले ...

भरपूर ...

" ...

जास ...

नो. नं. ३३१

झालेली शक्ति व पुरुषत्व चमत्कारीक रितीनें परत येते. नष्ट झालेली स्मरणशक्ति प्राप्त होते. व मेंदू पुष्ट होतो. झोंप न येणें, भूक न लागणें आणि धातुसंबंधी प्रत्येक रोग नहिसा करून ह्या गोळ्या मनुष्यास सशक्त करतात ह्या गोळ्यांचा असा खास गुण आहे. ह्मणून ह्या गोळ्या स्त्रीपुरुष दोघांस्हीं उपयोगी आहे.

बाटली १ ची किंमत रु० १

परम्यावर अकसीर औषध—वाटेल तसा पुष्कळ दिवसांचा जूना परमा असला तरी पण ह्या औषधाचा सेवनाने मात्र तीन दिवसांत बरा होईल एक भाग पिताच वाटेल तशी आग व तिडक बंद होईल व पू वाहणें बंद होईल असा ह्या औषधाचा चमत्कारीक गुण आहे. याचे सेवन केल्यानें आपले जीवास सुख होईल व द्रव्याचा व्यय होणें थांबेल.

बाटली १ ची किंमत रु० १

केस काळे करण्याचा सुगंधी कलप—ह्या कलपानें तारुण्यात पांढरे झालेले केस काळे होतात व तेजस्वि आणि रेशमासारखे मऊ होतात. केसास लावल्यानें दुसऱ्या कलपासारखी घाण येत नाहीं. परंतु सुगंधवास येतो. याच्या अशा गुणामुळें हजारो हौशी लोक याचा उपयोग करित आहेत. तरी आपणही याचा उपयोग करण्यास चूकू नये.

बाटली १ ची किंमत ६ आणे

प्रत्येक औषधाचा पोष्ट खर्च निराळा पडेल,

डा० रहेमतुला सुलेमानजी हबीब

बिलडींग कारनर ग्रांटरोड — मुंबई

नो० नं० ४१६

कां तरुण होणे आवडते का ?

पांढरे केस काळे करण्याकरितां अगदीं नविन शोध

वेद कंपनीनें तयार केलेले

हेअर गोवर (साल्युशन)

१९ दिवस लावल्यानें वाटेल तसे पांढरे केस काळे होतात व डोक्यांतील टकलीस केस उगवतात. पांढरे केस काळे झाल्यानंतर पुन: पांढरे होत नाहीं. आणि तुमची अडचण दूर होईल.

मग पहा, तुह्मी कसे देखणे दिसता !

हे तेल याच्या बहुगुणांमूळें घरोघरीं वापरतात. कारण कीं ह्यानें डोकें शांत होतें व केस रेशमासारखे मऊ होऊन तेजस्वी होतात. गुणाची जास्त खात्री पाहिजे असल्यास वापरून खात्री करा, बाटलीची किं० रु० २

पत्ता:— वेद कंपनी हेड आफीस खांडबाजार ब्रांच आफीस सराफ बाजार मुंबई. एजन्स्स हरजी मुळजीची कंपनी

नो० नं० ४१७

!!! डाक्टर जी ...

!! ...

ह्या तपकीरीचा ...

... ज्ञान तीव्र व वृद्धिंग होतात. मज्जेसंबंधीं रोग दूर करणारें या सारखें सुलभ साधन दुसरें नाहीं. साधी तपकीर दहा वीस वेळां ओढून जो उपयोग होतो तो गूण आमची ही सुवासिक तपकीर फक्त दोन तीन वेळ ओढल्यानें करते. एक पैशाच्या साध्या तपकीरींत आमच्या सुवासिक तपकिरीच्या दोन चिमटी मिळविल्या असतां सर्व तपकीर सुगंधी होते. शेंकडों लोक ही तपकीर आपल्या कुटुंबात नित्य लागणाऱ्या औषधांप्रमाणें संग्रही ठेवतात साध्या तपकीरी प्रमाणें ह्या आमच्या तपकीरींतील सुवास व तीव्रता एकदोन दिवसांत नष्ट होत नाहींत हे गूण आमच्या तपकीरींत एक वर्षेपर्यंत कायम रहातात ही तपकीर आह्मी मोठ्या श्रमानें व वैद्यलोकांच्या सहायानें तयार करविली आहे. एक वेळ अनुभव घेऊन खात्री करून घ्यावी. एक आण्याचीं तिकीटें पाठविलीं असतां नमुन्याची बाटली पाठवूं. सर्वांस घेण्यास सुलभ पडावी ह्मणून हिची किंमत आह्मी फायद्याकडे न पहातां फारच माफक ठेविली आहे.

एक बाटलीस ४ आणे व बंगी टपाल व व्ही. पी. खर्च ३ आणे

डजन बाटल्यास रु. २–८ " " " ६ आणे

सूचना] पत्र लिहिणारांनीं इंग्रजींत अथवा बालबोध लिहींत आमचेवर दया करून लिहीणें कळावें. तपकीर मिळण्याचे ठिकाण:—

गुरुबसवा आणि कंपनी,

सावकार पेठ, मद्रास.

नो. नं. ३०७

"बादशाही याकुती" बनविण्याचा हक्क प्रसिद्ध
डॉक्टर चांदलीआ ह्मानांच आहे.

नामर्दाईवर "बादशाही याकुती"

आमच्या खऱ्या "बादशाही याकुतीचा" सरकारी राजिस्टर नंबर २२० आहे. ह्याच याकुतीनें सर्व प्रकारचे धातु विकार दूर होऊन नपुंसकत्वपणाचा पूर्णपणें नाश होतो व हमेश टिकेल अशी युवावस्था प्राप्त होते. हेंच औषध हिंदुस्थान युरोप व आफ्रिकेंत प्रसिद्ध आहे. किंमत रुपये १०.

कमजोरीवर "पुरुषार्थ लेप" गुप्त अंगाची कमजोरीचा नाश करून पुर्ण तरतरी आणणारा प्रख्यात गुणकारी लेप. किंमत २९ रु.

पूपरम्यावर वस्ताद प्रमेहांतक.

लघ्वीची आग, पू, ठणके हटकून बंद करणारा जगप्रसिद्ध "प्रमेहांतक" किंमत रुपये २ रोग बरा करूं इच्छिणाऱ्यांनीं हेंच औषध घ्यावें.

जास्त माहितीसाठीं क्याटलॉग मागवा.

पत्ता—चादलीआ कंपनी काळबादेवी रोड पोपटवाडी मुंबई.

नो० नं० ३३१

तुमची निराशा दूर करण्या करिता.

= डॉ. आर, एस, युनानी यांचे औषध =

फारच अकसीर आणि यशस्वी झाले आहे. करितां—खात्री—करा

शक्तिच्या गोळ्या— ह्या गोळ्या इतक्या रामबाण आहेत कीं यानें नष्ट झालेली शक्ति व पुरुषत्व चमत्कारीक रितीनें परत येते. नष्ट झालेली स्मरणशक्ति प्राप्त होते. व मेंदू पुष्ट होतो. झोंप न येणें, भूक न लागणें आणि धातुसंबंधी प्रत्येक रोग नाहिसा करून ह्या गोळ्या मनुष्यास सशक्त करतात ह्या गोळ्यांचा असा खास गुण आहे. ह्मणून ह्या गोळ्या स्त्रीपुरुष दोघांसही उपयोगी आहे.

बाटली १ ची किंमत रु० १

परम्यावर अकसीर औषध—वाटेल तसा पुष्कळ दिवसांचा जुना परमा असला तरी पण ह्या औषधाच्या सेवनाने मात्र तीन दिवसांत बरा होईल एक भाग पितांच बटिल तशी आग, व तिडक बंद होईल व पू वाहणें बंद होईल असा ह्या औषधाचा चमत्कारीक गुण आहे. याचे सेवन केल्यानें आपले जीवाप सुख होईल व द्रव्याचा व्यय होणें थांबेल.

बाटली १ ची किंमत रु० १

केस काळे करण्याचा सुगंधी कलप—ह्या कलपानें तारुण्यात पांढरे झालेले केस काळे होतात व तेजस्वि आणि रेशमासारखे मऊ होतात. केसास लावल्यानें दुसऱ्या कलपासारखी वाण येत नाहीं. परंतु सुगंदवास येतो. याच्या अशा गुणामुळें हजारो होशी लोक याचा उपयोग करित आहेत. तरी आपणही याचा उपयोग करण्यास चुकु नये.

बाटली १ चा किंमत ६ आणे

प्रत्येक औषधाचा पोष्ट खर्च निराळा पडेल,

डा० रहेमतुला सुलेमानजी
हबीब बिलडींग कारनर ग्रांटरोड — मुंबई

नो० नं० ४१६

जाहीरात.

!!! डाक्टर जी. बी. याची सुवासिक औषधी तपकीर !!!

!! मागवा व खात्री करून घ्या !!

ह्या तपकीरीचा शेंकडों लोकांनीं अनुभव घेऊन सर्टिफिकीटें दिलीं आहेत. शिवाय वैद्य व डाक्टर लोकांचीं या तपकीरीच्या स्वच्छते बद्दल व गुणाबद्दल अनुकूल मतें आह्माकडे आलेलीं आहेत. ही तपकीर पिनस. अर्धाशिशी, डोके दुखणें व डोक्यांतील मेंदुचे इतर सर्व रोग तसेंच पडसें वगैरे विकारांवर फार वस्ताद आहे. ही ओढल्यानें मेंदुत दृषित धातु पातळ होऊन नेत्रद्वारें व नाकांतून निघून जाते व मस्तकांतील मेंदु स्वच्छ होऊन ज्ञान तीव्र व वृद्धिंग होतात. मज्जेसंबंधीं रोग करणारें या सारखें सुलभ साधन दुसरें नाहीं. साधी तपकीर दहा वीस वेळां ओढून जो उपयोग होतो तो गूण आमची ही सुवासिक तपकीर फक्त दोन तीन वेळ ओढल्यानें करते. एक पैशाच्या साध्या तपकीरींत आमच्या सुवासिक तपकिरीच्या दोन चिमटी मिळविल्या असतां सर्व तपकीर सुगंधी होते. शेंकडों लोक ही तपकीर आपल्या कुटुंबात नित्य लागणाऱ्या औषधांप्रमाणें संग्रही ठेवतात साध्या तपकीरी प्रमाणें ह्या आमच्या तपकीरींतील सुवास व तीव्रता एकदोन दिवसांत नष्ट होत नाहींत हे गूण आमच्या तपकीरींत एक वर्षेपर्यंत कायम रहातात ही तपकीर आह्मी मोठ्या श्रमानें व वैद्यलोकांच्या सहायानें तयार करविली आहे. एक वेळ अनुभव घेऊन खात्री करून घ्यावी. एक आण्याचीं तिकीटें पाठविलीं असतां नमुन्याची बाटली पाठवूं. सर्वांस घेण्यास सुलभ पडावी ह्मणून हिची किंमत आह्मी फायद्याकडे न पहातां फारच माफक ठेविली आहे.

एक बाटलीस ४ आणे व बंगी टपाल व व्ही. पी. खर्च ३ आणे
डजन बाटल्यास रुं. २–८ " " " ६ आणे

सूचना] पत्र लिहिणारांनीं इंग्रजींत अथवा बालबोध लिहींत आमचेवर दया करून लिहीणें कळावें. तपकीर मिळण्याचे ठिकाणः—

गुरुबसवा आणि कंपनी,
सावकार पेठ, मद्रास.

नो. नं. ३०७

NOTICE.

The following extract from Government of India, Home department, Resolution No. 2831-42 dated the 8th December 1899, is published for general information.

NAGPUR; The 13th August 1912

W. N. Maw
Chief Secretary to the Chief Commissioner, Central Provinces.

RESOLUTION

The Secretary of State for India has brought to the notice of the Government of India that it not infrequently happens that natives of India, students or others, who have proceeded to England, desire to obtain passports to enable them to travel to foreign countries in which the possession of a passport is necessary or desirable, and that difficulty often arises from want of evidence to show that the applicant is a British subject* and therefore entitled to a passport. Appeals for assistance are also frequently addressed to his Lordship by destitute Indians who desire to return to their country and by students who, owing to embarrassed circumstances, are unable to complete their course of education.

2. In order to enable the Secretary of state to deal with such cases satisfactorily the Governor-General in Council has decided that it is necessary to press upon Indian students and others visiting England the desirability of providing themselves, before their departure from India, with an authoritative certificate of identity, in the form appended to this Resolution, signed by the head of the district (in a Presidency Town the Commissioner of Police) in the case of residents of British India and by the Political Officer in that of residents of Native States. For a student the certificate should be signed by the head of his last school or college and countersigned by the District Officer (in a Presidency Town, the Commissioner of Police) or Political Officer, as the case may be;—

FORM OF CERTIFICATE OF IDENTITY

1. Name of applicant ______
2. Father's name and caste ______
3. Residence ______
4. Age of applicant ______
5. Nationality of applicant ______
6. Social and pecuniary status of father (or guardian) ______
7. Date of probable departure of applicant from India ______
8. Object of applicant's visit to England (Europe) ______

Signature of District Officer (in a Presidency Town, the Commissioner of Police, or Political Officer or head of school or college.

Date ______

*i. e. Whether a British subject by birth or by naturalization (or a subject of a Native State.)

Countersignature of the District or Political Officer should be obtained on certificates signed by heads of schools or colleges.

[896-I]

No. No. 443

एकाच वस्तूपासून तीन देणग्या

सौंदर्य

आरोग्य

थोडा खर्च

जेव्हा तुमचें रक्त दूषित होतें तेव्हां ह्या तिन्ही सुखांना मुकावें लागतें.

रक्तदोषापासून पुष्कळ प्रकारचे घाणेरे भयंकर रोग होतातः—काळे डाग, संधिवात घशांतव्रण, पीनस, नाकसडणें, रक्तपिती, सर्वांगठणकणें, सुनभेरी मेहरी, बद, फोड, चट्टे, भागाची आग, तोंडाला दुर्गंध, अजीर्ण, कंडू व कडकीपासून इतर रोग.

तर स्वतःचाच राजवैद्य बनून

रोग नष्ट करणें बरें नव्हें काय?

☞ डा. गोखले एम्. ए. एम्. डी यांच्या प्रख्यात—

आयोडाईझड सार्सापरीलानें

ते निखालस बरे होतात.

फक्त उत्तम वनस्पतींचा बनविलेला आयोडाईझड.

——अनुभ वतरपहा. ——

किं. १ रु. पो. ख. ०४ आ. उत्तमगुणास, ४ बाटल्यांची पो. ख. सह किं. ४ रु.

बालामृत हें काय आहे?

—— अस्सल बालामृत हें ——

मुलाना आरोग्य देणारें आहे तें पुढील रोगावर अमोलिक उपाय आहे

क्षय, खोकला, दम, अपचन, मोठें पोट, काड्यासारखीं हाडें, ओकारी, शौचाला घाण, वाईट दुधानें होणारें रोग, कंडू, आंकडी वगैरे. डा० गोखले एम्. ए. एम्. डी यांनीं पुष्कळ वर्षांच्या अनुभवानें प्रथम तयार केलेलें. इतर सर्व बालामृतें याच्या रंगीत नकला! रंगीत साखरेचे पाक पाजून नसते रोग मुलांना विकत घेऊ नका.

किं. ०१२ आणे पो. ख. ०४ पूर्ण गुणास ३ बाटल्यांची किं. पो. ख. सह २८९

पत्ताः-- हिंदु फ्यामिली मेडिकल हॉल माधवबाग मुंबई नं. ४ नं. २८७

जवानी

भीमसेनी बळ

व

तारुण्यांतील शक्ती गेली असल्यास

दुसऱ्या औषधाशीं तुलना केल्यास नंबर १ चें

तावडतोब आमच्या १ रुपया किंमतीच्या नामांकित

शक्तिवर्धक औषधाचा

उपयोग करा

व मग पहा कीं दहा दहा व पन्नास पन्नास रुपये किंमतीच्या याकुतीपासून जास्त फायदा आहे कीं आमच्या रुपया किंमतीच्या औषधापासून जास्त फायदा आहे?

आमचें औषध वापरणारांकडून त्यांस त्याच्या गुणाप्रमाणें

मेलेल्यास जिवंत करणार

हा किताब मिळाला आहे.

आणि तुह्मांस वापरल्यावर खरें तेंच कळून येईल.

हें औषध ज्या वस्तूपासून बनाविलेलें आहे ती वस्तू दुनियेंतील हकिमांचें राजे लुकमानी याच्या औषधापैकीं एक पहिल्या नंबरचें औषध आहे.

ज्यामुळें तुमची गेलेली शक्ती- तारुण्यांत आलेली दुर्बलता गात्रांची शिथिलता आजारीपणामुळें अंगांतील कमी झालेलें रक्त तुह्मांस प्राप्त होईल.

गरीबांनीं वापरून आह्मांस आशीर्वाद द्यावा ह्मणून ४० गोळ्यांच्या शिशीस किंमत १ च रुपया ठेविली आहे. पोस्टेज वेगळें. लेपाची शिशी पाहिजे असल्यास तिचीही किंमत १ रुपया आहे करिता दुसरें औषध घेण्यापूर्वीं ह्या औषधांचा उपयोग करण्यांस चूकू नका.

पांच रुपयांची औषधें घेणारास गोळ्यांच्या २ शिश्या बक्षिस देऊं. दुसऱ्या, कित्येक जबरदस्त रोगाकरितां आमच्याकडे अस्सल युनानी औषधें मिळतील व याबद्दल माहिती पत्र आल्यास कळवूं

एम. ई. हकीम.

सिधपूर, नॉर्थ गुजराथ

धी बॉम्बे टाइल कंप[...]

ITALIAN TILES

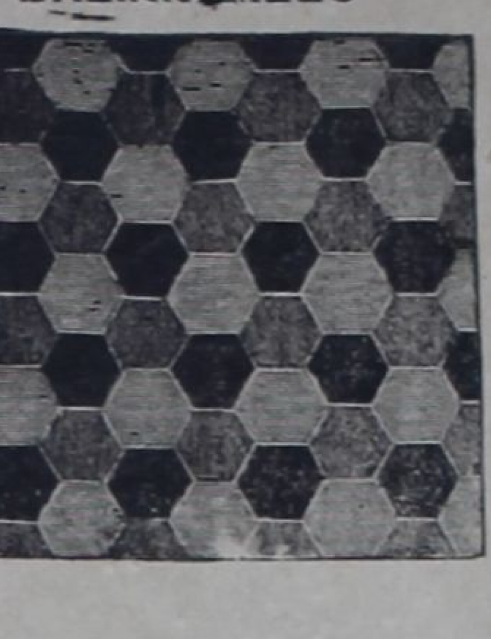

= आरस परी[...]

जमीनीवर बसाविण्याच्या रंगीत लाद्या [...] आणि

सीमेन्ट विकणार.

आमच्या मालाची खात्री करून घ्या.

उत्तम माल??? स्वस्त भाव??

१६७ डंकन रोड मुंबई नंबर ४

ठिक ठिकाणी एजंटस् पाहिजेत.

सन लाइफ अशुअरन्स कंपनी ऑफ कानडा

[१८६९]

इंग्लिश सरकारची सक्त देखरेख सरकारी हुकुमाशिवाय भांडवल गुंतवता येत नाहीं.

भांडवल तेरा कोटी रुपये.

पॉलिसीचे नमूने फारच सुधारलेले आ[...]

पालिसी .... बिन [अ]टीच्या.

पॉलिसी .... बिन तक्रारी.

पॉलिसी .... बिन बुडणारी.

हिंदुस्थानचे मुख्य ऑफिस हार्नबी रोड मुंबई. } म्य. श्री मुधोळकर मध्यप्रांताचे वऱ्हाडचे जनरल एजंट अकोला ' प्रांतवऱ्हाड नो. नं. १३

Oriental Govrnment se curi LIFE ASSURANCE COMPANY Limited

ESTABLISHED IN 1874.

R. Paterson, Brown, Manager,

HEAD OFFICE—BOMBAY

FUNDS Exceed 4 crores

CLAIMS PAID FOR OVER 3 CRORES

IMMEDIATE SETTLEMENT OF CLAIMS

If there be one thing of more importance than another in connection with Life Assurance, it is when claims arise, that the amount due under the policy be paid to the Claimants at the earliest possible date. This the Directors of the 'Oriental' keep well before them and act up treating their clients with the utmost liberality.

UNQUESTIONABLE SECURITY.

It is not sufficient to read that a Company's funds amount to a given um, but it is essential to know how such Funds are invested if in miscellaneous and risky investments or how secured.

The Funds of the 'Oriental' are invested in Government Securities and lodged with the Government Official Trustee of Bombay in termes of the Company's Trust Deed, as Security for Claims arising, through deceass of assured lives, and endowment policies matured.

Government Officers, Professional men, Tradesmen and others by employing a portion of their annual income or profits in effecting life policies, at once create a fund equivalent to the savings of many years.

No man can be sure how long he will live, and although he may save money yet, if he dies early before he had time to save much, his wife and family may be in distress. Life Assurance is a means by which his danger is got over. Life being so uncertain, the sooner a man makes up his mind to assure his life the better. Once satisfied of the propriety of the step, do not delay. There are numerous instances in the records of the Oriental' where the delay of a mouth or less, has left the family without the intended provision.

INFLUENTIAL AND ENERGETIC AGENTS WANTED. For terms please apply to the undersigned.

Prospectuses, forms and any further information can be obtained on application

M. DESOUZA,

CHIEF AGENT, Nagpur

CHIEF AGENCY FOR C. P., BERAR & KHANDESH No. No. 14

हें पत्र आकोला येथें कैलासवासी खंडेराव बाळाजी फडके यांच्या वऱ्हाडसमाचार छापखान्यांत नारायण खंडेराव फडके यांनीं सदाशिवआत्मरामांन छापून प्रसिद्ध केलें